

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Hulgi- ja jaekaubandus				
Õppekava nimetus		Kaubandus				
		Trade				
Õppekava kood EHS-es		215213				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht: 180 EKAP						
Õppekava koostamise alus: Kaubanduserialade riiklik õppekava haridus- ja teadusministri määrus 10.08.2015 nr 37 ja Kutsestandard: Klienditeenindaja kaubanduses, tase 4, kinnitatud Teeninduse Kutsenõukogu otsusega 17/17.10.2018						
Õppekava õpiväljundid: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad töötada kaubandusvaldkonnas nii tavakuu ka muutuvates olukordades ning jätkata õpinguid ja osaleda elukestvas õppes. Pärast õppekava läbimist õpilane: 1) rakendab kaubandusettevõttes tulemuslikult vajalikke suhtlemisoskusi ja töövõtteid, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning kasutab töövahendeid säästlikult; 2) mõistab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte; hangib, kasutab, töötleb, edastab ja säilitab tööalast infot, kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja erinevaid andmebaase; 3) tuleb kaubandusettevõttes toime kaupade käitlemise, teenindamise, müümise ja kassatööga, tundes kaupa ning lähtudes müügitöö korraldamise põhimõtetest; 4) on võimeline töötama kaubandusettevõtte meeskonnas, vastutades enda töö eest ning kohanes muutuvate olukordadega; 5) õpib ja täiendab ennast iseseisvalt ning ennatjuhtivalt, hindab ja analüüsib oma teadmiste ja tööoskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge; 6) koostab juhendamisel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani, on algatusvõimeline ja leiab iseseisvalt võimalusi erialaseks täiendamiseks ning tööturul rakendumiseks; 7) väärtustab tervislikke eluviise, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ning füüsilist vormi; 8) mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult; 9) suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana; 10) kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks; 11) mõistab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid; 12) mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest; 13) kasutab kunstilaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.						
Õppekava rakendamine: Statsionaarne (koolipõhine või töökohapõhine) ja mittestatsionaarne õpe						
Nõuded õpingute alustamiseks: Õppima võib asuda põhiharidusega isik või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks: Õpingud neljanda taseme kutseõppes loetakse lõpetatuks pärast õppekavas kirjeldatud kvalifikatsioonile või osakutsele vastavate õpiväljundite saavutamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse kutseeksami, mida võib sooritada ka osade kaupa. Juhul, kui kutseeksami sooritamise ebaõnnestub, on õpilasel õigus sooritada õpingute lõpetamiseks samuti erialane lõpueksam.						
Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid: Õppekava moodulite õpiväljundite saavutamisel on õppija omandanud kutsele „Klienditeenindaja kaubanduses, tase 4” vastavad kompetentsid.						
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid: Lõpetamisel väljastatakse õpilasele Pärnumaa Kutsehariduskeskuse lõputunnistus koos hinnetelehega.						
Õppekava struktuur Põhiõpingute moodulid (123 EKAP)						
<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>				
Kaupade käitlemine	21 EKAP	mõistab kaupade käitlemise põhimõtteid, sh hügieeni ja tunneb kaupa võtab kaubad vastu koguseliselt ja kvaliteedile vastavalt ladustab kaubad, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid				

Valmistab kaubad müügiks ette ja paigutab müügipinnale, järgides kauba väljapaneku põhimõtteid.
 käitleb pakendeid ja ohtlikke jäätmeid vastavalt käitlemise nõuetele
 kontrollib kaupade vastavust realiseerimise nõuetele
 mõistab kaupade inventeerimise põhimõtteid ja osaleb kaupade inventeerimisel
 kasutab kaupade käitlemise ja kaubatundmisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt

Teenindamine ja müümine	24 EKAP	mõistab klienditeenindaja vastutust ja rolli kliendisuhete kujundamisel kaubandusettevõttes loob kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, rakendades suhtlemisoskust tutvustab kaupu ja nõustab klienti, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest lõpetab kliendikontakti, lähtudes kliendikesksest suhtlemisest käsitleb pretensioone vastavalt nõuetele Kasutab teenindamisel ja müümisel erialast terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt.
Kassatöö	14 EKAP	mõistab kassatöö olulisust kaubandusettevõtte tegevuses arveldab klientidega ja koostab arveid vastavalt nõuetele mõistab klienditeenindaja rolli raha käitlemisel kaubandusettevõttes koostab kassaaruande vastavalt nõuetele järgib kassas töötades ergonoomika nõudeid kasutab kassatööga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt
Müügitöö korraldamine	8 EKAP	mõistab kaubanduse rolli majanduses, lähtudes peamistest majanduse arengusuundadest edastab kliendi tagasiside vastavalt nõuetele kontrollib kaupade olemasolu ja hindab tellimuse vajadust vastavalt kaubavarude juhtimise põhimõtetele arvutab kaupadele hinna, järgides hinnakujunduse põhimõtteid ja nõudeid kujundab kaupade väljapanekut vastavalt väljapanekute kujundamise põhimõtetele kasutab müügitöö korraldamisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt
Praktika	32 EKAP	teenindab kliente ja müüb kaupu, järgides klienditeeninduse põhimõtteid arveldab klientidega järgides müügipiiranguid, kasutades arve- ja kassaaruannete koostamiseks vajalikku riist- ning tarkvara, vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale tellib ja võtab vastu kaubad, vastavalt ettevõtte kehtestatud korrale ladustab kaubad ja osaleb väljapanekute kujundamisel, vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale
Toidu- ja esmatarbekaubad	18 EKAP	tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kasutamist, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast
Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP	mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil

Üldõpingute moodulid (30 EKAP)

Nimetus	Maht	Õpiväljundid
Keel ja kirjandus	6 EKAP	väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulisel kui ka kirjalikus suhtluses; arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti

põhjal;
 koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates;
 loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid;
 väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga;
 tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega

Võõrkeel	4,5 EKAP	<p>suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga</p> <p>kasutab võõrkeeles oskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega mõistab eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel</p> <p>on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid</p>
Loodusained	6 EKAP	<p>mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel;</p> <p>mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel;</p> <p>mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele;</p> <p>leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel</p>
Sotsiaalsained	7 EKAP	<p>omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist;</p> <p>omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastikusest mõjust;</p> <p>mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi;</p> <p>hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu.</p>
Kunstiained	1,5 EKAP	<p>eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid;</p> <p>tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooaga;</p> <p>analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse;</p> <p>kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks; väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse</p>
Matemaatika	5 EKAP	<p>kasutab õpituid matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust</p> <p>kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest</p> <p>seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi</p> <p>esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult</p> <p>kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel</p>

Valikõpingute moodulid (27 EKAP)

<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>
Lilleseade	1 EKAP	valmistab lihtsamaid kimpe, seadeid ja vormitöid arvestab praktiliste tööde valmistamisel tehniliste võtete, värviharmonia ja kompositsiooni reeglitega
Käte hooldamine	1 EKAP	valmistab ette kätehoolduse läbiviimise valides sobivad töövahendid, -võtted

ning tooted
teeb erinevaid kätehoolduseid lähtudes esteetilisest lõpptulemusest
rakendades tööde tegemisel ergonoomilisi töövõtteid ja järgides tööohutuse-
ning hügieeninõudeid

Juuste hooldus	2 EKAP	mõistab peanaha ja juuste ehitust, nende elutegevust ning omavahelist seost mõistab peanaha ja juuste erinevaid probleeme, haigusi ja häireid omab ülevaadet erinevatest juuste ja peanaha hooldustoodetest, nende põhikoostistest ja toimimispõhimõtetest, rakendab omandatud teoreetilisi teadmisi praktilistes töodes peseb ja hooldab kliendi peanahka ning juukseid, soovib kliendile juuksehooldusvahendeid koduseks juuste hoolduseks, järgib kliendikeskset teenindust
Loovusõpetus	3 EKAP	omab ülevaadet ja esmaseid teadmisi loomeprotsessist kasutab erinevaid töövahendeid ja materjale pakkimiseks valmistab erikujulise ja eriotstarbelise kinkepaki lähtuvalt kliendi soovist
Esmaabi	1 EKAP	valdab tähtsamaid esmaabivõtteid ja annab vajadusel esmaabi kutsub ohusituatsioonis kiiresti abi, suhtleb päästeametiga asjakohaselt teavitab oskuslikult kliente ja kaastöötajaid evakueerumise vajadusest, vajadusel abistab kannatanut ja evakueerub hoonest
Kutsealane liikumine	4 EKAP	hindab objektiivselt oma kehalisi võimeid, füüsilist vormi ja omab valmisolekut neid arendada; tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt enda üldkehalise arendamisega kasutades selleks sobivaid vahendeid ning meetodeid; arendab sportliku ühistegevuse (pallimängud, rahvaspordiüritused jne) kaudu meeskonnatöö oskust ja distsipliini; õpib aktsepteerima inimestevahelisi erinevusi ja arvestama nendega erinevates suhtlussituatsioonides; arendab kutsetöökõks vajalikke tahteomadusi (kohanemisevõime, koostööoskus, väljendusoskus jms)
Garderoobikaubad	2 EKAP	õpilane nimetab erinevaid figuuritüüpe ja arvestab figuuri eripäraga ning sobivate värvilahendutega rõivastumisel õpilane nimetab rõivastumise stiile ja kirjeldab nende tunnuseid õpilane tunneb käitumise- ja lauaetiketti
E-portfoolio koostamine	3 EKAP	õppija koostab ja kujundab erinevaid dokumente korrektselt ja vastavuses dokumentidele esitatavate nõuetega toob välja e-portfoolio kasutamisevõimalusi oma kutsealase arengu kajastamiseks koostab e-portfoolio kasutades sobivat tarkvara
Etiketiõpetus	2 EKAP	selgitab etiketi ja protokollimõistet ning olulisust igapäeva- ja tööelus eristab ametliku ja mitteametliku suhtlemiskultuuri ning oskab sellele vastavalt käituda koostab kutse ja edastab selle lähtudes etiketi ja protokollimõistetest riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi selgitab lauaetiketi olemust ja käitub vastavalt lauaetiketile
Autokaubad	1 EKAP	kirjeldab autode üldehitust ja erinevate süsteemide tööd koostab hinnapakumise hooldus/remonttööde läbiviimiseks tunneb autohooldusvahendite sortimenti ja oskab neid kasutada
Ettevõtlusõppe baasmoodul	6 EKAP	mõistab äriühingut lähtudes iseenda eeldustest ja oskustest ning keskkonna toetavatest ja piiravatest teguritest kavandab turundustegevused äriidees kirjeldatud tootele, tarbijale ja turutingimustele mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast kavandab ettevõtluse õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast
Toiduvalmistamise alused	2 EKAP	töötab köögis majanduslikult, säästlikult ning hügieeninõudeid, töö- ja toiduohutuse nõudeid järgides kasutab õigeid töövõtteid, töövahendeid ja seadmeid planeerib oma tööd ning valmistab ja serveerib suppe, praade, magustoitu ja küpsetisi

Kõnetehnika	1 EKAP	analüüsib oma häält ja oskab seda hoida valmistab ennast kõneks ette, vältides keelevigu ja parasiitsõnu esineb publiku ees, väljendades ennast korrektselt, enesekindlalt, selge diktsiooni ja sobiva tempoga
Kaubandusalane vene keel	5 EKAP	suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid venekeelseid põhiväljendeid selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist vene keeles kasutab iseseisvalt venekeelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikul arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti.
Õpioskused	3 EKAP	tunneb end õpilasena lähtudes enda tugevustest ja nõrkustest kasutab ja töötleb infootsimise allikaid lähtudes nende eesmärkidest planeerib oma tegevusi lähtudes enese- ja ajajuhtimise põhimõtetest mõistab avaliku esinemise põhimõtteid arvestades loovuse võtteid
Kaubandusalane soome keel	5 EKAP	suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid soomekeelseid põhiväljendeid selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist soome keeles kasutab iseseisvalt soomekeelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikul arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti
Valikõpingute valimise võimalused: Valikõpingute kohustuslik maht õppekavas on 27 EKAP-i. Valikõpingu moodul avatakse juhul, kui kursuse õppijatest vähemalt 50% on selle valinud.		
Õppekava kontaktisik: Janne Ojala kutseõpetaja Telefon , janne.ojala@hariduskeskus.ee		
Märkused: Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad: https://hariduskeskus.siseveeb.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=449 https://hariduskeskus.siseveeb.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=449&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)		

Kaubandus

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	123	34	45	44
Kaupade käitlemine	21	14	7	
Teenindamine ja müümine	24	4	9	11
Kassatöö	14	1	8	5
Müügitöö korraldamine	8	3		5
Praktika	32	6	13	13
Toidu- ja esmatarbekaubad	18	2	8	8
Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	6	4		2
Üldõpingute moodulid	30	12	9	9
Keel ja kirjandus	6	2	2	2
Võõrkeel	4,5	1	1,5	2
Loodusained	6	3	1,5	1,5
Sotsiaalsained	7	3	2	2
Kunstiained	1,5	1,5		
Matemaatika	5	1,5	2	1,5
Valikõpingute moodulid	27	14	6	7
Lilleseade	1			
Käte hooldamine	1			
Juuste hooldus	2			
Loovusõpetus	3			
Esmaabi	1			
Kutsealane liikumine	4			
Garderoobikaubad	2			
E-portfoolio koostamine	3			
Etiketioõpetus	2			

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Autokaubad	1			
Ettevõtlusõppe baasmoodul	6			
Toiduvalmistamise alused	2			
Kõnetehnika	1			
Kaubandusalane vene keel	5			
Õpioskused	3			
Kaubandusalane soome keel	5			

Kaubandus

Seosed kutsestandardi „Klienditeenindaja kaubanduses, tase 4“ kompetentside tegevusnäitajate ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid						Valikõpingute moodulid							
	Kaupade käitlemine	Teenindamine ja müümine	Kassatöö	Müügitöö korraldamine	Praktika	Toidu- ja esmatarbekaubad	Karjäärilaneerimine ja ettevõtluse alused	Loovusõpetus	Esmaabi	Kutsealane liikumine	Garderoobikaubad	E-portfoolio koostamine	Etiketõpetus	Autokaubad
<p>Teenindamine ja müümine</p> <p>1. loob positiivse kliendikontakti, selgitab välja kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise erinevaid tehnikaid; juhendab klienti iseteenindussüsteemide ja teiste nutilahenduste kasutamisel, tutvustades kliendile süsteemi kasutamise võimalusi; lõpetab kliendikontakti positiivselt;</p> <p>2. tutvustab kaupa, leides kliendile sobiva lahenduse, selgitades kauba kasutamist ja/või hooldust, pretensiooni esitamise korda ja kauba garantiitingimusi ja teostab müügi ning lisamüügi kasutades erinevaid müügitehnikaid;</p> <p>3. edastab klientidelt saadud tagasiside vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale; võtab vastu kliendi pretensiooni, võimalusel lahendab selle iseseisvalt või suunab edasi.</p>		X												
<p>Kassatöö</p> <p>1. teeb kassatoiminguid oma vastutusala piires, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid; koostab ja esitab nõuetekohase arve, arveldab klientidega, kasutades erinevaid arveldussüsteeme ja maksevahendeid; teeb toiminguid iseteeninduskassas;</p> <p>2. järgib raha käitlemisel kehtivaid reegleid ja nõudeid; kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja/või kasutades spetsiaalseid tehnilisi vahendeid;</p> <p>3. esitab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruanded, lähtudes ettevõttes kehtestatud korrast;</p>			X											

4. järgib õigusaktides kehtestatud müügipiiranguid.														
<p>Kaupade käitlemine</p> <p>1. kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust, tellib kaubad vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid;</p> <p>2. võtab kaubad vastu, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid ja kontrollides koguste ning kvaliteedi vastavust saatedokumentidele, järgib kaubagrupile kehtestatud nõudeid; teavitab mittevastavusest ja kinnitab kaupade vastuvõtmise vastavalt ettevõttes kehtestatud nõuetele; ladustab kaubad müügisaali või lattu järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ja ettevõttes kehtestatud nõudeid;</p> <p>3. valmistab kaubad müügiks ette, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid ja lähtudes ettevõttes kehtestatud nõuetest ja järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid; paigutab kaubad müügisaali, tagades kaupade piisava saadavuse; osaleb väljapanekute kujundamisel, lähtudes etteantud juhistest; varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust ettevõtte infosüsteemis olevate andmetega;</p> <p>4. käitleb tööprotsessis pakendeid, taarat ja ohtlikke jäätmeid järgides käitlemise ja ettevõttes kehtivaid nõudeid;</p> <p>5. jälgib realiseerimisaegasid ja mittevastavuse korral kõrvaldab tooted müügilt;</p> <p>6. hindab sensoorselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti; eristab erinevate kaupade koostist, omadusi ja kasutamise võimalusi ning kvaliteeti mõjutavaid tegureid;</p> <p>7. grupeerib kaubad vastavalt sortimendile, lähtudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetest ja ettevõttes kehtestatud nõuetest.</p>	X													
<p>Müügitöö korraldamine</p> <p>1. arvutab kaupale müügi- ja ühikuhinna, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid ja lähtudes ettevõtte hinnakujundamise põhimõtetest;</p> <p>2. osaleb kaupade inventeerimisel, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid ja fikseerides inventeeritavate kaupade kogused.</p>				X										
<p>Kaubanduse klienditeenindaja kutset läbiv kompetents</p> <p>1. järgib klienditeeninduse head tava ja muid teeninduse standardeid;</p> <p>2. suhtleb sõbralikult, näidates üles huvi ja hoolivust klientide ja kolleegide vastu, kasutades erinevaid suhtlemistehnikaid ning lähtudes heast tavast ja kliendikesksuse põhimõtetest; väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt; käitub suhtlemisel viisakalt, lugupidavalt ja korrektset;</p> <p>3. osaleb aktiivselt meeskonnatöös, on avatud ja abivalmis; saab aru oma rollist meeskonnas, suudab operatiivselt hinnata kujunenud olukordi ning käituda väärilt igas olukorras; tuleb toime negatiivse suhtumise ja nõudmistega ning säilitab kontrolli olukorra üle; korraldab oma tööd asjakohaselt;</p> <p>4. mõistab kultuuride mitmekesisust ja on salliv;</p> <p>5. kasutab eesti keelt tasemel B1 (lisa 1), ühte võõrkeelt tasemel A2;</p> <p>6. tagab töökoha korrashoiu ja kontrollib vajalike töövahendite olemasolu;</p> <p>7. järgib kehtestatud tööohutus-, töötervishoiu- ja turvanõudeid;</p>	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Kaupade käitlemine	21	Janne Ojala, Kaie Pärn, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kaupade käitlemisega kaubandusettevõttes, tundes kaupa, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
214 t	213 t	119 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab kaupade käitlemise põhimõtteid, sh hügieeni ja tunneb kaupa</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 48 praktiline töö: 44 iseseisev töö: 25 kokku: 117</p>	<p>Selgitab klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel.</p> <p>Selgitab olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamise võimalusi.</p>	<p>1. Kaubagruppide liigitamine</p> <p>1.1 Kaupade liigitamise põhimõtted ja mõisted.</p> <p>Kaupade liigitamise erinevad võimalused (sortimendipüramiid, tarbimisomaduste alusel, päritolu alusel jne). Kaubagruppide nimetused: Eritoit, uuendtoit. Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. Piim ja piimatooted. Liha ja lihatooted. Kala ja kalatooted, mereannid. Munad- ja munatooted. Puu- ja köögiviljad. Joogid. Kohv ja kohvijoojad. Tee ja teejoogid. Maiustused. Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. Maitseained, kastmed. Sool. Toidurasvad. Lemmikloomatoidud ja -tarbed. Tubakatooted. Tarbekeemia. Tekstiil- ja garderoobikaubad. Kooli-, büroo- ja paberikaubad. Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. Mänguasjad. Kodu- ja majapidamiskaubad. Elektriikaubad (lambid, kodumasinad).Vastavalt kaubagrupile: Kaupade koostis (kaupade keemiline koostis ja kalorsus, primaarsed ja sekundaarsed koostisosad). Kaupade kasutamine. Kaupade kasutamise tingimused ja võimalused. Erinevate kaupade hooldamine.</p> <p>1.2 Arvutiõpetus –essee, vormistamine, esitluse koostamine 1 EKAP</p> <p>1.3 Keemia 0,5 EKAP</p>	<p>Rollimäng (kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine)</p> <p>Esitlus (kaubagruppide liigitus, kauba kvaliteediga seonduvad õigusaktid, lõimitud arvutiõpetusega)</p> <p>Aktiivne loeng (toiduseadus ja hügieeninõuded. kaupade liigitamise põhimõtted ja mõisted)</p> <p>Praktiline ülesanne (koostab ühele kaubagrupile/või spetsialiseerunud kauplusele sortimendipüramiidi)</p> <p>Mõttega lugemine</p> <p>Kogemuste kohvik</p>	Eristav

Hindamisülesanne: Esitlus (iseseisva töö kaitsmine kaasõpilastele) Test Rollimäng (kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine) Praktiline ülesanne (selgitab etteantud ülesande põhjal kaupade kvaliteeti mõjutavaid tegureid) Iseseisev töö (ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja töölehe täitmine) Essee (teemal klienditeenindaja roll kaupade käitlemisel)		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Selgitab klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Selgitab erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi.	Selgitab klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Loob seoseid kvaliteeti mõjutavate tegurite, omaduste ja kasutusvõimaluste kohta arvestades kauba koostist.	Selgitab klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel. Loob seoseid kvaliteeti mõjutavate tegurite, omaduste ja kasutusvõimaluste kohta arvestades kauba koostist ning kliendi kasu ja hüve põhimõtet.
Iseseisvad tööd		
Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja töölehe täitmine /või esitluse tegemine ja kaasõpilastele ettekandmine. Essee teemal „Klienditeenindaja roll kaupade käitlemisel“. Töölehe täitmine Toiduseaduse põhjal. Tööleht „Hügieeninõuded kaubakäitlejale“		
Praktilised tööd		
Rollimäng - kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine. Praktiline ülesanne- selgitab etteantud ülesande põhjal kaupade kvaliteeti mõjutavaid tegureid.		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
võtab kaubad vastu koguliselt ja kvaliteedile vastavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 praktiline töö: 41 iseseisev töö: 20 kokku: 91	Võtab meeskonnatööna, sh praktikal kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Hindab, sh praktikal kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti.	2. Kaupade kvaliteedi hindamine 2.1 Toiduseadus (kaubandus ettevõtte tunnustamine, uuendtoit ja geneetiliselt muundatud toit, eritoit, toidulisand, vastutus ja järelevalve). 2.2 Hügieen (sh toiduhügieen, enesekontroll, tervisetõend, isiklik hügieen, riietus, jalatsid, juuksed, ehted) 2.3 Kaupade kvaliteedi hindamine (sensomotoorne ja laboratoorne kvaliteedi hindamine, keemilised ja füüsikalised kvaliteedi näitajad). 2.4 Kaupade kvaliteedi mõjurid (mikroorganismid, temperatuur, õhuniiskus, kahjurid, valgus, ventilatsioon, pakkematerjalid). 2.5 Keemia 0,25 EKAP - 6 tundi 2.6 Bioloogia 0,25 EKAP - 6 tundi 3. Kaupade vastuvõtmine 3.1 Kaupade vastuvõtu käitlemise etapid. •vastuvõtuala ettevalmistamine, töövahendite olemasolu kontroll; •saadetise identifitseerimine; •saadetise visuaalne kontroll; •kaupade mahalaadimine ja paigutamine vastuvõtualale; •kaupade vastuvõtmine ja registreerimine infosüsteemi. 3.2 Kaupade vastuvõtu põhimõtted ja liigid. Kaupade vastuvõtmise tähtsus ja meeskonnatöö olulisus kaupade vastuvõtmisel. Materiaalne vastutus. Kaupade koguline ja kvaliteediline vastuvõtt. Tööstuskaupade ja toidukaupade vastuvõtu	Rühmatöö Loeng Esitlus Praktiline ülesanne	Eristav

		<p>erisused. Tekkinud lahknevused kaupade vastuvõtul. Tegutsemine lahknevuste korral. Pretensioonide esitamine hankijale. Liigutuste ergonomika kaupade vastuvõtul. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>3.3 Dokumentatsioon kauba vastuvõtul. Saatedokumentidele kehtestatud nõuded tulenevalt seadusest, kauba info saatedokumendil- kaubakood, kogus, nimetus, realiseerimiseaeg, hinnainfo, pakend jm. Kaupade tagastamisega seotud dokumendid.</p> <p>3.4 Matemaatika 0,25 EKAP</p> <p>3.5 Kehaline kasvatus 0,5 EKAP</p>		
--	--	--	--	--

<p>Hindamisülesanne: Rühmatöö (võtab kaubad vastu meeskonnatööna, võrdleb saabunud koguseid saatedokumentidega, kontrollib kaupade kvaliteeti ja märgistust, registreerib kaubad kaupluse/õppeklassi infosüsteemi. Nõuetele mittevastavad kaubad eraldab teistest kaupadest ja teavitab sellest). Test Iseseisev töö (kirjalik töö- arvele kehtestatud nõuded vastavalt raamatupidamiseseadusele).</p>	<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Praktiline töö</p>
---	---

<p>Hinne 3</p> <p>Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti</p>	<p>Hinne 4</p> <p>Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Koostab meeskonnatööna skeemi kaupade vastuvõtuprotsessi kohta. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide kvaliteeti mõjutavate tegurite kohta.</p>	<p>Hinne 5</p> <p>Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Koostab meeskonnatööna skeemi kaupade vastuvõtuprotsessi kohta. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide kvaliteeti mõjutavate tegurite kohta. Selgitab võrdlustabelit.</p>
--	--	---

<p>Iseseisvad tööd</p>

<p>Kirjalik töö - arvele kehtestatud nõuded vastavalt raamatupidamiseseadusele. Seadusandluse läbitöötamine.</p>
--

<p>Praktilised tööd</p>

<p>Rühmatöö (võtab kaubad vastu meeskonnatööna, võrdleb saabunud koguseid saatedokumentidega, kontrollib kaupade kvaliteeti ja märgistust, registreerib kaubad kaupluse/õppeklassi infosüsteemi. Nõuetele mittevastavad kaubad eraldab teistest kaupadest ja teavitab sellest).</p>

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>ladustab kaubad, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 praktiline töö: 19 iseseisev töö: 11 kokku: 45</p>	<p>Grupeerib kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna, sh praktilikal väljapanekute erinevaid liike ning ladustab kaubad müügi- või laopinnale, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid.</p>	<p>4. Kaupade ladustamine 4.1 Kaupade hoiustamise nõuded. Vt. teema 5 4.2 Kaupade ladustamise põhimõtted laopinnal. Kasutatavad meetodid kaupade ladustamisel. Kaupade hoiukohtadele paigutamine vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele (säilitustemperatuurid, õhuniiskus, valgus, kaubaline naabrus, ristsaastumine). Laopinna ratsionaalne kasutamine. Laotehnika ja -sisustus. Laosüsteemid ja –töövahendid. Töökoha korrashoid ja puhtus. 4.3 Füüsika 0,25 EKAP 4.4 Kehaline kasvatus 0,25 EKAP</p>	<p>Aktiivne loeng Esitlus Paaristöö (grupeerivad kaubad vastavalt sortimendile ja kaupade liigitamise põhimõtetele) Praktiline töö Iseseisev töö (kirjalik töö- Kaupluses kasutatav laotehnika ja laosisustus)</p>	<p>Eristav</p>

Hindamisülesanne: Liigitab kaubad vastavalt sortimendile, ladustab kaubad arvestades kaubagrupile kehtestatud säilitamise ja ladustamise põhimõtteid, kasutades ratsionaalselt laopinda.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna väljapanekute erinevaid liike müügi- või laopinnal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid.	Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna väljapanekute erinevaid liike müügi- või laopinnal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab kaupade ladustamise ja väljapanekute joonist.	Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Nimetab ja võrdleb meeskonnatööna väljapanekute erinevaid liike müügi- või laopinnal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab kaupade ladustamise ja väljapanekute joonist. Selgitab joonist.
Iseseisvad tööd		
Kirjalik töö - Kaupluses kasutatav laotehnika ja laosisustus.		
Praktilised tööd		
Paaristöö - grupeerivad kaubad vastavalt sortimendile ja kaupade liigitamise põhimõtetele.		

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Valmistab kaubad müügiks ette ja paigutab müügiplanele, järgides kauba väljapaneku põhimõtteid. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 60 praktiline töö: 46 iseseisev töö: 31 kokku: 137	Valmistab kaubad müügiks ette, sh praktikal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Paigutab meeskonnatööna, sh praktikal kaubad müügiplanele, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, sh praktikal, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid.	5. Kaupade ettevalmistamine müügiks ja müügisaali paigutamine 5.1 Kaupade ettevalmistamine müügiks. Käsitlevate kaubagruppide kaupade hulgi pakendist vabastamine, sorteerimine, puhastamine, kvaliteedi kontroll, kaupluse müügi pakendisse pakkimine. Töökoha korrashoid ja puhtus. Kaubanduslikud seadmed ja inventar (vastuvõtuks, müügiks, säilitamiseks). 5.2 Kaupade müügisaali paigutuse ja väljapaneku põhimõtted. Kaupade müügisaali paigutuse eesmärgid (müügiedu, aktiivsed müügi piirkonnad, kaupad ladude läheduses). Kaupade väljapaneku erinevad võimalused (lahtine väljapanek, kinnine väljapanek, väljapanek lettidel ja vitriinides jne). Kaupade väljapaneku põhimõtted (FIFO meetod, kaupade naabrus, suurus ja kuju, kaubamärk, nõudlus, müügiedu, riiulite kõrgus jne). Kaupade väljapaneku erinevad meetodid (ladumine, horisontaalne, vertikaalne, kombineeritud väljapanek, mahuväljapanek, värvi, kuju, suuruse jne järgi väljapanek). Töökoha korrashoid. Tööohutus ja puhtus. 5.3 Kaupade märgistamise nõuded. Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga. Kaupade kohustuslik märgistus. Ohutusmärgistus. Pakendite märgistamine. GDA märgistus. Märgised (kvaliteedi, pakendi, keskkonna jm. märgised). 5.4 Kaupade varustamine hinnainfoga. Kaupade varustamine hinnasiltidega. Erinevad hinnasildid (eelpakendatud kaupadele, kaalukaupadele, allahinnatud toodetele, sooduskaupadel/ kampaaniatel jne). Õigusaktidest tulenevad nõuded hinnainfole. Kassasüsteemi- ja müügisaalis olevate hindade võrdlus. 5.5 Kaupade turvamine. Kaupade turvamise tähtsus. Erinevad turvaelemendid ja	Loeng Esitlus Meeskonnatöö Praktiline ülesanne	Eristav

		nende kasutamine erinevatel kaubagruppidel. Kaubanduslikud turvaseadmed. Töökoha korrashoid ja puhtus. 5.6. Kehaline kasvatus 0,25 EKAP 5.7. Kunst 1 EKAP		
--	--	--	--	--

Hindamisülesanne: Valmistavad kaubad müügiks ette, kasutades erinevaid kaubanduslike seadmeid ja inventari. Varustavad kaubad vastavalt kehtestatud nõuetele vajaliku infoga. Vajadusel varustavad kaubad turvaelementidega. Paigutavad kaubad kaupluses/õppeklassis müügipinnale vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele, kasutades erinevaid väljapaneku eesmäärke, põhimõtteid ja võtteid. Iseseisev töö - kaupadel kasutavad märgised ja nende selgitused - tööleht.	Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Praktiline töö
---	---

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid	Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab tabeli erinevate kaubagruppide müügiks ettevalmistamise kohta. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid Selgitab kaupade nõuetekohast märgistust ja hinnainfot.	Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Koostab tabeli erinevate kaubagruppide müügiks ettevalmistamise kohta. Selgitab tabelit. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid Selgitab kaupade nõuetekohast märgistust ja hinnainfot. Selgitab hinnasiltide erinevusi.

Iseseisvad tööd

Tööleht - kaupadel kasutavad märgised ja nende selgitused. Joonistab kaupade väljapanekuks müügisaali planogrammi.
--

Praktilised tööd

Meeskonnatöö - valmistavad kaubad müügiks ette, kasutades erinevaid kaubanduslike seadmeid ja inventari. Varustades kaubad vastavalt kehtestatud nõuetele vajaliku infoga. Vajadusel varustavad kaubad turvaelementidega. Paigutavad kaubad kaupluses, /õppeklassis müügipinnale vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele, kasutades erinevaid väljapaneku eesmäärke, põhimõtteid ja võtteid.
--

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
käitleb pakendeid ja ohtlike jäätmeid vastavalt käitlemise nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 12 kokku: 52	Käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlike jäätmeid, sh praktilal, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda.	6. Pakendite, taara ja ohtlike jäätmete käitlemine 6.1 Jäätmekäitluse põhimõtted. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Jäätmeseadus. 6.2 Jäätmete teke ja liigitamine. Kaubandus ettevõttes tekkivad jäätmed sh ohtlikud jäätmed. Jäätmete kogumine, sorteerimine, ladustamine, vedu, taaskasutamine ning utiliseerimine järgides kehtestatud nõudeid ja õigusakte. 6.3 Pakendiseadus (pakendi mõiste, liigitus otstarbe, materjali ja kasutuskorduse järgi. Pakendite ladustamine ja tagastamine kaubandus ettevõttes. Pandipakend/tagatistrah. Pandipakendi märgistusele esitatavad nõuded). 6.4 Bioloogia 0,25 EKAP	Loeng Esitlus Paaristöö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:	Hindamismeetod:
--------------------------	------------------------

Test - jäätmete ja pakendite käitlemise nõuded Iseseisev töö- töölehe täitmine pakendiseaduse põhjal	Iseseisev töö Test
Lävend	
Käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda.	
Iseseisvad tööd	
Töölehe täitmine pakendiseaduse põhjal.	
Praktilised tööd	
Jäätmete sorteerimine vastavalt kehtivatele nõuetele.	

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kontrollib kaupade vastavust realiseerimise nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügiilt, tehes seda ka praktilial.	7. Kaupade realiseerimisaegade jälgimine 7.1 Kaupade realiseerimisajad (realiseerimisaegade märkimise nõuded kaupadele. Kõlblik kuni ja parim enne kaupade realiseerimisajad). 7.2 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. Müügisaalis purunenud kaup. Realiseerimisaja ületanud kaubad. Kaubandusliku välimuse kaotanud kaubad (deformeerunud, kuivanud, pleekinud, mädanenud jne kaubad). Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad. Töökoha korrashoid ja puhtus. 7.3. Keemia 0,25 EKAP	Praktiline töö, loeng, iseseisev töö	Eristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö - kaupade realiseerimisaegade kontroll. Praktiline ülesanne - kaupade sorteerimine vastavalt säilitustemperatuurile. Esitlus (õigusaktidest tulenevad nõuded kaupade säilitustemperatuuridele ja realiseerimise aegadele).			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügiilt.	Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügiilt. Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta.	Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügiilt. Koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta. Selgitab võrdlustabelit.		
Iseseisvad tööd				
Esitluse koostamine - õigusaktidest tulenevad nõuded kaupade säilitustemperatuuridele ja realiseerimise aegadele.				
Praktilised tööd				
Kaupade realiseerimisaegade kontroll. Realiseerimiseaja ületanud kaubad. Ettepanekud realiseerimiseaja ületanud kaupade edasiseks käitlemiseks.				

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kaupade inventeerimise põhimõtteid ja osaleb kaupade inventeerimisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 12 kokku: 52	Selgitab kaupade inventeerimise põhimõtteid vastavalt kehtestatud nõuetele. Fikseerib meeskonnatööna kaupade inventeerimisel kaupade kogused.	8. Kaupade inventeerimine 8.1 Kaupade inventeerimise põhimõtted. Kaupade inventeerimise tähtsus ja eesmärk/id. Kaubajäägiarvestus. Inventeerimisel kasutatavad seadmed. 8.2 Kaupade inventeerimise dokumentatsioon. Laoarvestusprogrammid, kaupade inventeerimise lehed. 8.3 Matemaatika 0,75 EKAP	Iseseisev töö arvutis, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne koos selgitusega (järgides inventeerimise põhimõtteid, meeskonnatööna fikseerida kaupade kogused ja täidab õpilane inventeerimise lehed).		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Selgitab kaupade inventeerimise põhimõtteid vastavalt kehtestatud nõuetele ja fikseerib meeskonnatööna kaupade inventeerimisel kaupade kogused.				
Iseseisvad tööd				
Inventeerimislehtede täitmine, etteantud ülesande põhjal.				
Praktilised tööd				
Praktiline ülesanne koos selgitusega järgides inventeerimise põhimõtteid, meeskonnatööna fikseerida kaupade kogused ja täidab inventeerimise lehed.				

Õpiväljund 8	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab kaupade käitlemise ja kaubatundmisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Õpiväljundite saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.	9. Erialane eesti keel 1 EKAP	loeng, mõistekaardid, praktilised ülesanded	Mitteeristav
Hindamismeetod: Praktiline töö				
Lävend				
Kasutab korrektset erialast terminoloogiat				
Iseseisvad tööd				

Tutvumine erialase kirjandusega.
Praktilised tööd
Korrektse sõnavara kasutamine ettevõttepraktikal.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide testide, praktiliste tööde positiivne sooritamine.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb kompleksülesande lahendamisest, mis koosneb kogu mooduli õpiväljundeid hõlmavast testist ja praktilisest tööst.</p> <p>Test koosneb iga hindamiskriteeriumi kohta vähemalt 3 küsimusest. Test koosneb kolmest osast esimene osa valikvastustega test, teine osa avatud küsimustega ja kolmas osa situatsioonülesanne.</p> <p>Praktiline töö (kus õppija võtab kaubad vastu arve alusel, kvaliteediliselt ja koguseliselt, sorteerib kaubad vastavalt kauba liigile, kontrollib realiseerimiseaegu ja kvaliteeti, valmistab kaubad müügiks ette, varustab kaubad nõuetekohase infoga ja paigutab kaubad müügipinnale järgides ergonoomika põhimõtteid. Selgitab suuliselt kauba kohta olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi.</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antson, A. (2000). Eri- ja uuendtoit. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://sites.google.com/site/eritoit/ 2. Antson, A. (2000). Geneetilisel muundatud toit. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://web.zone.ee/tammeniit/geneetiliselt/ 3. Antson, A. (2000). Lastetoit. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://web.zone.ee/tammeniit/lastetoidud/ 4. Antson, A. (2000). Maiustused. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://web.zone.ee/tammeniit/maiustused 5. Eesti Kaupmeeste Liit. (2010). Kaupluse hea hügieenitava juhend. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.kaupmeesteliit.ee/images/files/Kaupluse%20hea%20h%C3%BCgieenitava%20juhend%20viimane%20variant.pdf 6. Joosu, E. (s.a.). Piim- ja piimatooted. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://endla.joosu.ee/piim-ja-piimatooted/ 7. Kikas, H., Antson, A., Joosu, E., Kiivit, E., Koger, E., Pärn, K., Vetka, V. (2012). Kaubandusalane toidukaupade õpik. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kaubandusalane_toidukaupade_6pik.pdf 8. Kikas, H., Mets, S., Koger, E. (2007). Tööstuskaubaõpetus. Tallinn: Argo. 9. Mallene, Ü. (2005). Müük ja müügikorraldus kaupluses. Tallinn: Koolibri. 10. Siimon, A. (2014). Kaubandus: põhimõisted ja –seosed. Tallinn: Innove. 11. Sõõru, E. Kaupade käitlemisega seotud tegevused kaupluses. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://users.khk.ee/maarja.kask/vanker/kaubakaitlus/kaupade_kaitlemisega_seotud_tegevused_kaupluses/

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Teenindamine ja müümine	24	
Nõuded mooduli alustamiseks	Karjääriplaneerimise ja ettevõtluse aluste mooduli teema „Suhtlemise alused“ läbitud.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime klientide teenindamise ja kaupade müümisega kaubandusettevõttes, nii tava- kui muutuvates olukordades, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika	Iseseisev töö sh lõimitud üldained
250 t	214 t	26 t	108 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab klienditeenindaja vastutust ja rolli kliendisuhete kujundamisel kaubandusettevõttes Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 praktiline töö: 5 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Analüüsib klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel, tehes seda ka praktilal.	1. Kliendikontakti loomine ja kliendi vajaduste väljaselgitamine 1.1 Teenindaja roll tänapäeval. 1.2 Teenindusühiskond ja teenindusliku mõttekultuuri olemus. 1.3 Terviklik mõtteviis teeninduses. 1.4 Teenindaja kui ettevõtte esindaja (roll ja rollikäitumine). 1.5 Teenindaja vastutus klientide turvalisuse ja ohutuse eest. 1.6 Kutseetika, teenindusstandard.	Loeng Meeskonnatöö Iseseisevtöö (sh E-õpe) Esitlus Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud) Kirjalik töö Videotreening „Pildi sisse minek“	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
Analüüs (eneseanalüüs, vaatluse analüüs).

Hindamismeetod:
Analüüs

Lävend

Analüüsib klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klientitüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>loob kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, rakendades suhtlemisoskust</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 55 praktiline töö: 43 iseseisev töö: 32 kokku: 130</p>	<p>Teenindab meeskonnaliikmena klienti, sh praktilial, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktilial.</p> <p>Viiab läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest.</p>	<p>1.7 Kliendikontakti ettevalmistamine (töökoht, töövahendid, tööriietus, psühholoogiline ettevalmistus - enese häälestamine tööks).</p> <p>1.8 Kliendikontakti alustamine (psühholoogilise ja sõnalise kontakti võtmine, suhtlemist soodustav kehakeel, ruumisuhetega arvestamine, erinevad klienditüübid).</p> <p>1.9 Kliendi soovi kaardistamine (kliendi abistavate küsimuste esitamine tulenevalt spetsialiseerumisest, aktiivne kuulamine). Tagasiside püsikliendiga.</p> <p>1.10 Eesti keel 0,5 EKAP</p> <p>1.11 Inglise keel 1 EKAP</p>	<p>Videotreening</p> <p>Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud)</p> <p>Meeskonnatöö</p> <p>Kogemusõpe</p> <p>Diskussioon</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Praktiline töö</p>			<p>Hindamismeetod: Praktiline töö</p>	
<p>Lävend</p>				
<p>Teenindab meeskonnaliikmena klienti, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest.</p>				
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted.</p>				
<p>Praktilised tööd</p>				
<p>Müügisituatsioon- ostjate teenindamine (kliendikontakti loomine, kliendi soovi kaardistamine). Situatsioonülesande lahendamine.</p>				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>tutvustab kaupu ja nõustab klienti, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 41 praktiline töö: 61 iseseisev töö: 28 kokku: 130</p>	<p>Tutvustab kaupu, sh praktilial kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi.</p>	<p>2. Kaupade tutvustamine, kliendi nõustamine, müümine</p> <p>2.1 Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine</p> <p>2.2 Kaupade hüve ja kasu väljatoomine kasutades erinevaid müügitehnikaid, tulenevalt spetsialiseerumisest.</p> <p>2.3 Teenindamine teenindusletis, tulenevalt spetsialiseerumisest.</p> <p>2.4 Kliendi vastuväidete käsitlemine</p> <p>2.5 Lisamüügi teostamine, tulenevalt spetsialiseerumisest.</p> <p>2.6 Erinevate closingutehnikate kasutamine.</p> <p>2.7 Eesti keel 0,5 EKAP</p> <p>2.8 Inglise keel 1 EKAP</p> <p>2.9 Arvutiõpetus 1 EKAP</p>	<p>Videotreening</p> <p>Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud)</p> <p>Kogemusõpe</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindamisülesanne:</p>			<p>Hindamismeetod:</p>	

Praktiline ülesanne - ostu-müügisituatsioon		Iseseisev töö Praktiline töö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi.	Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi. Pakub täiendavaid võimalusi kaupade hoolduseks, kasutuseks, valmistamiseks.	Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi. Pakub täiendavaid võimalusi kaupade hoolduseks, kasutuseks, valmistamiseks. Käsitleb kliendi vastuväiteid sobiva lahenduse leidmiseni.
Iseseisvad tööd		
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted. Praktikaaruande koostamine.		
Praktilised tööd		
Ostu-müügisituatsiooni teostamine (kauba pakkumine, hüve ja kasu väljatoomine, kasutamine, vajadusel asendavate või kaasnevate kaupade pakkumine).		

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
lõpetab kliendikontakti, lähtudes kliendikesksest suhtlemisest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla, tehes seda ka praktilial.	3. Kliendikontakti lõpetamine Positiivne kliendikontakti lõpetamine.	Videotreening Situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud) Kogemusõpe	Eristav
Hindamisülesanne: Kompleksülesanne		Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla.	Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla. Müügiotsuse juhtimine.	Kliendiga positiivne kontakti lõpetamine. Müügiotsuse juhtimine ja erivajadusega kliendi teenindamine.		
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted				
Praktilised tööd				
Ostu-müügisituatsiooni teostamine - kliendiga positiivne kontakti lõpetamine.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

käsitleb pretensioone vastavalt nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 80 praktiline töö: 30 praktika: 26 iseseisev töö: 20 kokku: 156	Võtab vastu ja käsitleb, sh praktikal kliendi pretensiooni, leides lahenduse vastavalt nõuetele.	4. Müügijärgne teenindamine 4.1 Pretensioonide käsitlemine (kaupade tagastamine, ümbervahetamine, asendamine, müügijärgne hooldus tulenevalt spetsialiseerumisest, vajadusel lähtudes õigusaktidest) 4.2. Matemaatika 1 EKAP	Arutelu Praktiline töö Kogemusõpe Situatsioonülesanne	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kompleksülesanne Praktiline töö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Võtab vastu ja käsitleb kliendi pretensiooni leides lahenduse vastavalt nõuetele.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klientitüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted				
Praktilised tööd				
Müügisituatsioon pretensiooniga (kaupade tagastamine, ümbervahetamine, asendamine).				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Kasutab teenindamisel ja müümisel erialast terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 47 praktiline töö: 63 iseseisev töö: 20 kokku: 130	Õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.	Erialane eesti keel Erialane inglise keel	Loeng, situatsioonülesanne, analüüs	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpiväljund hinnatakse eelmise õpiväljundiga koos		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.				
Iseseisvad tööd				

Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klientitüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted

Praktilised tööd

Müügisituatsioon - õige terminoloogia ja sõnavara kasutamine eesti ja võõrkeeles.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on praktilistes töödes osalemine. Mooduli hinne kujuneb praktilise müügisituatsiooni* (2, 3, 4, 5,6) õpimapi ja selle esitluse alusel: situatsioonülesanne (7), analüüsid (1), praktiliste tööde kokkuvõtted, iseseisvad tööd, praktika aruanne. *Ostu-müügisituatsioon (kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, vajadusel kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine). Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane: 1. analüüsib, klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel, tehes seda ka praktilal 2. teenindab meeskonnaliikmena klienti, sh praktilal, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid 3. algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid , tehes seda ka praktilal 4. tutvustab kaupu, sh praktilal kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi 5. viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest 6. lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla, tehes seda ka praktilal 7. võtab vastu ja käsitleb, sh praktilal kliendi pretensiooni leides lahenduse vastavalt nõuetele 8. õpimapp on süstematiseeritud sisaldades kohustuslikke töid, eneseanalüüsi ja on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde koostamise juhendile 9. praktikaaruanne on koostatud vastavalt praktikajuhendile 10. esitlus vastab esitluse heale tavale</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none">1. Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused: kuidas ennast kehtestada, teisi kuulata ja konflikte lahendada. Puhja: Väike Vanker.2. Israel, S. (2011). Küsi, kuula, peegelda. Väärtuspõhise müügi käsiraamat. Tallinn: Äripäev.3. Jalak, K. (1997). Müügiotsuse seitse astet. Tallinn: Elmatar.4. Karjatse, M. (1998). Miks klient rahul ei ole? Tallinn: Ilo.5. Malmberg, K. (2005). Tahte tekitajad: Kuidas luua motiveeritud töökeskkonda. Tallinn: Äripäev.6. Muring, T. (2003). Isiklik müük. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.7. McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2000). Suhtlemisoskused: kehakeel. Tutvuste sõlmimine. Peresuhted. Seksuaalsuhted. Partneri mõjutamine. Suhted töö. Tartu: Greif.8. Mitchell, J. (2009). Kallista oma töökaaslast: järeleproovitud viis töötajate palkamiseks, innustamiseks ja tunnustamiseks ning märkimisväärsete tulemuste saavutamiseks. Tallinn: Varrak.9. Niiberg, T. (2011). Suhtlemise kuldreeglid: Tunnusta, naerata ja kehtesta. Tallinn: Pegasus.10. Saareväli, R. (2011). Suhtlemisoskused I. Kasutamise kuupäev: 28. 08 2014.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/suhtlemine/index.html11. Saareväli, R. (2012). Suhtlemine II. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine2/12. Saareväli, R. (2013). Suhtlemine III. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine3/13. Saareväli, R. (2014). Suhtlemine IV. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015.a., allikas http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine4/14. Soomre, M. (2008). Belbini teejuht: Kuidas töö edu saavutada. Tallinn: Äripäev.15. Soone, I.(2010). Kliendilojaalsuse kuldraamat: kuidas võita ja hoida kliente. Tallinn: Äripäev.16. Suhtlemine ja meeskonnatöö. Kasutamise kuupäev: 28.03.2015. a., allikas http://e-ope.khk.ee/ek/kommunikatsioonII/sisukaart.html17. Zemke, R., Anderson. K. (2003). Tippteenindaja raskused ja rõõmud. Tallinn: Koolibri.18. Teenindaja.ee. Hea klienditeeninduse ABC. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas

<http://www.teenindaja.ee/category/hea-klienditeeninduse-abc/>
19. Teenindaja.ee. 5 praktilist soovitus paremaks klienditeeninduseks. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas
<http://www.teenindaja.ee/category/teenindus-ja-personalijuhile/>
20. Tooman, H., Mae, A. (1999). Inimeselt inimesele. Tallinn: Avita.
21. Vadi, M. (2001). Müügisuhtlemine. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Kassatöö	14	Janne Ojala
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kliendiga arveldamisega ja sellega seotud aruandlusega kaubandusettevõttes.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
137 t	170 t	57 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kassatöö olulisust kaubandusettevõtte tegevuses Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Selgitab kassatöö põhitoiminguid, sh praktilal oma vastutusala piires.	1. Kassatoimingud ja arvete koostamine 1.1 Kassatöö põhitoimingud (tehnilised vahendid sh tarkvara, turvaelemendid, maksevahendid, kaubakoodid, hügieeni- ja ohutusnõuete järgimine töökoha ettevalmistamine ja korrashoid jne.). 1.2 Kaalud ja teised tehnilised vahendid.	Loeng töökoha ettevalmistusest ja korrashoiust, kehtivatest maksevahenditest (sh turvaelementidest ja kaubakoodidest). Loeng kassaseadmetest-kassaaparaadid, võtkeelilugejad, kaalud, makseterminalid, raha kontrollimise seadmed. Loeng kassatöö olulisusest ja kassatoimingutest.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Test – kassatoimingud, õigusaktid, tööohutusest, töötervishoiust ja turvanõuetest kassatöös

Hindamismeetod:

Test

Lävend

Selgitab kassatöö põhitoiminguid oma vastutusala piires.

Iseseisvad tööd
Õpimapi koostisosad: Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)
Praktilised tööd
Töötab kassas kasutades erinevaid maksevahendeid ja –liike ning tehnilisi vahendeid ohutult sh praktilal (kassasüsteemid, arvuti, kaarditerminal, võotkoodilugeja, rahakontrollimisseade, rahalugemisseade, turvaelementide eemaldamise seade, kaalud).

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab klientidega ja koostab arveid vastavalt nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 38 praktiline töö: 50 iseseisev töö: 16 kokku: 104	Arveldab klientidega, sh praktilal, järgides hügieeni, tööohutuse, töötervishoiu ja turvanõudeid. Koostab nõuetekohaselt vormistatud arve.	1.3 Klientidega arveldamine ja nõuetekohase arve koostamine (õigusaktid). 1.4 Matemaatika 0,5 EKAP	Loeng, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne- müügi registreerimine kassaaparaadil (kauba hinna ja kaupade koguste sisestamine, kaalutava kauba müük elektronkaalu näitu kasutades, allahindluse registreerimine, rahatähe väärtuse sisestamine ja tagastatava rahasumma arvutamine), sularahaarve koostamine. Rollimäng – müügikontakt kassas.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
Arveldab klientidega, järgides hügieeni, tööohutuse, töötervishoiu ja turvanõudeid. Koostab nõuetekohaselt vormistatud arve.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostisosad: Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)				
Praktilised tööd				
Praktiline ülesanne- müügi registreerimine kassaaparaadil (kauba hinna ja kaupade koguste sisestamine, kaalutava kauba müük elektronkaalu näitu kasutades, allahindluse registreerimine, rahatähe väärtuse sisestamine ja tagastatava rahasumma arvutamine), sularahaarve koostamine. Rollimäng – müügikontakt kassas.				
Praktika				
Müügi registreerimine kassaaparaadil. Müügi teostamine arvutikassas.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab klienditeenindaja rolli raha käitlemisel kaubandusettevõttes Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17	Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid, tehes seda ka praktilal. Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades, sh praktilal.	2. Raha käitlemine 2.1 Raha (lugemine, pakkimine, hügieeninõuete järgimine, turvaelementide kontroll tehniliste vahendite abil, inkassatsioon sh turvanõuded) 2.2 Matemaatika 1 EKAP	Loeng raha käitlemisest kaubandusettevõttes (raha lugemine, pakkimine,	Mitteeristav

praktiline töö: 15 iseseisev töö: 7 kokku: 39			turvaelemendid, inkassatsioon sh turvanõuded). Praktiline töö – raha turvaelementide tundmaõppimine. Praktiline töö - raha käitlemine.
---	--	--	---

Hindamisülesanne: Test - raha turvaelemendid, mittekvaliteetne raha. Praktiline ülesanne – turvaelementide selgitamine, raha lugemine, pakkimine	Hindamismeetod: Praktiline töö Test
---	--

Lävend

Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid. Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine.

Praktilised tööd

Praktiline ülesanne – turvaelementide selgitamine, raha lugemine, pakkimine.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab kassaaruande vastavalt nõuetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 29 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 8 kokku: 52	Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande, sh praktilal oma vastutusala piires.	3. Kassaaruande koostamine 3.1 Õigusaktid (+ kaubandusettevõtetes kasutatavad nõuded) 3.2 Kassaaruande koostamise põhimõtted 3.3 Matemaatika 1 EKAP 4. Praktika 3 EKAP	Loeng õigusaktidest Praktiline töö – kassaaruande koostamine	Eristav

Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne - kassaaruande koostamine	Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
---	---

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande juhendi järgi.	Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande.	Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande. Selgitab kassaaruande sisu.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine.

Praktilised tööd

Kassaaruande koostamine.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
järgib kassas töötades ergonoomika nõudeid Jaotus tundides: praktiline töö: 44 iseseisev töö: 8 kokku: 52	Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile.	1.5 Ergonoomika nõuded 1.6 Kehaline kasvatus 2 EKAP	Harjutused	Eristav
Hindamisülesanne: Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile.			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile.	Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile. Koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele.	Selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele. Sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile. Koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele. Koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele. Demonstreerib tabelis toodud harjutusi.		
Iseseisvad tööd				
Harjutuste komplekti koostamine müüja tööks vajaliku kehalise vormi hoidmiseks ja taastamiseks.				
Praktilised tööd				
Taastavate harjutuste ja harjutuskomplekside teostamine.				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab kassatööga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt Jaotus tundides: teoreetiline töö: 42 praktiline töö: 35 iseseisev töö: 14 kokku: 91	Töötab kassas, kasutades erinevaid maksevahendeid ja -liike ning tehnilisi vahendeid ohutult, tehes seda ka praktikal.	1.7. Eesti keel 1 EKAP 1.8. Inglise keel 2,5 EKAP	Rollimäng – müügikontakt kassas Aktiivõppemeetodid	Mitteeristav
Hindamisülesanne: eestikeelne kassatöö rollimäng			Hindamismeetod: Praktiline töö	

inglisekeelne kassatöö rollimäng
Lävend
Töötab kassas, kasutades erinevaid maksevahendeid ja –liike ning tehnilisi vahendeid ohutult.
Iseseisvad tööd
Õpimapi koostisosad: Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktilaettevõtte näitel)
Praktilised tööd
Rollimäng - kassateenindus

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide praktiliste tööde ning testide positiivne sooritamine. Moodulit hinnatakse läbi praktiliste tööde hindekriteeriumite kaalutud keskmisena.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eesti Pank. Europangatähed. http://www.eestipank.ee/sularaha/europangatahed 2. Ennu, O. (s.a.). E-õpiobjekt. Kassaseadmed. http://kool.kassasysteem.ee/kassa/index.html 3. Swedbank AS. Maksekaartide teenindamine. https://www.swedbank.ee/business/cash/cashflow/cardservice?language=EST# 4. Nets Estonia AS. Makseterminalid. https://www.nets.eu/etee/terminal 5. Elektooniline Riigi Teataja. Kaubandustegevuse seadus. [https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12925203] 29/01/2009 6. Müügitööks vajalik erialane tarkvara http://majandustarkvara.planet.ee/e-ope/met/ 7. Tax Free vormistamine kaupluses http://nvtc.ee/e-oppe/aleksandra/taxfree/

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stacionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Müügitöö korraldamine	8	Kaie Pärn, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kaupade tellimise, hindade määramise ja väljapanekute kujundamisega kaubandusettevõttes, lähtudes müügitöö korraldamise põhimõtetest.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
105 t	71 t	32 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kaubanduse rolli majanduses, lähtudes peamistest majanduse arengusuundadest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 43 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 10 kokku: 65	Selgitab meeskonnatööna kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas. Loetleb ja võrdleb kaubanduse erinevaid vorme ja kaupluste tüüpe vastavalt jaekaubanduse ettevõtete klassifikatsioonile.	1. Kaubanduse roll majanduses 1.1 Kaubanduse mõiste, roll ja ülesanded, ajalooline areng 1.2 Kaubanduse erinevad vormid(jae, hulgi- ja vahenduskaubandus) 1.3 Jaekaubanduse keskkond. 1.4 Jaekaubandust mõjutavad tegurid 1.5 Kaupluste tüübid 1.6 Ajalugu 1 EKAP 1.7 Ühiskonnaõpetus 1 EKAP	Loeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesannete lahendamine, essee	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Rühmatöö, „Kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas.“

Hindamismeetod:

Rühmatöö

Lävend

- Selgitab meeskonnatööna kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas.
- Loetleb ja võrdleb kaubanduse erinevaid vorme ja kaupluste tüüpe vastavalt jaekaubanduse ettevõtete klassifikatsioonile.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.

Praktilised tööd

Rühmatöö, „Kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas“.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
edastab kliendi tagasiside vastavalt nõuetele Jaotus tundides: praktiline töö: 11 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Edastab info klientide tagasiside põhjal sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele, sh ka praktilal.	2. Kliendi tagasiside edastamine 2.1 Kliendi tagasiside võtmise viisid 2.2 Tagasiside analüüs (sh klientide rahulolu ja pikaajaline kliendisuhe)	Loeng, paaristöö, probleemülesande lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal.			Hindamismeetod: Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
3. Edastab klientidelt saadud tagasiside põhjal info sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele sh praktilal.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.				
Praktilised tööd				
Praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kontrollib kaupade olemasolu ja hindab tellimuse vajadust vastavalt kaubavarude juhtimise põhimõtetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 13 iseseisev töö: 6 kokku: 39	Kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust, tuginedes müügiandmetele, sh ka praktilal. Koostab kaupade tellimuse vastavalt nõuetele, sh ka praktilal.	3. Kaubavarude juhtimine (tellimine, laovarude ja müügi analüüs) 3.1 Sihtrühm ja selle määratlemine 3.2 Kaubavalik ja sortimendi mõiste 3.3 Kaubavaru mõiste ja moodustamine 3.4 Kaupade sissetuleku allikad 3.5 Kaupade tellimise põhimõtted ja viisid 3.6 Matemaatika 0,5 EKAP	Loeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesannete lahendamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Test põhimõiste kohta Pusle kaupade tellimise ja põhimõtete kohta Praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta			Hindamismeetod: Praktiline töö Test Tööleht	
Lävend				

4. Kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust tuginedes müügiandmetele sh praktikal.

5. Koostab kaupadele tellimuse sh praktikal vastavalt nõuetele.

Iseseisvad tööd

Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.

Praktilised tööd

Praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arvutab kaupadele hinna, järgides hinnakujunduse põhimõtteid ja nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 13 iseseisev töö: 6 kokku: 39	Arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna hinnakujunduse põhimõtetest ja nõuetest lähtudes, sh praktikal.	Hinnakujundamise alused sh.müügi- ja ühikuhindade arvutamine Hindade alandamine ja müügikampaaniad. Müügisaali hinnainfo kujundamise põhimõtted.	Loeng, praktilised ülesanded.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne kauba müügihinna ja ühikuhinna kujundamise kohta			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	
Lävend				
6. Arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna sh praktikal lähtudes hinnakujunduse põhimõtetest ja nõuetest.				
Iseseisvad tööd				
Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: Kaubale müügi- ja ühikuhindade arvutamine. Teisendused, protsendid.				
Praktilised tööd				
Praktilised ülesanded kauba müügihinna ja ühikuhinna kujundamise kohta.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kujundab kaupade väljapanekut vastavalt väljapanekute kujundamise põhimõtetele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 22 praktiline töö: 11	Kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhistele.	5. Kaupade väljapanekute kujundamine 2 EKAP 5.1 Eriväljapanekute kujundamine - visuaalne (kampaania, hooajaline, tähtpäevaline)	Loeng, rühmatööd, praktilised tööd/ülesanded	Mitteeristav

iseseisev töö: 6 kokku: 39			
Hindamisülesanne: Praktiline töö eriväljapaneku kujundamise kohta		Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö	
Lävend			
7. Kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhisteile.			
Iseseisvad tööd			
Õpimapi koostamine: Teemaatilise väljapaneku kujundamine paberil			
Praktilised tööd			
Kaupade väljapanekute kujundamine.			

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab müügitöö korraldamisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt Jaotus tundides: praktiline töö: 11 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite.	6. Eesti keel 0,5 EKAP	Loeng, mõistekaardid, praktilised ülesanded	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Hinnatakse koos eelmiste õpiväljunditega			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
8. Õpimapp sisaldab süstematiseeritud materjali. 9. Praktikaaruanne on koostatud vastavalt praktika juhendile. 10. Esitus vastab esitluse heale tavale.				
Iseseisvad tööd				
Eelmistes õpiväljundites kirjeldatud tööde lõpetamine ja vormistamine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on praktilistes töödes osalemine. Mooduli hinne kujuneb õpimapi ja selle esitlusse alusel: rühmatööde kokkuvõtted (1,2), praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal (3), praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta (4,5), hinna arvutamise töölehed (6), kirjalik töö eriväljapaneku kohta (7).
--	---

Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brooks, I. (2008). Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda. 2. Kaubandus.ee. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.kaubandus.ee 3. Maasik, L., Kirikal, H., Murulaid, T., Noorväli, H. (Koost.) (2012). Kategooriajuhtimine kaubanduses. Mõdriku: Lääne-Viru Rakenduskõrgkool. 4. Mallene, Ü. (2005). Müük ja müügikorraldus kaupluses. Tallinn: Koolibri. 5. Siimon, A. (2014). Kaubandus: põhimõisted ja –seosed. Tallinn: Innove. 6. Sõõru, E. (s.a.). Kaubanduse olemus ja areng. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://users.khk.ee/maarja.kask/kaubandus/index.html 7. Tonndorf, H., G. (1995). Jaekaubandus, Muutused tulevik edu. Tallinn: Külim. 8. Virovere, A., Alas, R., Liigand, J. (2008). Organisatsioonikäitumine: käsiraamat. Tallinn: Külim.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Praktika	32	Janne Ojala
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on hügieen, puhtus ja enesekontroll.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab õppekeskkonnas omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid kaubandusettevõtte meeskonna liikmena.		
Praktika			
32 t			

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
teenindab kliente ja müüb kaupu, järgides klienditeeninduse põhimõtteid Jaotus tundides: praktika: 13 kokku: 13	Teenindab klienti kasutades aktiivse kuulamise ja küsitluse tehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid. Tutvustab kaupa selgitades kauba koostist, kasutamist ja/või hooldust ja nõustab klienti arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi. Teostab müügi ning lisamüügi, kasutades erinevaid müügitehnikaid. Edastab kliendilt saadud tagasiside vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale, võimalusel lahendab selle või suunab edasi.	Mitteeristav
Lävend		
Teenindab meeskonnaliikmena klienti, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid. Algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitluse tehnikaid, viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest. Tutvustab kaupu kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi. Lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla. Võtab vastu ja käsitleb kliendi pretensiooni leides lahenduse vastavalt nõuetele.		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
arveldab klientidega järgides müügiiranguid, kasutades arve- ja kassaaruannete koostamiseks vajalikku riist- ning tarkvara, vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale Jaotus tundides:	Töötab kassas ja arveldab klientidega, kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid, arveldussüsteeme- ja maksevahendeid järgides hügieeni, tööohutuse-, töötervishoiu- ja turvanõudeid ning müügiiranguid. Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid,	Mitteeristav

praktika: 4 kokku: 4	kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja/või kasutades spetsiaalseid tehnilisi vahendeid. Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande oma vastutusala piires.	
-------------------------	--	--

Lävend
Arveldab klientidega, järgides hügieeni, tööohutuse, töötervishoiu ja turvanõudeid. Koostab nõuetekohaselt vormistatud arve. Käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid. Kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades. Koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
tellib ja võtab vastu kaubad, vastavalt ettevõtte kehtestatud korrale Jaotus tundides: praktika: 3 kokku: 3	Kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust ning tellib kaubad vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale. Võtab kaubad vastu kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid. Kontrollib koguse ja kvaliteedi vastavust saatedokumentidele, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ning mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügit.	Mitteeristav

Lävend
Kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust tuginedes müügiandmetele. Koostab kaupadele tellimuse vastavalt nõuetele. Võtab meeskonnatööna kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest. Hindab kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti. Grupeerib ja ladustab kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes. Kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügit.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
ladustab kaubad ja osaleb väljapanekute kujundamisel, vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale Jaotus tundides: praktika: 12 kokku: 12	Valmistab kaubad müügiks ette ning ladustab kaubad lattu ja/või müügisaali, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning kasutades kaasaegseid tehnilisi vahendeid. Osaleb väljapanekute kujundamisel, lähtudes etteantud juhistest, varustades kaubad nõuetekohase märgistuse- ja hinnainfoga. Käitleb tööprotsessis pakendeid, taarat ja ohtlikke jäätmeid, järgides ettevõttes kehtivaid nõudeid.	Mitteeristav

Lävend
Valmistab kaubad müügiks ette, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. Paigutab meeskonnatööna kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid. Varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid Kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhistele. Käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Koostatud ja kaitstud on praktikaaruanne, mis sisaldab tehtud tööde kirjeldusi ja eneseanalüüsi.
--	--

Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
--------------------------	------------------------

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	põhiharidusega isik või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsioonaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Toidu- ja esmatarbekaubad	18	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Alustatud mooduliga kaupade käitlemine ja kaubatundmine		
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupu, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
265 t	131 t	72 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 22 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Selgitab meeskonnatööna toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktikal.	1. Kaubamärgid kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 1 EKAP ÜH 0,5 1.1 Eritoit, uuendtoit. 1.2 Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. 1.3 Piim ja piimatooted. 1.4 Liha ja lihatooted. 1.5 Kala ja kalatooted, mereannid. 1.6 Munad- ja munatooted. 1.7 Puu- ja köögiviljad. 1.8 Joogid. 1.9 Kohv ja kohvijooigid. 1.10 Tee ja teejoogid. 1.11 Maiustused. 1.12 Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. 1.13 Maitseained, kastmed. Sool. 1.14 Toidurasvad. 1.15 Lemmikloomatoidud ja -tarbed. 1.16 Tubakatooted. 1.17 Tarbekeemia. Puhastusvahendid. 1.18 Tekstiil- ja garderoobikaubad. 1.19 Kooli-, büroo- ja paberikaubad. 1.20 Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. 1.21 Mänguasjad.	mini loeng esitlus meeskonnatöö õppekäik tootmisettevõttesse	Eristav

		1.22 Kodu- ja majapidamiskaubad. 1.23 Elektri-kaubad (lambid, kodumasinad). 1.24 Loodusgeograafia 0,5 EKAP - 13 tundi		
--	--	---	--	--

Hindamisülesanne: Pildile lohistamine, iseseisev töö -kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes, raport õppekäigust, praktiline töö - pakendilt kaubamärkide leidmine ja selgitamine.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Ettekanne/esitlus
---	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Leiab pakendilt ja selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärkide ja tootjate vahelist seost (seos kaubagruppidega).	Leiab pakendilt ja selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärkide ja tootjate vahelist seost (seos kaubagruppidega). Annab lisainfot (tootja päritolumaa, kaubamärgi kujunemise jne kohta).	Leiab pakendilt ja selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärkide ja tootjate vahelist seost (seos kaubagruppidega). Annab lisainfot (tootja päritolumaa, kaubamärgi kujunemise jne kohta). Juhib töörühma või kirjutab ülesse rühma poolt pakutud argumente või osaleb ettekandmisel.

Iseseisvad tööd

Kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktikaaruande koostamine.

Praktilised tööd

Pakenditelt kaubamärkide leidmine erinevatel kaubagruppidel.
--

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 67 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 15 kokku: 98	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktilikal.	2. Kaupade koostis kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 2.1 Toiduainete keemiline koostis 2.2 Lisaained 2.3 Toiduainete konserveerimine 2.4 Esmatarbekaupade koostis 2.5 Keemia 0,5 EKAP 2.6 Bioloogia 0,25 EKAP	kõitev loeng mõttega lugemine arutelu esitlus rühmatöö õppekäik kaubandusettevõttesse ideekaart peidetud sõnad pusle – mõisted ja keemiline koostis võrdlustabel- samalaadsete toodete omaduste kohta	Eristav

Hindamisülesanne: Õige ja vale väide – kaupade koostise kohta. Iseseisev töö - koostise uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Raport õppekäigust. Praktiline ülesanne- toodete koostise leidmine ja selgitamine. Võrdlustabel - samalaadsete toodete omaduste kohta praktilikal.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Suuline esitus Tööleht
--	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade koostist.	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade koostist. Annab lisainfot kaupade omaduste kohta (toiteväärtus, eritoitumine, lisaained jne).	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade koostist. Annab lisainfot kaupade omaduste kohta (toiteväärtus, eritoitumine, lisaained jne). Võrdleb samalaadsete toodete koostist, omadusi ja toob välja nende erisused.
Iseseisvad tööd		
Koostise uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.		
Praktilised tööd		
Toodete koostise leidmine ja selgitamine.		

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 praktiline töö: 5 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktilal.	3. Kaupade märgistus kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 3.1 Kaupade kohustuslik märgistus. GDA märgistus. 3.2 Ohutusmärgistus. 3.3 Pakendite märgistamine. 3.4 Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga. 3.5 Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad.	mini loeng esitlus aaretejaht mõttega lugemine õppekäik kaubandusettevõttesse praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: test pildile lohistamine iseseisev töö – märgistuse uurimine valitud kaubagrupi kohta praktiline ülesanne - kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele raport õppekäigust		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Test Suuline esitus		
Lävend				
Selgitab kaupadel olevat märgistust (märgise nimi ja tähendus).				
Iseseisvad tööd				
Iseseisev töö – märgistuse uurimine valitud kaubagrupi kohta. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.				
Praktilised tööd				
Kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele. Kaupadel oleva märgistuse selgitamine teenindusprotsessis.				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 5 kokku: 32	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktikal.	4. Kaupade kvaliteet ja säilitus kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 4.1 Kaupade kvaliteedi mõjurid (mikroorganismid, temperatuur, õhuniiskus, kahjurid, valgus, ventilatsioon, pakkematerjalid). 4.2 Kaupade kvaliteedi hindamine (sensomotoorne ja laboratoorne kvaliteedi hindamine, keemilised ja füüsikalised kvaliteedi näitajad). 4.3 Kaupade säilitusnõuded. 4.4 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. Müügisaalis purunenud kaup. Realiseerimisaja ületanud kaubad. Kaubandusliku välimuse kaotanud kaubad (deformeerunud, kuivanud, pleekinud, mädanenud jne kaubad). Töökoha korrashoid ja puhtus. 4.5 Bioloogia 0,25 EKAP	mini loeng esitlus lugude rääkimine arutelu situatsioonülesanne	Eristav
Hindamisülesanne: Õige ja vale väide - kaupade kvaliteedi- ja säilitusnõuete kohta. Iseseisev töö - kvaliteedi- ja säilitusnõuete uurimine valitud kaubagrupi kohta. Praktiline ülesanne – kaupade väljapanek vastavalt säilitusnõuetele Võrdlustabel- kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta praktikal		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Suuline esitus Tööleht		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitusnõudeid pakendil oleva info põhjal.	Selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitusnõudeid pakendil oleva info põhjal. Koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta.	Selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitusnõudeid pakendil oleva info põhjal. Koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta. Selgitab praktikaaruandes võrdlustabelit.		
Iseseisvad tööd				
Kvaliteedi- ja säilitusnõuete uurimine valitud kaubagrupi kohta. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.				
Praktilised tööd				
Kauba kvaliteedi hindamine sensoorsel teel.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kasutamist, lähtudes klienditeenindaja töö eripärast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 142 praktiline töö: 100 iseseisev töö: 44 kokku: 286	Selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kasutamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal.	5. Kasutamine, hüvede ja kasu väljatoomine kontaktöpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö 5.1 Eritoit, uuendtoit. 5.2 Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. 5.3 Piim ja piimatooted. 5.4 Liha ja lihatooted. 5.5 Kala ja kalatooted, mereannid. 5.6 Munad- ja munatooted. 5.7 Puu- ja köögiviljad. 5.8 Joogid. 5.9 Kohv ja kohvijoogid.	kõitev loeng esitlus mosaiikrühm diskussioon e. vestlus	Eristav

		5.10 Tee ja teejoogid. 5.11 Maiustused. 5.12 Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. 5.13 Maitseained, kastmed. Sool. 5.14 Toidurasvad. 5.15. Lemmikloomatoidud ja -tarbed. 5.16 Tubakatooted. 5.17 Tarbekeemia. Puhastusvahendid. 5.18 Tekstiil- ja garderoobikaubad. 5.19 Kooli-, büroo- ja paberikaubad. 5.20 Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. 5.21 Mänguasjad. 5.22 Kodu- ja majapidamiskaubad. 5.23 Elektrikaubad (lambid, kodumasinad). 5.24 Keemia 0,5 EKAP 5.25 Füüsika 0,5 EKAP 5.26 Loodusgeograafia 0,5 EKAP 6. Eesti keel 1 EKAP 7. Arvutiõpetus 1 EKAP 8. Praktika 9 EKAP		
--	--	--	--	--

Hindamisülesanne: Iseseisev töö - kasutamise võimaluste väljatoomine valitud kaubagrupi kohta Praktiline töö - müügisituatsioonis kaupade kasutamise ja hüvede/kasu väljatoomine Aktiivõppemeetodid (sõnavarakaardid, Õige ja Vale väide)		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade kasutamise võimalusi.	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade kasutamise võimalusi. Pakub lisa võimalusi kaupade kasutamiseks.	Selgitab pakendil oleva info põhjal kaupade kasutamise võimalusi. Pakub lisa võimalusi kaupade kasutamiseks. Loob seoseid erinevate kaupade kasutamise võimaluste vahel.
Iseseisvad tööd		
Kasutamise võimaluste väljatoomine valitud kaubagrupi kohta. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine. Praktika aruande koostamine ja vormistamine.		
Praktilised tööd		
Kaupade kasutamise ja hüvede/kasu väljatoomine.		

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide hindamisülesannete ja praktiliste tööde positiivne sooritamine. Mooduli hinne kujuneb praktiliste tööde hindamiskriteeriumite kaalutud keskmisena.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	1. Bardi, C. (2012). Suur väike šokolaadiraamat. Tallinn: Tänapäev. 2. Fortin, J. (2006). Maailma toiduainete entsüklopeedia. Tallinn: Tea.

3. Erin, A. (2010). Saladuslikud e-ained meie igapäevatoidus. Tallinn: Meediatera.
4. Kikas, H., Antson, A., Joosu, E., Kiivit, E., Koger, E., Pärn, K., Vetka, V. (2012). Kaubandusalane toidukaupade õpik. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kaubandusalane_toidukaupade_6pik.pdf
5. Kikas, H., Mets, S., Koger, E. (2007). Tööstuskaubaõpetus. Tallinn: Argo.
6. Kuura, E. (2003). Puhastusteenindus: puhastuskeemia, töövahendid, puhastusmeetodid. Tallinn: Ilo.
7. Luide, S. (2014). 10 jahu soolastes ja magusates küpsetistes. Tallinn: Varrak.
8. Maasik, L. (s.a.). Kuulsad vürtsid, ürdid ja kastmed. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://www.lvrkk.ee/kristiina/Liina_Maasik/vyrtsid/index.html
9. Nõupuu, H. (2013). Puuviljad ja marjad. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas <http://www.hkhk.edu.ee/vanker/marjad/index.html>
10. Raun, A., Grossfeldt, K. (2014). Kohv: ajalugu, kasvatamine, valmistamine, nautimine. Tallinn: Menu Kirjastus.
11. Roosipõld, A. (2011). Veinietikett. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas <http://eope.eek.ee/oo/2011/veinietikett/>
12. Sootalu, T. (2013). Pähklid ja söödavad seemned. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas <http://www.hkhk.edu.ee/vanker/pahklidseemned/index.html>
13. Vetka, V. (s.a.). Sool. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas <http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/vanker/sool>
14. Vetka, V. (s.a.). Tee ja teejoogid. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas http://e-ope.khk.ee/oo/2011/tee_ja_teejoogid/
15. Vetka, V. (s.a.). Toidurasvad. Kasutamise kuupäev 28.03.2015.a., allikas <http://e-ope.khk.ee/oo/toidurasvad/>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	6	Kaie Pärn, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
58 t	70 t	28 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 praktiline töö: 11 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Analüüsib juhendamisel oma isiksust ja kirjeldab oma tugevaid ja nõrku külgi. Seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega. Leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta. Leiab iseseisvalt informatsiooni praktika- ja töökohtade kohta. Koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, sh võõrkeelse, motivatsioonikirja, sooviaavalduse), lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast. Valmistab ette ja osaleb näidistööintervjuul. Koostab juhendamisel oma lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.	1. Karjääri planeerimine 1.1 Enesetundmine karjääri planeerimisel. Isiksuseomadused: närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom. Väärtused, vajadused, motivatsioon, hoiak, emotsioonid, mõtlemine, võimed, intelligentsus, huvid, oskused (üldoskused, erioskused). Eneseanalüüsi läbiviimine oma tugevate ja nõrkade külgede väljaselgitamise kaudu. 1.2 Õppimisvõimaluste ja töajõuturu tundmine karjääri planeerimisel. (Haridustee: kaubanduse valdkonna erialad, haridussüsteem, mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed, õpimotivatsioon ja elukestev õpe. Töajõuturg ja selle muutumine kaubanduse valdkonnas: nõudlus ja pakkumine, konkurents, trendid ja arengusuunad, prognoosid. Ettevõtluse vormid kaubanduse valdkonnas, tööandjate ootused, töötamist mõjutavad õiguslikud alused. Kutsestandardid, kutse ja kutseoskused, kutseeelistused ja kutseriskid müüja-klienditeenindaja eriala näitel. Töömotivatsioon. Töötus ja tööturuteenused.) 1.3 Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine (Karjääriotsuseid mõjutavad tegurid, alternatiivid ja valiku tegemise tagajärjed. Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriinfo allikad ja karjääriinfo otsimine. Karjääriteenused ja karjääriinostamine. Muutustega toimetulek, eluroolid ja elulaad. Tööotsimine: tööotsimisallikad ja tööinfo otsimine. Kandideerimisdokumendid, tööintervjuu müüja-klienditeenindaja näitel. Isikliku karjääriplaani koostamine. Karjääriplaani	Loeng, arutelu, praktiline töö, esitlus, rühmatöö	Mitteeristav

		koostamine: eesmärkide seadmine, tegevuste ja aja planeerimine. Lühi- ja pikaajaline karjääriplaan kaubanduse valdkonna näitel.)		
Hindamisülesanne: Portfoolio (+ esitlus või vestlus) kohustuslikud osad: •Koostab juhendi alusel:Kandideerimis-dokumendid (CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus) •Koostab juhendamisel: lühi- ja pikaajalise karjääriplaani. •Koostab elektrooniliselt juhendi alusel: enda leibkonna 1 kuu eelarve •Lihtsustatud äriplaan •Peamised ohutegurid. Riskitegurid, mis tulenevad töökeskkonna iseloomust. •Töötamisõiguslikud alused (töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu võrdlus) •Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis) •Algatus- ja vastuskiri, e-kiri •Tavapärase teenindussituatsiooni lahendus		Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Probleemsituatsiooni lahendamine		
Lävend				
1. Analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi. 2. Seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega. 3. Leiab iseseisvalt informatsiooni sh elektrooniliselt tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta. 4. Leiab iseseisvalt informatsiooni sh elektrooniliselt praktika- ja töökohtade kohta. 5. Koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus. 6. Valmistab juhendi alusel ette ja osaleb näidistööintervjuul. 7. Koostab juhendamisel endale sh elektrooniliselt lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.				
Iseseisvad tööd				
Portfoolio koostamine ja vormistamine.				
Praktilised tööd				
Osalemine näidistööintervjuul.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Kirjeldab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressurside piiratusest. Selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust. Koostab juhendi alusel elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve. Loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse. Täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni. Leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta. Kasutab majanduskeskkonnas	2. Majandus ja ettevõtlus. 2.1 Mina ja majandus (Majanduslikud otsused. Turg. Raha, selle funktsioonid ja omadused.) 2.2 Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused (Ressursid majanduses. Majanduse põhivalikud. Alternatiivkulu. Erinevad majandussüsteemid.) 2.3 Pakkumine ja nõudlus (Nõudlus, pakkumine. Turu tasakaal. Turuhind.) 2.4 Maksud. Riigi roll majanduses. Otsesed ja kaudsed maksud. Riigieelarve tulud ja kulud. 2.5. Finantsasutused Eestis. Eestis tegutsevad pangad. Pankade teenused. Kiiralaenud.	Loeng, esitlus, situatsioonülesanne, kirjalik töö, kirjeldus, analüüs	Mitmeeristav

	orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi "e-riik".		
Hindamisülesanne: Oma leibkonna ühe kuu eelarve koostamine. Elektronilise näidistuludeklaratsiooni koostamine.		Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend			
8. Kirjeldab juhendi alusel oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest. 9. Selgitab juhendi alusel nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust. 10. Koostab elektroniliselt juhendi alusel enda leibkonna ühe kuu eelarve. 11. Loetleb iseseisvalt Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse. 12. Täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektronilise näidistuludeklaratsiooni. 13. Leiab iseseisvalt informatsiooni sh elektroniliselt finantsasutuste poolt pakutavate põhiliste teenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta. 14. Kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi e-riik.			
Iseseisvad tööd			
Informatsiooni leidmine peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta.			
Praktilised tööd			
Elektroniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve koostamine Elektronilise näidistuludeklaratsiooni koostamine			

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 5 iseseisev töö: 2 kokku: 13	Kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis oma õpitavas valdkonnas. Võrdleb iseseisvalt oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötaja ja ettevõtjana, lähtudes ettevõtluskeskkonnast. Kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid. Selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda. Kirjeldab meeskonnatööna kultuurivaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele. Kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab juhendi alusel meeskonnatööna elektroniliselt lihtsustatud äriplaani.	2.6. Ettevõtlus Eestis. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus. Ettevõtluse olemus. Ettevõtluse areng ja olukord Eestis ning kodumaakonnas. 2.7 Ettevõtja ja töövõtja ettevõtluskeskkond. Poliitiline keskkond. Majanduslik keskkond. Sotsiaalne keskkond. Tehnoloogiline keskkond. 2.8 Äriidee ja selle elluviimine. Äriideede leidmine ja hindamine. Äriplaani olemus ja näidisstruktuur. Äriplaani koostamine.	Meeskonnatöö, selgitus, seostus, arvestus, võrdlus.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Meeskonnatööna lihtsustatud äriplaani koostamine.		Hindamismeetod: Rühmatöö		

Lävend
<p>15. Kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis lähtudes õpitavast valdkonnast.</p> <p>16. Võrdleb iseseisvalt lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana.</p> <p>17. Kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid.</p> <p>18. Tutvustab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda.</p> <p>19. Kirjeldab meeskonnatööna juhendi alusel kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele.</p> <p>20. Kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatööna juhendi alusel lihtsustatud äriplaani.</p>
Iseseisvad tööd
Õpimapi koostamine ja vormindamine.
Praktilised tööd
Meeskonnatööna lihtsustatud äriplaani koostamine

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 31</p> <p>praktiline töö: 31</p> <p>iseseisev töö: 16</p> <p>kokku: 78</p>	<p>Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel.</p> <p>Tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks.</p> <p>Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt õigusaktides sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega.</p> <p>Kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas.</p> <p>Leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni.</p> <p>Leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta.</p> <p>Nimetab töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi ja kirjeldab töölepinguseadusest, soolise võrdõiguslikkuse seadusest ning võrdse kohtlemise seadusest tulenevaid töötaja ja tööandja õigusi, kohustusi ja vastutust.</p> <p>Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava</p>	<p>3. Töötervishoid ja tööohutus</p> <p>3.1 Sissejuhatus töökeskkonda. Töökeskkonna riiklik strateegia. Töökeskkonnaga tegelevad struktuurid. Töövõime säilitamise olulisus.</p> <p>3.2 Töökeskkonnalase töö korraldus. Tööandja ja töötaja õigused ja kohustused. Riskianalüüs (müüja – klienditeenindaja erialal).</p> <p>3.3 Töökeskkonna ohutegurid.</p> <p>3.4 Töökeskkonnaalane teave. Erinevad töökeskkonnaalase teabe allikad.</p> <p>3.5 Tööõnnetused. Tööõnnetuse mõiste. Õigused ja kohustused seoses tööõnnetusega müüjaklienditeenindaja eriala näitel.</p> <p>3.6 Tuleohutus. Tulekahju ennetamine. Tegutsemine tulekahju puhkemisel müüjaklienditeenindaja eriala näitel.</p> <p>4. Töötamise õiguslikud alused.</p> <p>4.1 Lepingulised suhted töö tegemisel (müüja-klienditeenindaja erialal). Lepingu mõiste. Lepingute sõlmimine, muutmine ja lõpetamine. Lepingute liigid. Töölepingu mõiste ja sisu. Tähtjalise töölepingu sõlmimine. Katseaeg. Töölepingu muutmine. Töötaja ja tööandja kohustused ja vastutus. Varalise vastutuse kokkulepe. Töölepingu lõppemine, töölepingu ülesütlemine ja hüvitise maksmine. Töövaidluste lahendamine. Teenuste osutamine käsunduslepingu ja töövõtulepinguga. Töötamine avalikus teenistuses. Töötamine välisriigis: välisriigi seaduste kohaldamine töötajale, maksude arvestus ja tasumine. Kollektiivsed töösuhted ja kollektiivleping. Töötajate usaldusisik. Kollektiivne töötüli, streik ja töösulg.)</p> <p>4.2 Töökorraldus (müüja klienditeenindaja erialal). (Tööandja kehtestatud reeglid töökorraldusele. Ametijuhend. Tööaeg ja selle korraldus: töönorm, ületunnitöö, öötöö, riigipühal tehtav töö, valveaeg, töö tegemise aja ja öötöö piirang, tööpäevasisene vaheaeg, igapäevane puhkeaeg, iganädalane puhkeaeg. Lähetus. Puhkuse korraldamine, puhkuse liigid: põhipuhkus, vanemapuhkused,</p>	Loeng, arutelu, analüüs, meeskonnatöö, praktiline töö.	Mitteeristav

	<p>tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetus hüvitist.</p> <p>Koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt.</p> <p>Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.</p>	<p>õppepuhkus. Puhkuse tasustamine ja kasutamata puhkuse hüvitamine.)</p> <p>4.3 Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised. (Töötasus kokkuleppimine, miinimumpalk. Töötasu arvutamise viisid (ajatöö, tükitöö, majandustulemustelt ja tehingutelt makstav tasu). Töö tasustamine ületunnitöö, öötöö, riigipühäl tehtava töö ja valveaja korral. Töötasu maksmise kord. Töötasult kinnipeetavad maksud ja maksed. Ajutise töövõimetus hüvitis ja selle liigid, töövõimetusleht. Töötuskindlustushüvitis. Vanemahüvitis. Riiklik pension.)</p> <p>5. Asjaajamine ja dokumendihaldus.</p> <p>5.1 Asjamine ja dokumendihaldus organisatsioonis.</p> <p>Dokument, asjaajamine, dokumendihaldus, dokumendihaldussüsteem.</p> <p>Dokumentide haldamise vajalikkus. Dokumendi elukäik, dokumendi omadused.</p> <p>Dokumendihalduse õiguskeskkond (seadused, määrused, standardid, juhised).</p> <p>Organisatsiooni dokumendisüsteemi alusdokumendid (asjaajamiskord, dokumentide liigitamine.)</p> <p>Üldnõuded dokumentidele. Dokumendi elemendid. Dokumentide liigid.</p> <p>Dokumendiplank. Dokumendiplankide liigid. Kiri. Kirja elemendid. Kirja esitusvorm. Kirja koostamine ja vormistamine. Kirja liigid. Algatuskirja, vastuskirja, koostamine ja vormistamine</p> <p>5.2 Dokumentide loomine.</p> <p>Tekstitöötlusprogrammi kasutamine dokumentide vormistamisel.</p> <p>E-kiri. E-kirja elemendid. E-kirja esitusvorm. E-kirja koostamine ja vormistamine.</p> <p>E-kirja saatmine. E-post. E-posti haldamine.</p> <p>5.3 Dokumentide, sh digitaaldokumentide säilitamine. (Dokumentide hoidmine, dokumentide säilitamise vajalikkus, dokumentide säilitamise tingimused, säilitustähtajad, dokumentide hävitamine.)</p>		
--	---	---	--	--

Hindamisülesanne:

Töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu peamised erisused ja nende kirjeldus.

Peamised ohutegurid kaubandusettevõttes ja nende kirjeldus.

Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis).

Algatus- ja vastuskiri, e-kiri, digitaalallkiri.

Testid

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Test

Suuline esitus

Lävend

21. Loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi lähtudes riiklikust strateegiast.
22. Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja kirjeldab riskianalüüsi olemust.
23. Tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks.
24. Tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega.
25. Kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja kirjeldab iseseisvalt enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas.
26. Leiab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni erinevatest allikatest juhtumi näitel.
27. Leiab iseseisvalt elektrooniliselt juhendi alusel töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta.
28. Võrdleb iseseisvalt töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi.
29. Loetleb ja kirjeldab lühidalt töötaja õigusi, kohustusi ja vastutusi sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente.
30. Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetus hüvitist.
31. Kirjeldab meeskonnatööna asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis.
32. Koostab ja vormistab iseseisvalt juhendi alusel elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja sh allkirjastab digitaalselt.
33. Kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega.

Iseseisvad tööd
Seadusandluse läbitöötamine. Riskianalüüsiga tutvumine
Praktilised tööd
Arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist Koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 17 iseseisev töö: 4 kokku: 26	Kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist nii ema- kui võõrkeeles. Kasutab eri suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava. Järgib üldtunnustatud käitumistavasid. Selgitab tulemusliku meeskonnatöö eeldusi. Kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel.	6. Suhtlemine alused 6.1 Suhtlemine Suhtlemisvajadused ja –ülesanded. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Suulise esitluse läbiviimine grupile. Vahetu- ja vahendatud suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Telefonisuhtlus. Internetisuhtlus ja suhtlusvõrgustikud. Kirjalik suhtlemine. Erinevad suhtlemissituatsioonid. Suhtlemine erinevate kulutuuride esindajatega, kultuuridevahelised erinevused ja nende arvestamine suhtlemissituatsioonides. Suhtlemisbarjäär ja selle ületamise võimalused. Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Tõepärane enesehinnang suhtlemisoskuste kohta.) 6.2 Käitumine suhtlemissituatsioonides Töölase käitumise etikett. Koosolekud ja läbirääkimised. Positiivse mulje loomine. Käitumisviisid. Kehtestav käitumine. Konfliktid ja veaolukorrad ning nende tekkepõhjused. Toimetulek konfliktidega. Grupp ja meeskond. Grupi arengu etapid. Eesmärkidest lähtuvad reeglid ja normid grupis. Meeskonnatöö põhimõtted. Meeskonda kuulumise positiivsed ja negatiivsed küljed. Loovus ja isiklik areng meeskonnas. Meeskonna juhtimine ja liidri roll.	Loeng, arutelu, meeskonnatöö, situatsioon-ülesande lahendamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Tavapärase teenindussituatsiooni lahendus.	Hindamismeetod: Õpimapp/portfoolio Probleemsituatsiooni lahendamine
--	--

Lävend
34. Kasutab situatsioonile sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist 35. Kasutab erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava 36. Selgitab ja järgib suhtlemissituatsioonides üldtunnustatud käitumistavasid 37. Kasutab tulemusliku meeskonnatöö põhimõtteid 38. Kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel 39. Koostab ja esitleb õpimappi, mis sisaldab süstematiseeritud dokumente ja on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde vormistamise juhendile.

Iseseisvad tööd
Õpimapi koostamine ja vormistamine
Praktilised tööd

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb õpimapi (36) ja selle esitluse (31, 33, 37) alusel. Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandideerimisdokumendid (CV, sh võõrkeelne, motivatsioonikiri, sooviavaldus) (5, 31) • Lühi- ja pikaajaline karjääriplaan (1, 2, 3, 4, 6, 7) • Enda leibkonna 1 kuu eelarve (8, 10, 11, 12, 13) • Lihtsustatud äriplaan (9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 34, 35) • Peamised ohutegurid kaubandusettevõttes ja nende kirjeldus (21, 22, 23, 24, 25) • Töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu peamised erisused ja nende kirjeldus (26, 27) • Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis) (28) • Algatus- ja vastuskiri, e-kiri, digitaalalkiri (29,30, 32)
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Amundson, N., Poehnell G. (2011). Karjääriteed. Tallinn: Eesti Töötukassa. 2. Erne, J. (s.a.). Töö- ja teenuste osutamise lepingute koostamine. Kasutamise kuupäev: 09.09.2014.a., allikas http://e-ope.khk.ee/oo/erne_lepingud/tvtuleping_ja_ksundusleping.html 3. Mägi, J. (2011). Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused. Kasutamise kuupäev: 09.09.2014.a., allikas http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20tekst.pdf 4. Rekkor, S., Eerik, R., Parm, T., Väinu, A. (2013). Teenindamise kunst: toitlustamine. Vastuvõttude korraldamine. Tallinn: Argo. 5. Suppi, K. (Koost.). (2013). Ettevõtlusõpik- käsiraamat. Tartu: Altex 6. Tööinspeksioon. Töötervishoid ja tööohutus. Kaubandus. Kasutamise kuupäev: 09.09.2014.a., allikas http://www.ti.ee/index.php?page=987&

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22- aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	statsioonarne - koolipõhine õpe, statsioonarne - töökohapõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Keel ja kirjandus	6	Ruth Leping, Heili Västrik
Nõuded mooduli alustamiseks	Õppima võib asuda põhiharidusega isik või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui kirjalikult. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava eesti keele ja kirjanduse valdkonna eesti keele ja kirjanduse, vene keele ja kirjanduse (õpperühmas, kus eesti keelt õpitakse teise keelena ning õpe toimub osaliselt või täielikult vene keeles) õppeainetega.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained		Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
120 t		36 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suuliselt kui ka kirjalikus suhtluses; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile Eristab kõne- ja kirjakeelt. Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid.	KEEL SUHTLUS- JA TUNNETUSVAHENDINA. Teksti erinevused. Kirjakeel ja kõnekeel, murdekeel ja släng. Keelekontaktid: saksa, vene, inglise ja soome keele mõju eesti keelele. Keeleline etikett, sh virtuaalkeskonnas. Oskuskeele erinevus. Õigekirja tundmine.	Praktiline harjutus Mõistekaart. Loeng Rollimängud Rühmatöö/Paaristöö Loovtöö	Eristav
Hindamisülesanne: Arutlev kirjand kasutades sobivat sõnavara, arvestades keele- ja grammatikareegleid.			Hindamismeetod: Kontrolltöö Arutlus Ülesanne/harjutus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Teksti sõnastuses on väiksemaid vajakajäämisi. Kirjutatud loetava käekirjaga, selles pole rohkem kui 10 õigekirjaviga. Sõnavara on piisav.	Tekst on kirja pandud heas keeles, loetava käekirjaga. Selles ei ole üle 6 õigekirjavea. Sõnavara on mitmekülgne.	Tekst on kirja pandud heas keeles, loetava käekirjaga ja võib sisaldada 1-2 õigekirjaviga. Sõnavara on rikkalik.		
Iseseisvad tööd				

Slängiteksti (murdeteksti) ümbersõnastamine kirjakeelde, vajadusel slängisõnaraamatu kasutamine. Oma slängisõnaraamatu koostamine. Arutlev kirjand.

Praktilised tööd

Korrektne enesetutvustus, sobivate keelenormide kasutamine, sõnaraamatu kasutamine, õigekirja tundmine. Meilikirja vormistamine. Analüüs: oma ja kaaslase keele analüüs, keelekasutuse eripära, ajastuomased keelenähtused.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile, järgib kirjutamisel õigekirjareegleid, koostab ja vormistab tekste vastavalt juhendile.	EESTI SÕNAVARA. Sõnavara liigid. Sõnavara rikastamise võimalused. Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus. Ilukirjandusliku teksti eripära.	Praktiline harjutus. Teatmeteoste/linkide kasutamine. Loovusharjutus/ Loovtöö Paaris- või rühmatöö	Eristav
Hindamisülesanne: Tekstiloom (kirjand, arutlus, miniuurimus, refereering, ...), mis vastab teemakäsitlusele ja sõnastus on selge ning mitmekülgne.			Hindamismeetod: Kontrolltöö Test Uurimustöö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Kirjutatud tekst on teemakohane, arutlev, probleemi käsitlus ei ole põhjalik, tekstist ei ilmne kirjutaja üldistusvõime. Teksti sõnastus on kohati ühekülgne. Kuni 10 õigekirjaviga.	Kirjutatud tekst on teemakohane, arutlev, probleemi käsitlus on põhjalik, tekstist ilmneb kirjutaja üldistusvõime. Teksti sõnastus on selge, sobiv ja mitmekülgne. Sõnavara on rikkalik. Kuni 7 õigekirjaviga.	Kirjutatud tekst on teemakohane arutlev, probleemi käsitlus on põhjalik, tekstist ilmneb kirjutaja üldistusvõime. Teksti sõnastus on selge, ladus, täpne ja isikupärane. Sõnavara on rikkalik. 0-3 õigekirjaviga.		
Iseseisvad tööd				
Loovusharjutus: kaasaegne muinasjutt vm. Rollis kirjutamine: kirjutatakse mõne tegelase keele- või sõnavarakasutusest (pankur, ärimees, talunik, tegelane kirjandusest)				
Praktilised tööd				
Praktiline harjutus. Teatmeteoste/linkide kasutamine. Kirjandusliku teksti keeleline võrdlus-analüüs.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Nimetab meediateksti üldtunnused. Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile. Nimetab infootsingu võimalusi Põhjabab infoallika valikut. Kasutab saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus. Tunneb olulisemaid meediatekste, on teadlik	MEEDIA JA MÕJUTAMINE. Meediateksti tunnused. Reklaami erandlik keelekasutus. Kriitilise reklaamitarbija kujundamine. Olulisemad meediažanrid (uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus). Sotsiaalmeedia — kvaliteetajakirjanduse ja meelelahutusaja-kirjanduse erinevused. Sihtgruppidest lähtuvalt tähtsamad meediakanalid Eestis: meediakanali eesmärk, info edastamise eesmärk, teemade skaala, peamised teemad, info edastamisviis,	Rühmatöö, mõistekaardi koostamine, rollimäng, teksti analüüs, tekstiloom.	Eristav

	meediateksti vastuvõtu eripäradest.	argumenteerimine ja demagoogia meediakanalites. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine. Oma seisukoha eetilise ja asjakohane edastamine.	
Hindamisülesanne: Meediatekstide ja tähtsamate infokanalite tundmine läbi meediatekstide sõnastamise.		Hindamismeetod: Kontrolltöö	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5	
Tunneb põhilisi meediatekste, aga eksib 2-3 mõistega, nimetab tähtsamaid infokanaleid. Koostab lihtsamaid meediatekste. Oma seisukohad loetu ja kuuldu kohta pole piisavalt põhjendatud. Töös võib esineda 7-10 õigekirjaviga.	Tunneb meediatekste ja nimetab tähtsamaid infokanaleid. Koostab lihtsamaid meediatekste. Põhjendab oma seisukohti loetu ja kuuldu kohta. Töös võib esineda 4-6 õigekirjaviga	Tunneb meediatekste ja nimetab tähtsamaid infokanaleid. Koostab lihtsamaid meediatekste. Põhjendab oma seisukohti loetu ja kuuldu kohta. Töös võib esineda kuni 3 õigekirjaviga.	
Iseseisvad tööd			
Meediateksti loomine- intervjuu läbiviimine, arvamuskirjeldus päevasündmustest			
Praktilised tööd			
Mõistekaart: meediateksti liigid ja tunnused. Rühmatöö: ajalehe koostamine ja esitus. Kirjutab uudise päevasündmustest.			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid. Kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides. Kirjutab alusteksti põhjal arutluse, kasutades tekstinäiteid ja tsitaate. Leiab seotud ja sidumata tekstist vajaliku info ja vastab esitatud küsimustele, viitab kasutatud allikate koostab etteantud faktide põhjal lihtsama tabeli või diagrammi, kirjutab lähtuvalt õigekirjareeglitest. Teksti koostamine ja pealkirjastamine. Referaadi või stendiettekanade või esitus koostamine, vormistamine ja ettekandmine. Tabelite ja diagrammide analüüs, lünktekstide täitmine. Tarbetekstide koostamine: avaldus, CV, kaaskiri, volikiri.	FUNKTSIONAALNE LUGEMINE JA KIRJUTAMINE. Tekstide liigid. Peamõte, teksti ainek, materjali kogumine ja süstematiseerimine. Teksti ülesehitus ja selle sidusus. Lõigu ülesanne. Arutleva teksti kirjutamine alusteksti põhjal. Oma teksti toimetamine ja pealkirjastamine. Tüüpilised stiilivead. Kokkuvõtte ja referaadi kirjutamine. Teabeotsing. Seotud ja sidumata tekstid (nimestikud, tabelid, graafikud). Lihtsamad tarbetekstid. Õigekirjaoskuse parandamine ja kinnistamine.	Alusteksti põhjal kirjutamine. Teksti struktuuri tajumine. analüüs, teksti koostamine tabeli või diagrammi põhjal Mudelkirjutamine.	Eristav
Hindamisülesanne: Arutleva teksti koostamine. Referaadi või stendiettekanade või esituse vormistamine ja ettekandmine. Tarbetekstide vormistamine.			Hindamismeetod: Kontrolltöö Arutus Suuline esitus	

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Töö on üldjoontes rahuldavalt sõnastatud, kuid vähe argumenteeritud, sõnastus mõnevõrra ühekülgne, tekst on kohati ebaselge ja arutlev- jutustav. Ortograafiavigu 7 – 10	Töö on kirjutatud ja vormistatud üldjoontes korrektselt, kuid töö ülesehituses esineb üksikuid ebatäpsusi keelekasutuses, iseloomulik vähene argumentatsioon. Ortograafiavigu 4 – 6.	Töö on vormistatud korrektselt, tööd iseloomustab ladus sõnastus, mõtteselgus, hea keelekasutus ja argumenteerimisoskus. Töö on analüüsv. Ortograafiavigu 0 – 3
Iseseisvad tööd		
Referaadi või stendiettekande või esitluse koostamine. Tabelite ja diagrammide analüüs, teksti koostamine tabeli või diagrammi põhjal.		
Praktilised tööd		
Mudelkirjutamine, tarbetekstide koostamine – avaldus, CV, kaaskiri, motivatsioonikiri. Harjutused õigekirjaoskuse ja stiili parandamiseks.		

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Põhjustab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjustab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. Kirjutab alusteksti põhjal arutluse. Tutvustab loetud kirjandusteose autorit, kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi. Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust. Selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid.	ILUKIRJANDUS KUI KUNST. Ilukirjanduse põhiliigid. Kirjandusvoolud. Autori koht ajas, traditsioonis, rahvuskirjanduses. Kirjandusteose ja lugeja suhe. Lugejaoskused: teadlik lugeja ja tema isiklik elukogemus, põlvkondlik ja sotsiaal- kultuuriline kuuluvus. Proosateksti analüüs ja tõlgendamine.	Ajurünnak, loeng, esitus, ajatelg.	Eristav

Hindamisülesanne: Ilukirjandusteksti lugemine ja analüüs. Rollis kirjutamine. Õppekäik kultuuriloolise paika ja selle kohta kokkuvõtte kirjutamine.	Hindamismeetod: Kontrolltöö Rühmatöö Analüüs Ülesanne/harjutus
---	---

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Tunneb ja eristab kirjanduse põhiliike. Teab ajastuga seotud autoreid. Analüüsib ilukirjandusteost, põhiprobleemi ja peamõtte sõnastamisega on raskusi. Põhjustab oma seisukohti, ei leia piisavalt sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.	Tunneb ja eristab kirjanduse põhiliike. Teab ajastuga seotud autoreid. Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjustab oma seisukohti, ei leia piisavalt sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.	Tunneb ja eristab kirjanduse põhiliike. Teab ajastuga seotud autoreid. Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjustab oma seisukohti, toob rohkesti sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.

Iseseisvad tööd
Retsensiooni koostamine loetu või nähtu põhjal (teatrietendus, film ...) või aruande koostamine õppekäigu kohta.
Praktilised tööd
Rühmatöö: kirjandusvoolud, nende tunnused, teosed ja autorid (plakat, stendiesitus, ajatelg jm). Proosateksti analüüs ja tõlgendamine.

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust. Selgitab ja kasutab teksti analüüsiks vajaminevaid põhimõisteid, tutvustab loetud teost ja selle autorit. Põhjab oma seisukohti, arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid tekstist ja oma elust, vastab loetud teksti põhjal küsimustele.	Kirjandusteose ja lugeja suhe. Lugejaoskused: teadlik lugeja ja tema isiklik elukogemus, põlvkondlik ja sotsiaal-kultuuriline kuuluvus. Proosateksti analüüs ja tõlgendamine. Lemmikraamat. Õppekäik kultuuriloolisse paika, teatrietenduse külastus, filmi vaatamine	Ajurünnak, loeng, esitus. Rollis kirjutamine. Õppekäik kultuuriloolisse paika, teatrietenduse külastus, filmi vaatamine.	Eristav

Hindamisülesanne: Ilukirjandusteksti analüüs. Retsensioon või raport.	Hindamismeetod: Analüüs
--	-----------------------------------

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Oma seisukohti pole piisavalt põhjendatud, sobivaid näiteid on vähe. Põhjab oma lugemiseelistusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjab oma arvamust, ei kasuta oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega, näiteid tekstist ja oma elust pole piisavalt.	Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjab oma seisukohti, ei leia piisavalt sobivaid näiteid. Põhjab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. Toob näiteid tekstist ja oma elust	Analüüsib ilukirjandusteost, sõnastab põhiprobleemi ja peamõtte. Põhjab oma seisukohti, toob sobivaid näiteid. Põhjab oma lugemiseelistusi ja –kogemusi. Teeb loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid. Avaldab ja põhjab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate. Seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega. Toob rohkesti näiteid tekstist ja oma elust.

Iseseisvad tööd
Loeb läbi vähemalt kaks teost eesti või maailmakirjandusest.
Praktilised tööd
Ilukirjandusteksti lugemine ja analüüs: etteantud küsimustele vastamine ja oma arvamuse esitamine tekstinäidete põhjal.

Iseseisev töö	Iseseisvad tööd on kirja pandud õpiväljundite juures.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli sisus ette nähtud töödest peab olema positiivsele hindele sooritatud 3/4. Nende hulgas peavad olema kõik mooduli sisus olevad õpiväljundeid hindavad

	<p>ülesanded.</p> <p>Mooduli hinde kujunemiseks peavad olema kõik väljundid olema saavutatud lävendi tasemel. Koondhinded kujunevad mooduli kokkuvõtva töö või praktilise töö põhjal, kuhu on lõimitud kõikide õpiväljundite saavutamise seonduvad ülesanded ja kriteeriumid. Üldjuhul kasutatakse mooduli hindamismudeleid, mis jagatakse õppijatele kätte mooduli alguses, mille põhjal toimub enesehindamine ja kujundav hindamine. Erisused kajastatakse kooli õppekavas (moodulite rakenduskavas).</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Ehala, M (1998). Eesti kirjakeel. Kännimees.</p> <p>Ehala, M (1997). Eesti keele struktuur. Kännimees.</p> <p>Ehala, M; Kitsnik, M (2011). Praktiline eesti keel. Kännimees. 10.klass 1.;2. vihik</p> <p>Ehala, M; Kitsnik, M (2011). Praktiline eesti keel. Kännimees. 11. klass 1.;2.vihik</p> <p>Ehala, M; Kitsnik, M (2011). Praktiline eesti keel. Kännimees. 12.klass 1;2.vihik</p> <p>Hennoste, M (1995). Tekstiõpetuse õpik. Avita.</p> <p>Kilgi, A (2004). Keeleviit.Koolibri.</p> <p>Kraut, E (2004). Eesti õigekeel. Koolibri.</p> <p>Kuhhi, M (2006). Eesti ametikeel. Ilo.</p> <p>Rebane, M (2003). Eesti kirjandus. Ilo.</p> <p>Rebane, M (2003). Maailma kirjandus. Ilo.</p> <p>Riismaa, P (2002). Eelmise sajandi eesti kirjandus. Kännimees.</p> <p>Õunapuu, T (2002). Igapäevane emakeel. Koolibri.</p> <p>http://www.eki.ee/dict/qs/</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Võõrkeel	4,5	Sirje Tamm, Eesi Rosenberg
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikooli lõpetanu keeletase (A2)		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeele valdkonnaga.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Iseseisev töö sh lõimitud üldained		
90 t	25 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitsab erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 25 kokku: 25</p>	<p>kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt õiget keelt; esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel).</p>	<p>1.1. Suhete loomine</p> <p>1.1.1. tervitamine</p> <p>1.1.2. Viisakus</p> <p>1.1.3. Pöördumine kõnes ja kirjas</p> <p>1.2. Igapäevane suhtlemine</p> <p>1.2.1. Rutiin</p> <p>1.2.2. Olme</p> <p>1.2.3. Vaba aeg ja hobid</p> <p>1.3. Reisimine</p> <p>1.3.1. Tee küsimine ja juhatamine</p> <p>1.3.2. Reisi korraldamine</p> <p>1.3.3. Majutus</p> <p>1.3.4. Transport</p> <p>1.3.5. Vaatamisväärsused</p> <p>1.3.6. Väljas söömine</p> <p>1.4. Keskkond ja ilm</p> <p>1.4.1. Maa ja linn</p> <p>1.4.2. Geograafia</p> <p>1.4.3. Taime- ja loomaliigid</p> <p>1.4.3. Ilmanähtused ja ennustamine</p> <p>1.5. Loodushoid ja keskkonnaprobleemid</p> <p>1.5.1. Lokaalsed ja globaalsed keskkonnaprobleemid</p>	<p>Lugemis-, kirjutamis- ja kuulamisülesanded, intervjuu, dialoog, vestlus, informatsiooni otsimine ja edastamine, töö tekstiga, grammatika- ja sõnavaraharjutused</p>	<p>Eristav</p>

		1.5.2. Saastamine 1.5.3. Kaitsealused liigid 1.6. Eneseväljendus 1.6.1. Seisukohtade esitamine 1.6.2. Argumenteerimine ja väitlemine 1.6.3. Nõustumine/mittenõustumine 1.7. Suuline ja kirjalik eneseväljendus		
Hindamisülesanne: Mõttevahetus/väitlus rühmas. Intervjuu/rollimängud, mis põhinevad tuttavatel argiolukordadel		Hindamismeetod: Rühmatöö Kontrolltöö Intervjuu		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1) kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt õiget keelt; 2) esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; 3) väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel).	1) kasutab iseseisvalt võõrkeelset sõnavara ja grammatiliselt õiget keelt; 2) esitab ja põhjendab oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; 3) väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel).	1) kasutab iseseisvalt võõrkeelset sõnavara ja grammatiliselt õiget keelt; 2) esitab ja põhjendab oma seisukohti erinevates mõttevahetustes; 3) väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B2 tasemel).		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 5 kokku: 25	tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast; koostab oma kooli (lühit) tutvustuse; põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks.	2.1. Mina ja eakaaslased - kutseõppurid 2.1.1. Enesetutvustus, elulugu 2.1.2. Sõbra/kaaslase tutvustus 2.1.3. Kogemused ja tulevikuplaanid 2.1.4. Viisakusreeglid 2.2. Vaba aeg ja hobid 2.3. Minu kool 2.3.1. Haridussüsteem 2.3.2. Kutseharidus 2.3.3. Õppeained 2.3.4. Erialad 2.4. Minu eriala 2.4.1. Isikuomadused 2.4.2. Teadmised ja oskused 2.5. Grammatika (ajavormid, eessõnade ja artiklite kasutamine)	sõnavaja- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine	Eristav
Hindamisülesanne: Enesetutvustuse koostamine ja esitlemine, kooli tutvustamine		Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö Ettekanne/esitlus		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1) tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast; 2) koostab oma kooli (lühit) tutvustuse;	1) tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast; 2) koostab oma kooli tutvustuse ning soovib kooli teistele;	1) tutvustab vestlusel iseennast ja oma sõpra/eakaaslast võrreldes inimesi omavahel;		

3) põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks.	3) põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks tuues näiteid.	2) koostab oma kooli tutvustuse ning soovib kooli teistele; 3) põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks tuues näiteid ja võrdlusi mõne teise erialaga.
---	---	--

Iseseisvad tööd
Enesetutvustuse koostamine ja esitlemine

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 iseseisev töö: 5 kokku: 20	hindab oma võõrkeeleoskuse taset; põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust; kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades.	3.1. Võõrkeeleoskus ja Euroopa keeledokumendid 3.2. Õppimine 3.2.1. Erinevad haridussüsteemid ja õppimine välismaal 3.2.2. Elukestev õpe 3.3. Teabeallikad ja töö nendega 3.4. Suhtluskeskkonnad 3.4.1. Turvalisus 3.4.2. Kirjakeel ja kõnekeel 3.4.3. Suhete loomine	sõnavaja- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine	Eristav

Hindamisülesanne: Töölehe täitmine teabeallikat kasutades. Eneseanalüüs essee vormis.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Essee
---	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
1) hindab oma võõrkeeleoskuse taset; 2) põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; 3) eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust; 4) kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades.	1) hindab oma võõrkeeleoskuse taset iseseisvalt; 2) põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; 3) eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust, soovib erinevaid teabeallikaid; 4) kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades; 5) võrdleb erinevaid suhtluskeskkondi.	1) hindab oma võõrkeeleoskuse taset iseseisvalt; 2) põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust ja toob näiteid, loob seoseid eriala ja elukestva õppega; 3) eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust, võrdleb ja soovib erinevaid teabeallikaid; 4) kirjeldab suhtluskeskkondi, mida kasutab (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades; 5) võrdleb erinevaid suhtluskeskkondi, toob näiteid ohtudest meedias avaldatu põhjal.

Iseseisvad tööd
Töö teabeallikaga. Informatsiooni otsimine ja edastamine

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel Jaotus tundides:	võrdleb sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise	4.1. Eesti kultuur ja traditsioonid 4.1.1. Varasemad traditsioonid ja kultuur 4.1.2. Kultuur ja traditsioonid kaasajal 4.2. Inglise keelt kõnelevad maad ja nende traditsioonid	sõnavara- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja	Eristav

teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 10 kokku: 30	eripäraga; tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta;	4.2.1. Ühinenud Kuningriigid 4.2.2. Inglise keelt kõnelevad riigid (Kanada, Ameerika Ühendriigid, Austraalia jt) 4.2.3. Organisatsioonid 4.3. Kultuuride ja traditsioonide võrdlemine 4.4. Eesti 4.4.1. Rahvas 4.4.2. Linnad ja maakonnad 4.4.3. Majandus 4.4.4. Poliitiline süsteem 4.5. Vaatamisväärsused Eestis	kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine
--	--	---	---

Hindamisülesanne: Esitlus (oma kodukoha tutvustamine välismaalasele), õpitava võõrkeele kultuuriruumi võrdlus Eesti kultuuriga (rühmatöö)	Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Kontrolltöö
---	--

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
1) võrdleb sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; 2) arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga; 3) tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta.	1) võrdleb laialt sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; 2) arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga mitmes erinevas riigis; 3) tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta.	1) võrdleb laialt sihtkeele / emakeele maa (de) ja eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme; 2) arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga mitmes erinevas riigis; 3) tutvustab (oma eakaaslasele välismaal) Eestit, võrdleb Eesti kultuuri ja tavasid vastava riigiga ja soovib külastada erinevaid sihtkohta.

Iseseisvad tööd
Oma kodukoha tutvustamine välismaalasele

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 5 kokku: 15	kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles; tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; sooritab näidistööintervjuu.	5.1. Tööpraktika 5.2. Tööturg 5.2.1. Töö otsimine 5.2.2. Töötus 5.3. Elukestev õpe 5.3.1. Erinevad õppimisvõimalused (kõrg- ja kutsekoolid, kursused, õpiränne) 5.3.2. Õppimine välismaal 5.4. Tööle kandideerimine 5.4.1. Töökuulutus 5.4.2. Sooviavaldus ja kaaskiri (motivatsioonikiri) 5.4.3. CV 5.4.4. Europassi dokumendid 5.5. Tööintervjuu 5.6. Ametialane kirjalik ja suuline suhtlemine	sõnavaja- ja grammatikaharjutused, esitlus, vestlus, dialoog, lugemis- ja kuulamisülesanded, info otsimine ja edastamine	Eristav

Hindamisülesanne: Näidistööintervjuu ja CV, mis põhinevad iseseisvas töös kasutatud töökuulutusel	Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö
---	--

		Intervjuu
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
1) kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles; 2) tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi; 3) koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; 4) sooritab näidistööintervjuu.	1) kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles; 2) tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi kutse- ja kõrgkoolides; 3) koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; 4) sooritab näidistööintervjuu, vastab täpsustavatele küsimustele.	1) kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles, osutab uutele omandatud teadmistele ja oskustele; 2) tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi Eestis ja välismaal; 3) koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, cv/europassi, arvestades sihtmaa eripäraga; 4) sooritab näidistööintervjuu ja vastab lisaküsimustele, mis nõuavad arutlemist ja näidete toomis.
Iseseisvad tööd		
Koostab iseseisvalt soviavalduse (kaaskirja) vastavalt töökuulutusele		

Hindamiskriteeriumid	Mooduli hindamiseks kasutatakse kujundavat hindamist. Hinne kujuneb protsesshinnete ja õpiväljundite hindamisülesannete hindamismeetodite hinnete koondhindena
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb kõigi õpiväljundite hindamiskriteeriumide saavutamisel vähemalt lävendi tasemel
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	Evans, V.; O'Sullivan.N Click On (3;4), Express Publishing Evans,V.; Dooley,J. Enterprise (3;4), Express Publishing Chapman,R. English for Emails, Oxford University Press Smith, D.G. English for Telephoning, Oxford University Press Redman,S. English Vocabulary in Use, Cambridge University Press Murphy,R. English Grammar in Use, Cambridge University Press Green,R. Moving with Grammar, Beaumont Publishing Lokko,T.-M. Let me Tell you about Estonia, Koolibri Lokko,T.-M. Let us Explore the British Isles, Koolibri Password, English Dictionary for Speakers of Estonia, TEA

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22- aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe, stationary - töökohapõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Loodusained	6	Allan Lorents
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava loodusaine valdkonna ainetega: bioloogia, geograafia, keemia, füüsika		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained		Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
120 t		36 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalseste objektide kirjeldamisel; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 40 iseseisev töö: 13 kokku: 53	1. kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid; 2. selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme; 3. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid; 4. selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel; 5. nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid.	1. Maakera kui süsteem. (Maa sfäärid ja mudelid). 2. Loodus ja sotsiaalkeskkonna omavahelised suhted. (kliima, mullastik, taimestik, loomastik.) 3. Loodusteadus ja tehnoloogia (Positiivne ja negatiivne ilming).	Loeng, töö teabeallikatega, rühmatöö, probleemülesannete lahendamine, esitlus	Eristav
Hindamisülesanne: Kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid, selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme, võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid, selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel, nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid.			Hindamismeetod: Ettekanne/esitlus	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
1. kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid;	1. kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid;	1. analüüsib maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid;		

<p>2. selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme;</p> <p>3. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid;</p> <p>4. selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel;</p> <p>5. nimetab vähemalt 2 loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid.</p>	<p>2. selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme;</p> <p>3. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid;</p> <p>4. selgitab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel;</p> <p>5. nimetab vähemalt 4 loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid.</p>	<p>2. võrdleb loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme;</p> <p>3. võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid;</p> <p>4. põhjendab loodusainete omavahelist seotust ja erinevusi, kasutades õpitud mõisteid loodusnähtuste kirjeldamisel;</p> <p>5. nimetab vähemalt 6 loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid ning põhjendab.</p>
Iseseisvad tööd		
Teabeteksti lugemine ja kokkuvõtte tegemine.		
Praktilised tööd		
-		
Praktika		
-		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimivate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel;</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 5 kokku: 25</p>	<p>1. kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid</p> <p>2. kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe.</p> <p>3. kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe)</p> <p>4. iseloomustab inimese keemilist koostist ja mõistab pärandumise seaduspärasusi</p> <p>5. selgitab evolutsiooni kulgu ning seostab protsesse looduses nähtavaga</p> <p>6. kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusid ja mõisteid</p> <p>7. kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid</p> <p>8. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi</p> <p>9. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi</p> <p>10. nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme</p> <p>11. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi</p>	<p>1. Looduslikud tegurid ja organismid (Abiootilised ja biootilised tegurid. Aine ja energiavahetus, organismide ehitus, paljunemine)</p> <p>2. Mehaanika- kinemaatika, dünaamika, staatika (kiirus, kiirendus, jõudude liigid ja nende mõjud- nende iseloomustamine ja mõõtmine). Elektromagnetilised nähtused ja nende seosed. Soojusenergia olemus, muutmise viisid ja soojuslikud nähtused. Optilised nähtused. Valguse tehe, levik ja kasutamine.</p> <p>3. Majandustegevus ja looduskeskkond. (Looduslikud materjalid, tehismaterjalid, loodusteadus, tehnoloogia , ühiskond)</p>	<p>loeng, rühmatöö, iseseisev töö, ülesannete lahendamine, õppekäik, probleemipõhine õpe</p>	<p>Eristav</p>

	<p>12. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest</p> <p>13. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid</p>			
<p>Hindamisülesanne: Teeb ettekande ja esitleb seda vastavalt hindekriteeriumitele.</p>		<p>Hindamismeetod: Suuline esitus Ülesanne/harjutus Ettekanne/esitlus</p>		
<p>Hinne 3</p>	<p>Hinne 4</p>	<p>Hinne 5</p>		
<p>1. kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe.</p> <p>2. kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe)</p> <p>3. kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid</p> <p>4. kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid</p> <p>5. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi</p> <p>6. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi</p> <p>7. nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme</p> <p>8. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi</p> <p>9. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest</p> <p>10. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid</p> <p>11. kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid</p> <p>Toob välja või kirjeldab ühe näite põhjal.</p>	<p>1. võrdleb abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe.</p> <p>2. võrdleb organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe)</p> <p>3. iseloomustab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid</p> <p>4. kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid</p> <p>5. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi</p> <p>6. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi</p> <p>7. selgitab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme</p> <p>8. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi</p> <p>9. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest</p> <p>10. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid</p> <p>11. kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid.</p> <p>Toob välja või kirjeldab kahe näite põhjal.</p>	<p>1. analüüsib abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe.</p> <p>2. selgitab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe)</p> <p>3. iseloomustab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid</p> <p>4. eristab ja analüüsib korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid</p> <p>5. iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi</p> <p>6. kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi</p> <p>7. nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme</p> <p>8. võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi</p> <p>9. kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest</p> <p>10. lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid</p> <p>11. kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid.</p> <p>Toob välja või kirjeldab kolme ja enama näite põhjal.</p>		
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>referaat, töölehed</p>				
<p>Praktilised tööd</p>				
<p>praktilised tööd mehaanikast</p>				
<p>Praktika</p>				
<p>-</p>				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele;</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 40 iseseisev töö: 13 kokku: 53</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 2. kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 3. kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 4. selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 5. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 6. kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 7. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme 8. kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elementide perioodilisuse tabel. Ained (orgaanilised ja anorgaanilised ained), molekulaarmudelid. Tuumareaktsioonid ja radioaktiivsus. 2. Tervislik toitumine, tervise hoid. 3. Elukoha keskkond. Keskkonnakaitse. 	<p>loeng, referaat, õppekäik, probleemipõhine õpe, mõistekaardi koostamine, esitlus, ülesanne/harjutus jne.</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Kontrolltöö perioodilisustabeli kohta, iseseisev töö tervisliku toitumise, keskkonna ja keskkonnakaitse kohta vastavalt hindamiskriteeriumitele.</p>			<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö</p>	
<p>Hinne 3</p>	<p>Hinne 4</p>	<p>Hinne 5</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 2. kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 3. kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 4. selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 5. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 6. kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 7. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunneb ja kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 2. iseloomustab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 3. selgitab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 4. selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 5. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 6. võrdleb inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 7. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tunneb ja kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel 2. iseloomustab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 3. selgitab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete ohustavat toimet inimestele ja keskkonnale ja toob näiteid. 4. analüüsib tervisliku toitumise põhimõtteid ja toob näiteid. 5. selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi ja toob näiteid. 6. analüüsib inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 7. kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme ja teeb ettepanekuid probleemide lahendamiseks. 		
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>Töölehed tervisliku toitumise, keskkonna ja keskkonnakaitse kohta</p>				
<p>Praktika</p>				

-

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 5 kokku: 25	1. kasutab erinevaid teabeallikaid loodusteaduslike ülesannete ja probleemide lahendamisel. 2. analüüsib erinevate infoallikate usaldusväärsust. 3. kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega antud lähteülesandele õige lahendusmudeli ning fikseerib otsitavad suurused 4. arvutab õigesti, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektset. 5. kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme 6. koostab erinevate andmete põhjal tabelleid ja graafikuid.	Loodusteaduslike teabeallikate kasutamine ja nende usaldusväärsus. Mõõtühikute süsteemid. Tabelite, graafikute koostamine.	loeng, mõistekaart, probleemülesande lahendamine, esitlus, ülesanne, test	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Probleemülesanne - etteantud teema kohta info leidmiseks erinevatest allikatest			Hindamismeetod: Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
1. kasutab erinevaid teabeallikaid loodusteaduslike ülesannete ja probleemide lahendamisel. 2. analüüsib erinevate infoallikate usaldusväärsust. 3. kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega antud lähteülesandele õige lahendusmudeli ning fikseerib otsitavad suurused 4. arvutab õigesti, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektset. 5. kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme 6. kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega antud lähteülesandele õige lahendusmudeli ning fikseerib otsitavad suurused 7. arvutab õigesti, kontrollib saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektset. 8. kasutab õigesti mõõtühikute süsteeme 9. koostab erinevate andmete põhjal tabelleid ja graafikuid.				
Iseseisvad tööd				
erinevate teabeallikatega tutvumine				
Praktilised tööd				
Erinevate infoallikate põhjal tabelite, graafikute koostamine				
Praktika				
-				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli õpiprotsessi hindamine on nii eristav kui ka mitteeistav. Mooduli kokkuvõttev hinne on eristava hindamisega ning see kujuneb kõigi õpiväljundite hindamiskriteeriumite saavutamisel.</p> <p>Mooduli hinde kujunemiseks peavad olema kõik väljundid olema saavutatud lävendi tasemel. Koondhinded kujunevad mooduli kokkuvõtva töö või praktilise töö põhjal, kuhu on loimitud kõikide õpiväljundite saavutamise seonduvad ülesanded ja kriteeriumid. Üldjuhul kasutatakse mooduli hindamismudeleid, mis jagatakse õppijatele kätte mooduli alguses, mille põhjal toimub enesehindamine ja kujundav hindamine. Erisused kajastatakse kooli õppekavas (moodulite rakenduskavas).</p>
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/loodusained http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/loodus http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/keskkonnakaitse/ http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/kutsealanekeemia/ http://opik.obs.ee/</p> <p>Ainsaar, A. (1996) Füüsika XII klassile. Tallinn: Koolibri Jaaniste, J. (1999) Füüsika XII klassile. Kosmoloogia. Tallinn: Koolibri (http://opik.obs.ee/) Kalamees, Külli. 1992. Bioloogia XI klassile. Tallinn, Koolibri. Karolin, Liina. 2000 „Orgaanilise keemia ülesanded”. Tallinn, Avita. Kask, M., Reemann, M. (1997) Füüsika ülesannete kogu gümnaasiumile. Tallinn: Koolibri Katt, Neeme. 2003 "Keemia lühikursus gümnaasiumile", Tallinn, Avita. Kokassaar, U.; Vihalemm, T.; Zilmer, M. 1999.a. "Õige toit", Tartu Käämbre, H. (1998) Füüsika XII klassile. Aatom. Molekul. Kristall. Tallinn: Koolibri Mart Viikmaa, Urmas Tartes. 2008. Bioloogia gümnaasiumile, II osa, 3. kursus. Tartu, Eesti Loodusfoto. Miles, L., Smith, A. (1999) Astronoomia&Kosmos. Tallinn: Koolibri Peil, I. (2003) Füüsika X klassile. Mehaanika. Tallinn: Koolibri Pärgmäe, E. (2002) Füüsika õpik kutsekoolidele. Tartu Sarapuu, T., Viikmaa, M., Puura, I. 2006. Bioloogia gümnaasiumile II osa, 4. kursus. Tartu, Eesti Loodusfoto. Sarapuu, Tago. 2002. Bioloogia gümnaasiumile I osa. Tartu. Susi, J., Lubi, L. (2003) Füüsika X klassile. Soojusõpetus. Tallinn: Koolibri Tarkpea, K. (1997) Füüsika XI klassile. 1. osa. Elekter ja Magnetism. Tallinn: Koolibri Tarkpea, K. (2008) Füüsika XI klassile. 2. osa. Elektromagnetism. Tallinn: Koolibri Tuulemets, Ants 2006. Orgaaniline keemia I osa. Õpik gümnaasiumile. Avita Antero Tenhunen, Juha Venäläinen, Elmar Hain, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Panu Sotkas, Päivi Happonen, Mervi Holopainen; 2012. Bioloogia õpik gümnaasiumile, I kursus. Bioloogia kui teadus. Organismid. Rakuõpetus. Tallinn: Avita. Antero Tenhunen, Elmar Hain, Juha Venäläinen, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Mervi Holopainen, Panu Sotkas, Päivi Happonen, Kai Haldre, Kaire Tsaro; 2012. Bioloogia õpik gümnaasiumile, II kursus. Organismide energiavajadus, areng ja regulatsioon. Tallinn: Avita. Tanel Tenson, Niilo Kaldalu, Antero Tenhunen, Elmar Hain, Juha Venäläinen, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Mervi Holopainen, Panu Sotkas, Päivi Happonen; 2013. Bioloogia õpik gümnaasiumile, III kursus. Molekulaarbioloogia. Viirused ja bakterid. Pärilikkus. Tallinn: Avita. Päivi Happonen, Mervi Holopainen, Hannu Sariola, Panu Sotkas, Antero Tenhunen, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Juha Venäläinen, Riinu Rannap, Hanno Zingel, Elmar Hain, Tuul Sepp; 2013. Bioloogia õpik gümnaasiumile, IV kursus. Evolutsioon. Ökoloogia. Keskkonnakaitse. Tallinn: Avita. Voolaid, H. (2008) Füüsika XI klassile. Optika. Tallinn: Koolibri Voolaid, H. (2008) Geomeetiline optika. Tartu</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	Sotsiaalsained	7	Siimo Lopsik, Reet Parind, Mihkel Lembit, Ülle Pikma, Lembit Miil
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid, teeb teadlikke valikuid seondult iseenda ja sotsiaalse keskkonnaga, lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest ja moraalinormidest ning toimib kõlbelse ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena. Õpilane on Eesti Vabariigi lojaalne kodanik. Seos gümnaasiumi õppekava kehalise kasvatus valdkonna, riigikaitse valikkursuse ja sotsiaalsainete valdkonna ajaloo, ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse, inimgeograafia õppeainetega.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained		Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
140 t		42 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 60 iseseisev töö: 18 kokku: 78	analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli. analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustustest ühiskonnas. nimetab ja kirjeldab terviseriske ning vigastusi, reageerimist nendele ja ennetamise võimalusi. tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, trennides sobiva koormusega ning kasutades treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi. kasutab teabeallikaid sh geograafilisi-, poliitilisi- ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks - määrab enda asukoha kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti.	Tervise mõiste, adaptatsioon, tervise kujundajad ja vastupanuvõime Terviseriskid - alkoholi, tubaka ja narkootikumide tarvitamise mõju tervisele ja ühiskonnale. Stressiga kaasnevad riskid ja nende ennetamine. Rasestumisvastased vahendid. Turvaseks. Perekond ja suhted - perekonna tüübid, ülesanded, püsisuhted, abielu. Laps ja vanem - pereplaneerimine, lapse areng, vanemate kasvatusstiilid Kodu ja perekonnaelu - kodu loomine, pereliikmete vajadused ja väärtused, lahkkelid, hoolitsemine üksteise eest sh oma vanemate hoolitsus. Perekonnaseadus Kehalise aktiivsuse tähtsus ja mõju Vigastuste vältimine sportimisel, ohutusnõuded erinevate spordialade puhul Erinevad treeningud ja teadmised iseseisvalt sportimiseks Mitmekülgsuse arendamine spordis	Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Eneseanalüüs Interaktiivne loeng Praktilised harjutused spordisaalides, staadionil ja maastikul	Mitteeristav

	<p>orienteerub õigusaktides kasutades erinevaid infokanaleid. kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid.</p>		
<p>Hindamisülesanne: Analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ja enda isiksust. Nimetab ja kirjeldab terviseriske ning vigastusi, reageerimist nendele ja ennetamise võimalusi. Tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning kasutades treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi. Kasutab teabeallikaid info leidmiseks ja rakendamiseks. Orienteerub õigusaktides, kasutades infokanaleid.</p>	<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Test Õpimapp/portfoolio Referaat Suuline esitus Enesehindamine Arvestustöö Analüüs</p>		
Lävend			
Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt õpetaja poolt esitatud nõuetele			
Iseseisvad tööd			
Tervisekäitumise analüüs			

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastikusest mõjust; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 40 iseseisev töö: 12 kokku: 52</p>	<p>selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust. määäratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördepunktid sündmused muinasajast tänapäevani ja paigutab tähtsamad Eest ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti. selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eriatades põhjusi ja tagajärgi toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitlevate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta. tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike. põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust. analüüsib kaartide ja statiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist,</p>	<p>Muinasaeg Eestis Keskaeg Eestis Sõdade periood. Eesti erinevate riikide võimu all (Poola võim, Rootsi aeg, Vene aeg) Eesti rahvuslik ärkamine Eesti vabariigi väljakuulutamise, vabadussõda ja omariikluse areng II maailmasõda, Eesti okupeerimine ja eestlaste erinevad saatused. Nõukogude okupatsioon Eestis 1944-1991. Eesti taasiseseisvumine 1988-1991 Nüüdisühiskonna kujunemine ja heaoluriik Ühiskonna sidusus ja põhikomponendid Kodanikuühiskond Ühiskonna kihistus Konflikt sotsiaalses süsteemis</p>	<p>Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Interaktiivne loeng</p>	<p>Mitteeristav</p>

rahvastiku paiknemist ja soolis-vanusealist struktuuri. analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse. kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid.			
--	--	--	--

Hindamisülesanne:

Tabeli koostamine erinevate nähtuste kohta kindlatel aastatel, kus on välja toodud toimunud muutuste põhjused, Ülevaade õpilase sündimise päeval Eestis Toimunud sündmustest ühe ajalehe põhjal, järelduste tegemine ajaloo dokumendi põhjal, rühmatööna ülevaate koostamine inimeste igapäevaelu ja kultuuriliste muutuste kohta mingil ajalooperioodil, arvestustöö sooritamine tähtsamate muudatuste ja tagajärgede kohta Eesti ajaloos.

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Iseseisev töö
Test
Arvestustöö
Ülesanne/harjutus
Ettekanne/esitlus

Lävend

Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt õpetaja poolt esitatud nõuetele

Iseseisvad tööd

Intergeeritud ajalugu+kehaline kasvatus Matk ajaloolises Pärnus Kodanikuorganisatsioonide tegevus kodukohas

Praktilised tööd

Kodanikuorganisatsioonide tegevus kodukohas

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	arutleb teiste rahvaste kommete traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust	Tavad, kombed ja usundid Erinevad riigikorraldused maailmas ja Demokraatia Ühiskonna jätkusuutlikkus Vabad valimised Erakonnad tänapäeva poliitikas ja erinevad ideoloogiad.	Arutelu Grupitöö Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs Probleemülesannete lahendamine Interaktiivne loeng	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Iseseisev töö ja arutelu: Mina kodanikuühiskonna liikmena. Kodaniku vabadused ja kohustused Eestis, selle järgimine Eestis. Iseseisev või paaristöö erakondade programmi ja tegeliku poliitika sarnasused ja erinevused. Valimisdebati uurimine ja arutelu. Paaris või rühmatöö probleemsituatsioonide lahendamiseks eri tavade ja kultuurirühmade vahel. Iseseisev töö Minu jätkusuutlik ideaalühiskond või esseena minu ühiskond 30 aasta pärast.

Hindamismeetod:

Rühmatöö
Iseseisev töö
Test
Arvestustöö
Tööleht

Lävend

Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastavalt õpetaja poolt esitatud nõuetele

Iseseisvad tööd
Mina teise ühiskonna liikmena

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu.</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, ülesehitust ja ressursse</p> <p>demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöördeid ja rivisammu ning teostab juhendamisel relvaohutuse kontrolli ning kusturab tulekolde</p> <p>selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähtsuse tähenduse muutumist 20.21.sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel</p> <p>kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid</p>	<p>Eesti riigikaitse põhimõtted ja ülesehitus.</p> <p>Eesti põhiseadus ja selle tähtsus.</p> <p>Kodanikukohustused, kodanikupõhiõigused ja kodanikuvabadused.</p> <p>Kodaniku huvid ja vajadused ühiskonnas</p> <p>Riik ja riigi tunnused</p> <p>Peamised riigivõimuorganid</p> <p>Inimõigused Eestis ja maailmas</p>	<p>Arutelu</p> <p>Grupitöö</p> <p>Õppeotstarbeliste filmide vaatamine ja analüüs</p> <p>Probleemülesannete lahendamine</p> <p>Interaktiivne loeng</p>	Mitteeristav
<p>Hindamisülesanne: Kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, üleaehitust ja ressursse</p> <p>Demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöördeid ja rivisammu ning teostab juhendamisel relvaohutuse kontrolli</p> <p>Selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust</p>			<p>Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Test Ülesanne/harjutus</p>	
Lävend				
Õpilane esitab hindamisülesannete all olevad tööd vastvalt õpetaja poolt esitatud nõuetele				
Iseseisvad tööd				
Integreeritud iseseisev töö: keheline kasvatus+riigikaitse Riigikaitsepäev				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli õpiprotsessi hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinde saamiseks on vajalik kõigi õpiväljundite all kirjeldatud õpiülesannete sooritamine lävendi tasemel.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>https://www.riigiteataja.ee/</p> <p>Ajalooatlas gümnaasiumile, 2000.</p> <p>Lähiajalugu I : gümnaasiumi tööraamat. Kilumets, Tiina, Avita, 2008</p> <p>Lähiajalugu II osa. Gümnaasiumi tööraamat. Piibur, Björn, Avita, 2009</p> <p>Maailma ajalugu (Weltgeschichte. Eesti keeles.). Mai, Manfred, Koolibri, 2004</p> <p>Ühiskonnaõpetus : käsiraamat : gümnaasiumiaste. I. Varik, Maidu, Koolibri, 2001</p> <p>Ühiskonnaõpetus : töövihik : gümnaasiumiaste. II. Varik, Maidu, Koolibri, 2001</p> <p>Liikumise ja spordi ABC Rein Jalak, Peeter Lusmägi Tallinna Raamatutrükikoda 2010</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22- aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	Kunstiained	1,5	Kai-Tõe Ellermaa, Malle Kallus
Nõuded mooduli alustamiseks	Nõuded mooduli alustamiseks puuduvad.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstilaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava kunsti valdkonna muusika , kunsti õppeainetega.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Iseseisev töö sh lõimitud üldained		
30 t	9 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 kokku: 8	võrdleb näidete alusel erinevaid kunstiliike ja muusikažanreid	KUNSTIAJALUGU Kujutavad kunstid: maal, graafika, skulptuur, tarbekunst, arhitektuur, disain, videokunst, maakunst, kehakunst, performans. Eesti rahvakunst- rehielamu, tarbekunst, rahvarõivad MUUSIKAAJALUGU instrumentaal- ja vokaalmuusika žanrid ajalises perspektiivis nii Eesti kui maailma muusikas: gregooriuse laul ja keskaeg, polüfoonia ja renessanss, barokkooper ja oratoorium, sümfoonia ja klassitsism, rahvuslik romantism ja Eesti muusika, 20. saj erinevad muusika- ja kunstistiilid	Interaktiivne loeng, video, muusika kuulamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU Õpilane määratleb kunstiliigid etteantud pildimaterjali ja kirjelduse abil MUUSIKAAJALUGU Õpilane määratleb muusika žanrid ja perioodid esitatud muusikaliste näidete põhjal			Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus Tööleht	
Lävend				
Õpilane määratleb kunstiliigid etteantud pildimaterjali ja kirjelduse abil- testilehe täitmine Õpilane määratleb muusikažanrid ja perioodid muusika kuulamise seminaril				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 14 kokku: 14	määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtteoseid uurib ja kirjeldab kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta	KUNSTIAJALUGU Antiikaeg Vana- Kreeka ja Vana Rooma. Eesti klassitsistlikud hooned ja mõisahooned. Gooti stiil. Vanalinn Tallinn Renessanss- uuenenud inimese maailmapilt, trükipressi leiutamine, maadeavastused. Itaalia kõrgrenessansi maalikunstnikud: Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo. Arhitektuur- Peetri kirik Vatikanis Barokk: arhitektuuri põhitunnused, Euroopa suured lossiansamblid, Prantsuse park. Eestis Kadrioru loss Impressionism ja postimpressionism Juugend: A. Gaudi looming. Eestis Ammende Villa, Eesti Draamateater 20. ja 21. saj. moodne kunst MUUSIKAAJALUGU keskaeg - gregooriuse laul, rüütlikultuur renessanss - polüfoonilise muusika areng, Orlando di Lasso ja Palestrina barokk - Homofoonilise muusika areng, barokkooper. Monteverdi, Vivaldi, Bach, Händel klassitsism - sümfooniažanr, Viini klassikud romantism - rahvuslikud koolkonnad ja Eesti muusika 20. saj muusika	Interaktiivne loeng, videod, enesekontrollülesanded, muusika kuulamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU Hindamisülesande juures on õpilasele ette antud ajatelg, kus märksõnadega on lahti kirjeldatud kunstistiilid-ajastud Õpilased asetavad etteantud kunstiteosed ajateljele. (10 maailmaautorit ja 10 Eesti autorit) MUUSIKAAJALUGU Oskab liigitada muusikažanre ja heliloojaid ning nende teoseid ajastute järgi			Hindamismeetod: Rühmatöö Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Õpilased asetavad etteantud kunstiteosed ajateljele. (10 maailmaautorit ja 10 Eesti autorit) Õpilased liigitavad kuulatud muusikapalad ajastute järgi				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
analüüsib oma suhet kultuuriga ja loominguilist läbi vahetu kogemuse; Jaotus tundides: iseseisev töö: 9 kokku: 9	koostab Eesti kunsti või maailma muusika lemmikteostest virtuaalse kogu (3 kunstiteost + 3 muusikateost), asetab valitud teosed ja nende autorid "suuremasse pilti", analüüsides nende suhet vastava ajastu ja teiste autoritega ning esitleb seda	KUNSTIAJALUGU Kaasaegne Eesti kunst. Internet- neti.ee haridus ja kultuur- kunstnikud MUUSIKAAJALUGU Konterdikülastus ja arvustus või ettekanne oma lemmikteostest.	Iseseisev töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne:			Hindamismeetod:	

KUNSTIAJALUGU koostab virtuaalse kogu 3-st Eesti kaasaegsest, hetkel tegutsevast kunstniku loomingust õpilane kasutab interneti abimaterjali neti.ee (Haridus ja kultuur)- kunstnikud MUUSIKAAJALUGU Koostab kirjaliku arvustuse kuulnud kontserdist või analüüsi oma lemmikteostest.	Iseseisev töö
---	---------------

Lävend

koostab virtuaalse kogu 3-st Eesti kaasaegsest, hetkel tegutsevast kunstniku loomingust.
Koostab kirjaliku arvustuse kuulnud kontserdist või analüüsi oma lemmikteostest.

Iseseisvad tööd

KUNSTIAJALUGU koostab virtuaalse kogu 3-st Eesti kaasaegsest, hetkel tegutsevast kunstniku loomingust õpilane kasutab interneti abimaterjali neti.ee (Haridus ja kultuur)- kunstnikud MUUSIKAAJALUGU Koostab kirjaliku arvustuse kuulnud kontserdist või analüüsi oma lemmikteostest.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 kokku: 4	mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut ning kirjeldab selle emotsionaalset mõju endale. Osaleb loeng-kontserdil ja analüüsib seda	Näituse külastus. Loeng-kontsert koolis.	Õppekäik.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU Õpilane analüüsib subjektiivselt näituselt saadud emotsioone. Õpilasele on antud küsimustik , mis võimaldab analüüsida teoseid. Loeng-kontserdi ühine arutelu.			Hindamismeetod: Rühmatöö Iseseisev töö Analüüs	
Lävend				
Õpilane analüüsib subjektiivselt näituselt ja kontserdilt saadud emotsioone.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
väljendab ennast läbi loominguilise tegevuse Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 kokku: 4	kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu eelistusi	Joone- ja värvi karakteristikud. Kunstiliste väljendusvahendite lõimimine (joonistamine, laulmine ja muusika kuulamine).	Praktiline töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: KUNSTIAJALUGU JA MUUSIKAAJALUGU. Õpilane kuulab muusikapala ja väljendab ennast joonte ja värvide abil. Paneb muusika emotsioonid paberile.			Hindamismeetod: Praktiline töö	

Lävend
Õpilane kuulab muusikapala ja väljendab ennast joonte ja värvide abil. Paneb muusika emotsioonid paberile.
Praktilised tööd
Joonistab või maalib muusikapala saatel oma emotsioonid kas graafiliselt või värvide abil paberile.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõtva hinde saamiseks on vajalik kõikide hindamisülesannete sooritamine lävendi tasemel.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	http://kunstiabi.weebly.com http://web.zone.ee/marjukodukas/oppematerjalid.html http://sites.google.com/site/modernismgaudi Malle Kalluse koostatud esitlused raamat "Kunstilugu koolidele", L. Leesi Toomas Siitan "Õhtumaade muusikalugu" Toomas Siitan, Anu sepp "Muusikaõpik" Nicola Barber, Mary Mure "Muusikamaailm" Maria Lord "Muusika ajalugu" antiikajast tänapäevani Robert Ainsley "Klassikaline muusika" Keith Spence "Raamat muusikast"

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Õppija, kes on omandanud põhihariduse või põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe, statsionaarne - töökohapõhine õpe, mittestatsionaarne õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	Matemaatika	5	Taisi Talviste, Mati Mettus
Nõuded mooduli alustamiseks	põhiharidus		
Mooduli eesmärk	matemaatikaõpetusega taotletakse, et õppija kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained		Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
100 t		30 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26	1) Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid. 2) Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust. 4) Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. 7) Koostab tabeleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. 9) Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. 10) Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid. 11) Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks. 15) Arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid	ARVUTAMINE. Arvuhulgad (naturaalarvud N, täisarvud Z, ratsionaalarvud Q, irratsionaalarvud I, reaalarvud R); tehted ratsionaalarvudega ümardamine. Arvu absoluutväärtus (mõiste ja geomeetiline tähendus). Täisarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga aste (arvu juur). Tehted astmetega. Arvu kümme astmed. Arvu standardkuju. Arvutamine taskuarvutiga. Ühend ja ühisosa (sümboolika kasutamine; ülesanded hulkade ühendi ja ühisosa kohta, graafiline kujutamine). Elulise sisuga tekstülesanded (raha igapäevane kasutamine, pere eelarve, vahemaad, majapidamine jms). MÕÖTÜHIKUD. Mõõtühikute vahelised seosed, teisendamine. Elulise sisuga tekstülesanded.	Loeng-arutelu, paaristöö, ülesannete lahendamine ja koostamine.	Eristav

valutasid.

Hindamismeetod:

Iseseisev töö
Kontrolltöö

Hinne 3

Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab konsekti/näidete abil elulisi tekstülesandeid. Teisendab etteantud pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid lubatud eksimisega 10%.

Hinne 4

Arvutab reaalarvudega õigesti peast ja kirjalikult. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab iseseisvalt elulisi sõnalisi tüüpülesandeid. Teisendab tekstülesannetes mõõtühikuid vastavalt teksti sisule.

Hinne 5

Arvutab reaalarvudega õigesti peast ja kirjalikult. Ümardab arve, kasutades ligikaudse arvutamise reegleid. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektse lahenduskäigu. Koostab ja lahendab elulisi mõõtühikute teisendamist nõudvaid tekstülesandeid.

Iseseisvad tööd

Ülesannete lahendamine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 3 kokku: 13	3)Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks. 5)Kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid. 6)Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info. 7)Koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses. 10)Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid	AVALDISED. VÕRRANDID JA VÕRRATUSED. Ratsionaalavaldiste lihtsustamine. Võrre.	Paaristöö, rühmatöö, loeng- arutelu, ülesannete lahendamine	Eristav
Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö				
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
Lihtsustab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemit, lahendab lihtsamaid lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning normaalkujulisi ruutvõrrandeid. Lahendab lihtsamaid lineaarvõrratusi. Elulisi tüüpülesandeid lahendab konsekti/näidete abil.	Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemeid kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid. Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt elulisi tüüpülesandeid, vormistab korrektselt lahenduskäigu.	Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemeid kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid. Lahendab lineaarvõrratusi ja võrratusesüsteeme. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid, vormistab korrektselt lahenduskäigu.		
Iseseisvad tööd				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 iseseisev töö: 9 kokku: 39</p>	<p>4) Teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust.</p> <p>8) Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid, arvutab protsente ja promille.</p> <p>9) Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi.</p> <p>1) Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja oskusi</p> <p>uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust.</p> <p>12) Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest.</p> <p>14) Selgitab matemaatiliste tehete abil loteriide ja laenudega seotud riske.</p> <p>13) Teab ja kasutab matemaatilise statistika ja tõenäosusteooria elemente.</p> <p>15) Arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid valuutasid.</p> <p>16) Arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta</p>	<p>PROTSENT.</p> <p>Osa ja tervik, protsent, promill. Elulise sisuga tekstülesanded.</p> <p>MAJANDUSMATEMAATIKA ELEMENDID. Raha ja valuuta.</p> <p>Liht- ja liitintress.</p> <p>Laen ja hoiustamine, laenu tagasimakse-graafik. Palk ja kehtivad maksud töövõtjale ja tööandjale. Käibemaks, hind käibemaksuga ja käibemaksuta.</p> <p>Hinnamuutused (soodushind, hinnatõus jt). Diagrammide lugemine.</p> <p>TÕENÄOSUSTEooria JA STATISTIKA.</p> <p>Sündmuse tõenäosus, tõenäosuse summa ja korrutis (sh tõenäosus loteriis ja hasartmängudes).</p> <p>Statistika põhimõisted ja arvarakteristikud.</p> <p>Statistiline ja variatsioonirida, sagedustabel ja suhteline sagedus, diagrammid keskvärtus, kaalutud keskmine, mediaan, mood, maksimaalne ning minimaalne element, standardhälve. Statistiliste andmete kogumine, süstematiseerimine, statistiline andmetöötlus.</p>	<p>Paaristöö, rühmatöö, loeng- arutelu, ülesannete lahendamine, loeng-arutelu, väitlus, diagrammide lugemine ja koostamine, infootsing, internetipõhiste laenu- ja liisingukalkulaatorite kasutamine, tabelite ja graafikute lugemine.</p>	<p>Eristav</p>
Hindamisülesanne:		Hindamismeetod:		
Kontrolltöö		Iseseisev töö		
Kontrolltöö		Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
<p>Arvutab protsenti (osa) tervikust.</p> <p>Arvutab tervikut protsendimäära (osamäära) ja osa kaudu.</p> <p>Leiab, mitu protsenti üks suurus moodustab teisest. Arvutab promilli (nt. alkoholisaldust veres). Vormistab korrektselt lahenduskäigu.</p>	<p>Lahendab kolme tehtega elulisi protsentülesandeid (näiteks niiskusekadu, lahuse ülesanded, suuruste muutumise ülesanded).</p> <p>Vormistab korrektselt lahenduskäigu</p>	<p>Lahendab iseseisvalt ja loovalt vähemalt kolme tehtega elulisi protsentülesandeid. Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Vajadusel põhjendab saadud tulemust. Valib erinevate võimaluste vahel ökonoomsema lahenduskäigu.</p>		

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindmismeetodid	Hindekriteeriumid

Iseseisev töö Kontrolltöö Kontrolltöö	<p>Eristav hindamine Hinne 3: Teab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga Teisendab kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Selgitab laenuudega seotud riske, arutleb säästmise vajalikkuse ja kiiralaenu üle. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid.</p> <p>Hinne 4: Loeb tekstis, tabelist, jooniselt vajaliku info, analüüsib seda ja teeb järeldusi. Koostab MS Excelis diagramme.</p> <p>Hinne 5: Kasutab infotehnoloogilisi vahendeid ülesannete lahendamisel. Oskab probleemülesandeid lahendada ja neid ise püstitada. Julgeb avalikult esineda ja oma seisukohta kaitsta.</p>
Iseseisev töö Kontrolltöö Kontrolltöö	<p>Eristav hindamine Hinne 3: oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidisülesandeid ja on esitanud statistika uurimustöö. Selgitab loteriide ja hasartmängudega seotud riske</p> <p>Hinne 4: oskab lahendada tõenäosusteooria ja statistika näidetele baseeruvaid ülesandeid, kirjutanud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest.</p> <p>Hinne 5: lahendab tõenäosusteooria ja statistika teooriale baseeruvaid, kuid loogilist mõtlemist ja järeldusoskust nõudvaid probleemülesandeid; on koostanud iseseisvat uurimistöö koos tulemuste analüüsiga, on koostanud argumenteeritud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest</p>
Iseseisvad tööd	
Ülesannete lahendamine ja koostamine.	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>4) Teeb järeldusi tulemuste tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust. 8) Nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid, arvutab protsente ja promille. 9) Kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi. 11) Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks.</p>	<p>JOONED TASANDIL. Punkti asukoha määramine tasandil. Lõigu pikkus, kahe punkti vaheline kaugus, vektori mõiste ja tähistamine, vektori pikkus, nullvektor, ühikvektor, vastandvektor, vektorite geomeetriline liitmine. Sirge, parabooli ja ringjoone võrrandid. Sirge joonestamine võrrandi järgi. TRIGONOMEETRIA. Pythagorase teoreem. Teravnurga siinus, koosinus, tangens. Täisnurkse kolmnurga lahendamine. Elulise sisuga tekstülesanded</p>	<p>Loeng-arutelu, ülesannete lahendamine.</p>	<p>Eristav</p>
Hindamisülesanne: Kontrolltöö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö		
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5		
<p>Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Joonestab võrrandi järgi sirge tasandil. Tunneb antud võrrandi järgi joone kuju (sirge, parabool, ringjoon).</p>	<p>Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi.</p>	<p>Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp- punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate, vektori algus- ja lõpp- punkti koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi.</p>		

Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge parabooli.

Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Koostab sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; punkti ja tõusuga; tõusu ja algordinaadiga.

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindmismeetodid	Hindekriteeriumid
Kontrolltöö	<p>Eristav hindamine</p> <p>Hinne 3: Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada konspekti/näidete abil (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemeid.</p> <p>Hinne 4: Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Esitab tõepäraseid vastused lähtuvalt igapäevaelust.</p> <p>Hinne 5: Lahendab iseseisvalt (abimaterjale kasutamata) elulisi ülesandeid trigonomeetriateadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust. Lahendab, koostab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ning vormistab korrektse lahenduskäigu.</p>
Iseseisvad tööd	
jooned igapäevaelus - foto ja sellelt ringjoonte, sirgete ja paraboolide leidmine, ülesannete lahendamine ja koostamine.	

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>1) Sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused, toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid</p> <p>2) Kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teostab vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust.</p> <p>3) Kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks.</p> <p>10) Valib ja kasutab kirjalike ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid.</p> <p>11) Kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks.</p> <p>12) Kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulist.</p>	<p>PLANIMEETRIA. Tasapinnaliste geomeetriliste kujundite (kolmnurk, ruut, ristkülik, rööpkülik, romb, trapets, korrapärane kuusnurk, ring) elemendid, übermõõdud ja pindalad.</p> <p>Elulise sisuga tekstülesanded.</p> <p>STEREOMEETRIA. Püstprisma, korrapärane püramiidi, silindri, koonuse ja kera (sfääri) elemendid, pindalad ja ruumala. Elulise sisuga tekstülesanded.</p>	<p>Loeng-arutelu, ülesannete lahendamine, paaristöö, kujundite joonestamine.</p>	Eristav

Hindamisülesanne: Kontrolltöö		Hindamismeetod: Iseseisev töö Kontrolltöö
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5
teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja lahendab valemikaardi abil etteantud andmetega kujundi pindala ja übermõõdu.	lahendab ühikute teisendamist ja trigonomeetria teadmisi nõudvaid (valemikaardi abiga) planimeetriaülesandeid ja vormistab lahenduskäigu korrektselt.	teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja arvutab kujundite pindala ja übermõõdu. Lahendab loovalt elulisi ülesandeid trigonomeetria- ja planimeetriaülesandeid rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindamismeetodid	Hindekriteeriumid
Iseseisev töö Kontrolltöö Kontrolltöö	<p>Eristav hindamine</p> <p>Hinne 3: lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid valemikaardi abi, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust.</p> <p>Hinne 4: lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, esitab vastuse lähtudes igapäevaelust</p> <p>Hinne 5: lahendab elulisi stereomeetria ülesandeid, esitab korrekse lahenduskäigu, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust, suudab hinnata vastuse õigsust.</p>
Iseseisvad tööd	
Ülesannete lahendamine, praktiline töö looduses	

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde saamise eelduseks on kõikide arvestuslike tööde sooritamine vähemalt väljundi tasemel ja kõikide iseseisvate tööde esitamine. Mooduli hinne kujuneb kõikide arvestuslike hinnete aritmeetilise keskmisena.
Mooduli hindamine	eristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Matemaatika e-kursus Moodles</p> <p>Oks, A., Taperson, H. Gümnaasiumi kitsas matemaatika I töövihik. Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused. Avita, 2012. Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika I. Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused. Avita, 2011.</p> <p>Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika II. Trigonomeetria. Avita, 2011.</p> <p>Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika III. Vektor tasandil. Joone võrrand. Avita, 2012. Afanasjeva, H. jt. Gümnaasiumi kitsas matemaatika IV. Tõenäosus ja statistika. Avita, 2012. Kängsepp, I. Matemaatikaülesandeid elust enesest. Kirjastus Ilo, 2009.</p> <p>Leego, T., Vedler, L., Vedler, S. Matemaatika õpik kutseõppeasutustele. Tartu: AS Atlex, 2002.</p> <p>Leego, T., Vedler, L., Vedler, S. Matemaatika töövihik kutseõppeasutustele. 1. osa, Tartu: Atlex, 2003. Leego, T. Matemaatika töövihik kutseõppeasutustele. 2. osa, Tartu: Atlex, 2003.</p> <p>Lepmann, L., Lepmann, T., Velsker, K. Matemaatika 10. klassile. Tallinn: Koolibri, 2000. Lepmann, L., Lepmann, T., Velsker, K. Matemaatika 11. klassile. Tallinn: Koolibri, 2001. Lepmann, L., Lepmann, T., Velsker, K. Matemaatika 12. klassile. Tallinn: Koolibri, 2005. Tõnso, T., Veelmaa, A. Matemaatika 10. klassile. Tallinn:</p>

Mathema, 1998.

Levin, A., Tõnso, T., Veelmaa, A. Matemaatika 11. klassile. Tallinn: Mathema, 1995. Tõnso, T., Veelmaa, A. Matemaatika 12. klassile. Tallinn: Mathema, 1996

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
14	Lilleseade	1	Kristel Sepp

Õpiväljundid

arvestab praktiliste tööde valmistamisel tehniliste võtete, värviharmonia ja kompositsiooni reeglitega

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm			
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
15	Käte hooldamine	1	
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
4 t	16 t	6 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valmistab ette kätehoolduse läbiviimise valides sobivad töövahendid, -võtted ning tooted Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 3 kokku: 13	valib tööks vajalikud töövahendid ja töövõtted ning põhjendab oma valikuid	Nahka puhastavad ained. Kreemid. Küünthe hooldusvahendid. Küünelakid. Küünelaki eemaldajad. Alternatiivsed küünthe kaunistamise viisid.	Iseseisev töö, praktiline töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Enda käte hoolduseks vajalike hooldusainete ja -vahendite komplekti koostamine.		Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus		
Lävend				
Hooldusainete ja -vahendite komplekt vastab õpetaja poolt etteantud nõuetele.				
Iseseisvad tööd				
Tutvumine kätehooldusvahenditega internetikeskkonnas.				
Praktilised tööd				
Kätehooldusvahendite kasutamine.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	--------------	-----------

teeb erinevaid kätehoolduseid lähtudes esteetilisest lõpptulemusest rakendades tööde tegemisel ergonoomilisi töövõtteid ja järgides tööohutuse- ning hügieeninõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 3 kokku: 13	hooldab ja viimistleb kaaslase küüned kasutades sobivaid töövahendeid, hooldusvahendeid ja töövõtteid	Küünte ettevalmistamine Küünte lakkimine Küünte kaunistamine	Praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane teeb kaaslasele kätehoolduse koos küünte hooldusega kasutades sobivaid töövõtteid.		Hindamismeetod: Praktiline töö		
Lävend				
Praktilise töö tulemus vastab soovitud tulemusele.				
Iseseisvad tööd				
Küünte hooldusvõtete harjutamine.				
Praktilised tööd				
Küünte hooldamine.				

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
16	Juuste hooldus	2	Reet Parik
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab juuste ja peanaha hooldustööde oskused järgides hooldustoodete tootmis põhimõtteid, ergonomilisi ja ohutuid töövõtteid ning keskkonnaohutuse nõudeid ning rakendab kliendikeskse teeninduse põhimõtteid		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
26 t	16 t	10 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid
mõistab peanaha ja juuste ehitust, nende elutegevust ning omavahelist seost Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 kokku: 10	Selgitab etteantud joonise abil peanaha ja juuste ehitust, keemilist koostist; nimetab juhendi alusel juuksekarva keemilised koostisosad ja -sillad ning selgitab nendega toimuvaid muutusi erinevate töötluste käigus.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peanaha ja juuste ehitus, elutegevus ning omavaheline seos 1.1. Naha anatoomia (naha ja karva ehitus). Naha kolm kihti. Peanaha tüübid 1.2. Juuksekarva ehitus, juukse sibul, juuksekarva moodustumine sibulas. Juuste, naha ja küünte osatähtsus inimesele 1.3. Juukse struktuur: keemiline koostis, juuste elemendid. Juuste tüübid, juuksekarva paksus, poorsus, tekstuur 1.4. Juukseid kahjustavad tegurid (mehhaanilised ja keemilised töötlusted ning keskkonnaolud) 1.5. Juustekasvu faasid (anageen, katageen, telogeen, eksogeen) Juuste kasvu mõjutavad tegurid. 1.6. Juuksekarva läbilõige (cuticula, cortex, medulla) 1.7. Pigmentid ehk melaniinid. Melanotsüüdid juuksesibulas (feomelaniin, eumelaniin, segamelaniinid) 1.8. Kollageen, keratiin, nende moodustumine, tähtsus. 	Loeng, arutelu, analüüs, praktilised näited
Hindamisülesanne: Õppija selgitab etteantud joonise abil peanaha ehitust ja juuste keemilist koostist ning nimetab juhendi alusel juuksekarva keemilised koostisosad ja -sillad ning selgitab nendega toimuvaid muutusi erinevate töötluste käigus, õppija kirjeldab juuksekasvufaase ja juuksekarvaehitust.			

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindmismeetodid	Hindekriteeriumid
Suuline esitus Õppija nimetab vähemalt 5 juuste kasvu mõjutavat tegurit ja vähemalt 4 erinevat peanaha ning juuste probleemi	Mitteeristav hindamine Lävend: Õpilane kirjeldab peanaha ja juuksekarva ehitust ning joonise põhjal selgitab naha funktsioone; teab juuksekarva erinevaid kasvufaase, peanaha ja juuste ehitust. Õpilane Iseloomustab juuksele loomulikku värvust andvaid pigmente, nimetab juuksekarva keemilised koostisosad, -sillad ja -sidemed; teab juukse karvas keemiliste protsesside mõjul toimuvaid muutusi ning juukseid põhiliselt kahjustavaid tegureid.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid
mõistab peanaha ja juuste erinevaid probleeme, haigusi ja häireid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 5 kokku: 13	Selgitab juhendi alusel erinevaid peanaha- ja juuste probleeme, haigusi ning häireid ja kirjeldab nende iseloomulikke tunnusoone ja tekitajaid	2. Juuste ja peanaha haigused/häired: 2.1.Peanaha probleemid: kuiv ja rasune peanahk. 2.2. Kõõm. 2.3.Peatäid. 2.4. Psoriaas. 2.5. Alopeetsia ja selle erinevad vormid 2.6. Trihhotillomaania. 2.7. Allergia juuksuri töös.	loeng, arutelu, analüüs, praktilised näited

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindmismeetodid	Hindekriteeriumid
Suuline esitus Õppija nimetab vähemalt 5 juuste kasvu mõjutavat tegurit ja vähemalt 4 erinevat peanaha ning juuste probleemi	Mitteeristav hindamine Lävend: Õpilane mõistab peanaha ja juuste erinevaid probleeme, haigusi ja häireid ning eristab nende iseloomulikke tunnusoone ja tekitajaid, esitleb oma tööd grupile.
Iseseisvad tööd	
Koostab etteantud teemal ülevaate juhendist lähtuvalt ning esitleb oma töö	

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet erinevatest juuste ja peanaha hooldustoodetest, nende põhikoostistest ja toimimispõhimõtetest, rakendab omandatud teoreetilisi teadmisi praktilistes töödes Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 5 kokku: 13	nimetab vähemalt 5 erinevat juuste ja peanaha hooldustoodet, kirjeldab nende põhikoostist ja toimimispõhimõtteid, rakendab omandatud teoreetilisi teadmisi praktilistes töödes	3. Juuste ja peanaha hooldustooted. 3.1.Kosmeetiline keemia. 3.2.Pesuained šampoonis, nende ülesanded. 3.3. Hooldustoodetes kasutatavad ained, hooldustoodete ülesanded. 3.4.Looduslikud hooldusvahendid (henna, basma, kummel, kaselehed jm). 3.5. Erinevate firmade juuste ja peanaha hooldustooted	iseseisev töö, loeng, analüüs	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Koostada juhendi alusel iseseisev töö, milles käsitleda järgmisi teemasid:

Nimetada vähemalt 5 juuste ja peanaha ja hooldustoodete põhilised koostisosad ja toimimispõhimõtted, hooldusvahendite mõju inimesele ja keskkonnale. rakendab omandatud teoreetilisi teadmisi praktilistes töodes.

Lävend

Õpilane oskab nimetada juuste ja peanaha hooldustoodete põhilisi koostisosasid, teab nende toimimispõhimõtteid, selgitab nende mõju inimesele ja keskkonnale

Iseseisvad tööd

Nimetab erinevad juuste ja peanaha hooldustooted, kirjeldab nende põhikoostist ja toimimispõhimõtteid, selgitab nende mõju inimesele ja keskkonnale

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid
peseb ja hooldab kliendi peanaha ning juukseid, soovib kliendile juuksehooldusvahendeid koduseks juuste hoolduseks, järgib kliendikeskset teenindust Jaotus tundides: praktiline töö: 16 kokku: 16	demonstreerib kliendi juustele sobiliku šampooni, palsami ja hooldusvahendi valikut; demonstreerib kliendi pea pesu kasutades erinevaid pesemisliigutusi ja sobivaid massaaživõtteid järgides ergonoomilisi töövõtteid, analüüsib enda poolt tehtut.	4. Peanaha pesemine ning juuste hooldamine 4.1 Tutvumine peanahaga tervisliku seisundiga, juuksestruktuuriga, sobiva šampooni valimine. 4.2. Kliendi riiete katmine, eeltööd juustele, ergonoomika. 4.3. Vesi, vee omadused, tähtsus. 4.4. Tööde järjekord. 4.5 Töökoha ettevalmistamine. 4.6. Kliendi pea pesemine kasutades erinevaid pesemismeetodeid ja massaaživõtteid. 4.7. Hooldustoodete (ravimask, seerum; palsam) valimine kliendile koduseks juuste hoolduseks. 4.8. Kliendikeskne teenindamine juuste hoolduses. 4.9. Juuskuri eneseanalüüs juuste ja peanaha hoolduses	arutelu, analüüs, praktiline töö

Hindamisülesanne:

1. Õpilane valib iseseisvalt kliendile sobivaid juukse hooldusvahendeid arvestades kasutatava vee omadusi, kliendi juuste ja peanaha iseärasusi, põhjendab oma valikut.
2. Õpilane kasutab ergonoomilisi töövõtteid, peseb kliendi juukseid ja peanaha ning teeb kliendile pea massaaži; annab hinnangu oma tööle.

Praktilised tööd

Õppija demonstreerib kliendi juustele sobiliku šampooni, palsami ja hooldusvahendi valikut; demonstreerib kliendi pea pesu kasutades erinevaid pesemisliigutusi ja sobivaid massaaživõtteid järgides ergonoomilisi töövõtteid; demonstreerib juuste kuivatamist

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõigi teemade juures kirjeldatud hindamiskriteeriumite õpiväljundite saavutamisel. Kõik õpiväljundid on saavutatud lävendi tasemel ja väljendatakse sõnaga „arvestatud“ (A). Kui õpiväljundid saavutatakse lävendi tasemest madalamal tasemel, siis on tulemus ebapiisav ehk „mittearvestatud“ (MA).
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - töökohapõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
17	Loovusõpetus	3	Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kinkepakendi kasutades sobilikke töövahendeid, materjale ja pakkimisviise.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Praktika	Iseseisev töö sh lõimitud üldained
8 t	10 t	28 t	32 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet ja esmaseid teadmisi loomeprotsessist	Kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises.	1. Värvid 1.1. Värvide liigitus (soojad ja külmad värvid, värviring) 1.2. Värvitüübid (sügis, kevad, talv, suvi) 1.3. Värvide kasutamine 1.3.1. Riietuses (figuuri ja värvitüübi analüüs) 1.3.2. Ruumikujunduses (värv, valgus, tekstiil, mööbel, lilleseade) 1.3.3. Pakendite kaunistamisel	Loeng, video, värvikaardid, ilupakendid, tööleht	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises				
Lävend				
1. Kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises.				
Iseseisvad tööd				
Töölehe täitmine				
Praktilised tööd				
Praktiline ülesanne- kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab erinevaid töövahendeid ja materjale pakkimiseks	Valib pakkimiseks kõige sobivamad töövahendid. Valib pakkimiseks sobivaima materjali ja kaunistused, vastavalt kliendi soovile.	3. Töövahendid ja materjalid 3.1 Töövahendid (liigid, töövahendite ohutusnõuded ja ergonoomiline kasutamine) 3.2 Pakkimismaterjalid (liigid k.a. taaskasutatavad) 3.3 Kaunistamise materjalid	Loeng, video, tööleht, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline ülesanne - valib sobilikud töövahendid, materjalid ja kaunistused pakkimiseks				
Lävend				
2. Valib pakkimiseks kõige sobivamad töövahendid. 3. Valib pakkimiseks sobivaima materjali ja kaunistused, vastavalt kliendi soovile.				
Iseseisvad tööd				
Töölehe täitmine				
Praktilised tööd				
Sobilike töövahendite, materjali ja kaunistuste valimine etteantud materjalide hulgast				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valmistab erikujulise ja eriotstarbelise kinkepaki lähtuvalt kliendi soovist	Pakib ja kaunistab erikujulisi ja eriotstarbelisi ilupakendeid.	4. Ilupakendid 4.1 Erikujulised ja eriotstarbelised kinkepakendid 4.2 Erinevad pakkimistehnikad 4.3 Erinevad kaunistamise võimalused 4.4 Efektne aja ja materjali kasutamine	Loeng, video, tööleht, näitlikustamine, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Enesehindamine, vastastikhindamine, praktiline töö				
Lävend				
4. Pakib ja kaunistab erikujulisi ja eriotstarbelisi ilupakendeid.				
Iseseisvad tööd				
Erinevate pakkimistehnikate kasutamise harjutamine				
Praktilised tööd				
Pakkimine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamise eelduseks on praktilistes tundides osalemine- enesehindamise ja vastastikhindamise täitmine ning iseseisvate tööde esitamine. Mooduli hinne kujuneb erikujuliste, eriotstarbeliste ilupakendite pakkimise tulemusena, kasutades sobilikke töövahendeid, materjale ja tehnikaid, vastavalt kliendi soovile (1,2,3,4).
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Niermann, B. Kingituste pakkimine. Tallinn: Koolibri</p> <p>Aunapu, M. Kaunistuselemendid kinkepakenditel. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/marianne2/index.html</p> <p>Aunapu, M. Erikujuliste kinkide pakkimine. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/marianne3/</p> <p>Aunapu, M. Klassikaline pakkimine lõõstestehnikas kaunistustega. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/Marianne/</p> <p>Tammai, M. Kingituste pakkimine. Koduleht. http://www.kingitustepakkimine.pri.ee/index.htm</p> <p>Carola, L. Wrapped with Style: Simple, Creative Ideas for Imaginative Gift Wrapping</p> <p>Paper Paper Crafts Magazine. Ultimate Handbook for Paper Crafters: Over 1,000 Projects, Tips, Tools, & Techniques</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
18	Esmaabi	1	Kaie Pärn
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija annab kannatanule esmast abi ja kutsub vajadusel täiendavat abi päästeametist.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
6 t	10 t	10 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valdab tähtsamaid esmaabivõtteid ja annab vajadusel esmaabi	Annab vajadusel kannatanule kohest esmast abi koolis, praktikal, igapäeva elus. Kasutab nõuetele vastavaid esmaabivõtteid põletuste, traumade, haavade ja verejooksude korral, koolis, praktikal, igapäeva elus. Valdab nõuetekohaseid elustamisvõtteid ja rakendab vajadusel oma oskusi.	1. Esmase abi tähtsus inimese päästmisel 1.1 Esmaabiks kasutatavad vahendid, esmaabikapi sisu 1.2 Esmaabivõtted põletuste, traumade ja haavade ja verejooksude korral korral 1.3 Elustamisvõtted	Loeng, praktiline töö, rühmatöö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Õpilane teostab kannatanu elustamise ja seob etteantud ülesande alusel haava.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

1. Elustamisvõtted toimivad, haav on seotud hügieeni- ja sidumise reegleid arvestavalt.

Iseseisvad tööd

Haavade sidumisvõtete harjutamine.

Praktilised tööd

Kannatanu elustamine, haavade sidumine, kannatanu tõstmine ja pööramine.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kutsub ohusituatsioonis kiiresti abi, suhtleb päästeametiga asjakohaselt	Kutsub kiiresti abi helistades Päästeametisse sh praktikal. Suhtleb Päästeametiga, annab asjakohast infot kannatanu kohta ja juhatab teed kannatanuni sh praktikal.	2. Suhtlemine Päästeametiga 2.1 Oskuslik kõne Päästeametisse	Loeng, praktiline töö, rollimängud, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane kutsub etteantud olukorrale vastavalt Päästeametist abi.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
2. Päästeametile tehtud kõne on asjakohane ja tulenevalt ohuolukorrast piisav.				
Iseseisvad tööd				
Erinevate ohuolukordade sõnastamine ja vajaliku info edastamine päästjatele.				
Praktilised tööd				
Rollimängud - suhtlemine Päästeametiga				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
teavitab oskuslikult kliente ja kaastöötajaid evakueerumise vajadusest, vajadusel abistab kannatanut ja evakueerub hoonest	Ohu korral evakueerub hoonest ja aitab abivajajaid sh praktikal.	3. Hoonest evakueerumine. 3.1 Evakuatsiooni märgised.	Rollimäng, iseseisev töö, rühmatöö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Evakueerub õppeklassist vastavalt evakueerumisplaanile, järgides evakuatsiooni märgiseid.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
3. Evakueerub õppeklassist vastavalt evakueerumisplaanile, järgides evakuatsiooni märgiseid.				
Iseseisvad tööd				
Koolihoone evakueerumisplaaniga tutvumine				
Praktilised tööd				
Rollimängud - päästeametiga suhtlemine ja hoonest evakueerumine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde saamiseks sooritab õppija vajalikud hindamisülesanded.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	http://www.16662.ee/esmaabivotted.html http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/1969/%C3%9CLDINE%20ESMAABI.pdf

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
19	Kutsealane liikumine	4	Reet Parind, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane väärtustab terveid eluviise, kasutab regulaarset liikumist ja sportimist teadlikult oma tervise tugevdamiseks ja üldise töövõime parandamiseks.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
17 t	64 t	23 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
hindab objektiivselt oma kehalisi võimeid, füüsilist vormi ja omab valmisolekut neid arendada; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> • Hindab juhendi alusel oma kehalisi võimeid ja füüsilist vormi. • Tunneb oma erialase kutsetöö spetsiifikat arvestades sobilikke rühi-, koordineerimis- ja võimlemisharjutusi, et vältida pingelolukorrast ja sundasenditest tulenevaid kutsehaigusi. • Sooritab oma erialase kutsetöö spetsiifikat arvestades sobilikke rühi-, koordineerimis- ja võimlemisharjutusi, et vältida pingelolukorrast ja sundasenditest tulenevaid kutsehaigusi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Võimlemine 2. Rühiharjutused 3. Jõu-, venitusharjutused 4. Üldkehaline ettevalmistus 	Juhendi tutvustamine, rühiharjutused õpetaja juhendamisel, praktiline rühivaatlus, jõu- ja venitusharjutused.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Esitab koordineerimisharjutuse		Hindamismeetod: Ülesanne/harjutus		
Lävend				
Annab juhendi alusel hinnangu oma kehalistele võimetele ja füüsilisele vormile. Sooritab erialast kutsetööd toetavaid rühi-, koordineerimis- ja võimlemisharjutusi.				
Iseseisvad tööd				
Sooritab iseseisvalt tunnis õpitud harjutusi.				

Praktilised tööd

Harjutuste soorimine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt enda üldkehalise arendamisega kasutades selleks sobivaid vahendeid ning meetodeid; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> Järgib koostatud treeningkava ja hindab selle mõju. Seab eesmärgid oma füüsilise vormi arendamiseks ja koostab juhendamisel sobiva treeningkava nende saavutamiseks, arvestades sealjuures kutsetöö spetsiifikast tulenevaid vajadusi. Arendab lihastreeningul lihastoonust, jõudu ja vastupidavust, mis aitab paremini hakkama saada igapäevaste tööülesannetega. Raskuste tõstmisel kasutab ergonoomiliselt õigeid asendeid ja sobivaid liigutusi. 	5. Üldkehaline ettevalmistus 6. Harjutamine jõusaalis 7. Ohutustehnika 8. Ergonoomia	Treeningkava koostamine, jõuharjutused, venitusharjutused, vastupidavuse treenimine, mootorsete oskuste täiustamine, loeng parema füüsilise vormi saavutamiseks, loeng ergonoomilistest töövõtetest.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Treeningkava kokkupanemine ja teostamine (praktiline tegevus), treeningkava tutvustamine õpetajale ja teistele õpilastele, erialatöökõks sobilike ergonoomiliste harjutuste loend.			Hindamismeetod: Praktiline töö Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Koostab sobiva treeningkava ja tutvustab seda tunnis. Osaleb jõusaalis toimuvates tundides ja sooritab harjutusi lihastreeninguteks.				
Iseseisvad tööd				
Treeningkava iseseisev harjutamine.				
Praktilised tööd				
Treeningkava koostamine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arendab sportliku ühistegevuse (pallimängud, rahvaspordiüritused jne) kaudu meeskonnatöö oskust ja distsipliini; Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 18 iseseisev töö: 6 kokku: 26	<ul style="list-style-type: none"> Arendab sportliku ühistegevuse kaudu koordineerimise, reaktsiooni-, tunnetuslikku- ja otsusekiirust. Õpib sportliku ühistegevuse kaudu ennast kehtestama. Arendab distsipliini ja meeskonnatöö oskusi, osaledes ühistegevustes. 	9. Sportmängud 9.1 Sulgpall 9.2 Korvpall 9.3 Võrkpall 9.4 Jalgpall 9.5 Saalihoki	Praktiline tegevus - sportmängude põhiliste mänguelementide ja tehnika täiustamine. Erinevate sportmängude harrastamine.	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Sportmängudest osavõtt	Hindamismeetod: Rühmatöö Ülesanne/harjutus
Lävend	
Võtab osa erinevatest sportmängudest ja selgitab distsipliini, kehtestamise ja meeskonnatöö vajalikkust.	
Iseseisvad tööd	
Sportmängude elementide iseseisev harjutamine.	
Praktilised tööd	
Sportmängud meeskonnaga	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
õpib aktsepteerima inimestevahelisi erinevusi ja arvestama nendega erinevates suhtlussituatsioonides; Jaotus tundides: praktiline töö: 14 kokku: 14	<ul style="list-style-type: none"> • Arendab sportliku ühistegevuse kaudu koordinaatsiooni, reaktsiooni-, tunnetuslikku- ja otsusekiirust, õpib ka ennast kehtestama. • Aktsepteerib inimestevahelisi erinevusi, mis võivad ilmneda ühistegevuse käigus. • Arvestab inimestevahelisi erinevusi erinevates suhtlussituatsioonides. 	9. Sportmängud: 9.1 Sulgpall 9.2 Korvpall 9.3 Võrkpall 9.4 Jalgpall 9.5 Saalihoki	Praktiline tegevus - sportmängude põhiliste mänguelementide ja tehnika täiustamine. Erinevate sportmängude harrastamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline tegevus - treeningmäng.				
Lävend				
Osaleb aktiivselt meeskonnaliikmena sportmängudes ning hindab oma aktsepteerimise ja arvestamise oskust inimestevaheliste erinevuste osas.				
Iseseisvad tööd				
Sportmängude elementide iseseisev harjutamine.				
Praktilised tööd				
Sportmängud meeskonnaga				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arendab kutsetöök vajalikke tahtemadusi (kohanemisvõime, koostööoskus, väljendusoskus jms)	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistab ja selgitab kehakultuuri ja tervise vahelisi seoseid. • Mõistab ja selgitab tervise ja töövõime 	10. Kehaline aktiivsus 10.1 Kehalise aktiivsuse vajalikkus 10.2 Lihashooldus	Ideekaart tervisespordi võimaluste kohta, liikumisharrastuste	Mitteeristav

Jaotus tundides: teoreetiline töö: 7 iseseisev töö: 5 kokku: 12	vahelisi seoseid. • Arendab sportliku ühistegevuse kaudu kohanemis- ja empaatiavõimet, koostööoskust, eneseväljendusoskust ning distsipliini.	10.3 Treeningu ülesehitamise erinevad viisid 10.4 Ohutusnõuded	võimalused vabal ajal ja vaba aja sisustamise võimalused (füüsilist koormust või lõõgastust pakkuvad tegevused).
--	--	---	--

Hindamisülesanne: Liikumisharrastuste võimaluste kaardistamine kodukohas ja nende seostamine tervise hoidmise ja töövõime säilitamisega.	Hindamismeetod: Iseseisev töö Arutus Analüüs
--	--

Lävend

Selgitab kehakultuuri ja tervise ning teiselt poolt tervise ja töövõime vahelisi seoseid.

Iseseisvad tööd

Liikumisharrastuste võimaluste kaardistamine kodukohas ja nende seostamine tervise hoidmise ja töövõime säilitamisega.
--

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpilane on omandanud kõik mooduli õpiväljundid lävendi tasemel.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Ergonoomia alased materjalid Tööinspektsiooni koduleheküljelt R. Jalak „Tervise treening“ Liikumise ja spordi ABC I osa Liikumise ja spordi ABC II osa L. Thool „Treening tervele kehale“

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
20	Garderoobikaubad	2	Kristel Sepp
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õppija tunneb ja eristab rõivastuskaupade põhi-ja abimaterjalid ning kasutab materjaliõpetuse teadmisi stiiliõpetuses figuuriga sobivate rõivaste valimisel		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
20 t	20 t	12 t	
Teemad ja alateemad	<p>RÕIVASTUSMATERJALID. Rõivamaterjalid, klassifikatsioon. Kangaste liigitamine nende valmistamiseks kasutatud materjali järgi. Kangaste liigitamine kudumisel kasutatud siduste järgi. Kangaste viimistlemine. Kangaste kvaliteedinõuded. Kangaste tähistused</p> <p>Elukondlikud rõivad. Sportlikud rõivad. Vabaajarietus. Eriotstarbelised rõivad. Ametkondlikud rõivad. Rahvuslikud rõivad. Rõivastuskaupade kvaliteedinõuded, hoidmine. Rõivastuskaupade märgistamine.</p> <p>KARUSNAHAD Naturaalsete karusnahad. Tehiskarusnahad. Karusnahkade kvaliteedinõuded. Sortimendi liigitus, iseloomustus. Tuntumad tootjad. Karusnahkade hooldamine ja hoidmine.</p> <p>PEAKATTED Materjalid. Sortiment. Suurusskaalad. Hooldamine</p> <p>STIILIÕPETUS.</p> <p>Figuur. Figuriüübid. Rõivastusmaterjalid ja garderoob.</p> <p>Jakid. Seelikud Püksid. Kleidid. Mood ja stiil Lühiülevaade moeajaloost ja enamlevinud stiilidest.</p> <p>Eesti moekunstnikud ja nende loodud disain.</p>		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
õpilane nimetab erinevaid figuuritüüpe ja arvestab figuuri eripäraga ning sobivate värvilahendutega rõivastumisel	Õpilane nimetab erinevaid figuuritüüpe; kirjeldab neile sobivaid rõivaid ja rõivastuse värvivalikut; koostab ühele figuuritübile sobiva rõivastuse ja aksessuaarivaliku	Värv. Värvide jagunemine. Värvivalik rõivastumisel. Rõivastuse jagunemine, Kleidid. Seelikud. Jakid. Pluusid. Figuur. Figuriüübid. „A, O; I; H; Y figuriüübi iseloomustus ja sobiv rõivastus. Aksessuaaride valik vastavalt figuurile. Optilised illusioonid rõivastumisel	Rühmatöö Õppekäik Praktiline töö Paaristöö Vaatus iseseisev töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
 Õpimapp praktilistest töödest ja töölehtedest

Lävend

Õpilane valmistab õpetaja poolt antud juhendi järgi praktilised tööd õpimappi
Iseseisvad tööd
Garderoobi värvipüramiid
Praktilised tööd
Värviring. Soojad. Külmad värvid Värvikaart Mõistekaart rõivastuse jagunemisele Figuuritüüpidele sobiv rõivastus Moejoonis ühele figuuritüübile

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
õpilane nimetab rõivastumise stiile ja kirjeldab nende tunnuseid	Õpilane nimetab erinevaid rõivatsumise stiile, koostab kokkuvõtte ühest valitud stiilist ja esitleb seda rühmale.	Stiil. Stiilsus. Tuntumad moeloojad ja nende panus maailmamoe ajaloos. Erinevad stiilid rõivastuses (Preppy, klassika, lolita ja selle alaliigid, punk, steampunk, romantiline stiil, bubblegoth jt) Teksad ja T- särk Eesti moedisain siin ja väljaspool piire. Bränding ja moeloojad	Arutelu Rühmatöö Õppekäik Interaktiivne loeng Paaristöö iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpimapp praktilistest töödest ja töölehtedest				
Lävend				
Õpiane valmistab õpetaja poolt etteantud juhendi järgi tööd õpimappi				
Iseseisvad tööd				
Stiilikaart enda rõivastusele				
Praktilised tööd				
Mõistekaart stiilidele Moeleksikon				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
õpilane tunneb käitumise- ja lauaetiketti	Õpilane tunneb viisakus-ja käitumisreegleid, kirjeldab ametliku ja mitteametliku vastuvõtu rõivastuse riietuskoodi ja valitud piirkonna rahvariideid	Etikett. Ametlikud ja mitteametlikud üritused Kutsed. Rõivastumisetikett. Pidulikud rõivad. Rahvarõivad. Lauakombed. Käitumise-ja viisakusetikett.	Õppekäik Paaristöö iseseisev töö praktiline töö Loeng	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpimapp praktilistets töödest ja töölehtedest				

Lävend
Õpilane koostab õpetaja poolt etteantud juhendi järgi praktilised tööd õpimappi
Iseseisvad tööd
Mina presidendi vastuvõtul-moejoonis
Praktilised tööd
Kutsekaardi kujundamine Kutsetele vastamine Mõistekaart-ametlikud ja mitteametlikud vastuvõtud

Õppemeetod	loeng, praktiline töö laboratoorne töö iseseisev töö arutlus õppekäik
Hindamisülesanne	Õpimapi praktilised tööd ja töölehed.
Hindamismeetod	Õpimapp/portfoolio
Hindamine	Mitteeristav
Lävend	
Õpilane esitab portfoolio õpetaja juhendi alusel määratud praktilistest töödest ja õppematerjalist.	
Lõimitud teemad	Tööstuskaubaõpetus Klienditeenindus Suhtlemine
Iseseisev töö	Minu garderoobi põhimaterjalid ja nende hooldustingimused.
Praktilised tööd	Rõivastusmaterjalide määramine Tootele sobiva materjali määramine
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpimapi koostamine
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	http://eprints.ttk.ee/154/1/index.htm http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Kutsehariduse%20programm/Koolituste,%20seminaride%20ja%20v%C3%B5rguistike%20materjalid/Tekstiilmaterjalid%202013.pdf http://www.kubbu.com/student/?i=1&a=14326_erinevad_kangad https://evm.ee/uploads/files/Kanut/tervonen_tekstiiliteoorained.pdf http://eprints.ttk.ee/265/2/kangaste2/vett_ja_mustusthlgav_viimistlus.html http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/roivastus/?FIGUURIT%DC%DCBID_JA_NEILE_SOBIV_R%D5IVASTUS:Figuurit%FC%FCbid

http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/roivastus/?V%C4RV_R%D5IVASTUSES
<http://www.argokirjastus.ee/www/products/Kangad-1461050514.pdf>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Müügikorraldaja õppekaval õppijad		
Õppevorm	statsioonaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
21	E-portfoolio koostamine	3	Anu Laas, Janne Ojala
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime elektroonilise arengumapi koostamisega, mis näitab tema kutsealast arengut õpiaja kestel.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
18 t	30 t	30 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
õppija koostab ja kujundab erinevaid dokumente korrektselt ja vastavuses dokumentidele esitatavate nõuetega	Kutseksamiks vajalik dokumentatsioon on õigesti vormistatud - Avaldus, Europassi CV, praktikaaruanded.	Mitteeristav
Lävend		
Õppija loob korrektselt kutseksamiks vajalikke dokumente		
Iseseisvad tööd		
Kutseksamiks vajalike dokumentide vormistamine.		
Praktilised tööd		
Kutseksamiks vajalike dokumentide vormistamine - Avaldus, Europassi CV, praktikaaruanded		

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
toob välja e-portfoolio kasutamise võimalusi oma kutsealase arengu kajastamiseks	<ul style="list-style-type: none"> • eristab e-portfoolio tüüpe valides oma kutsealase tegevuse kirjeldamiseks sobiva • põhjendab e-portfoolio olulisust oma kutsealases arengus 	E-portfoolio olemus, tüübid, eesmärgid E-portfoolio koostisosad	Loeng, arutelu, rühmatöö, praktiline töö, eneseanalüüs, iseseisev töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne: Õppija koostab e-portfoolio enda valitud keskkonnas
Lävend
Õppija eristab e-portfoolio tüüpe valides oma kutsealase tegevuse kirjeldamiseks sobiva ning põhjendab e-portfoolio olulisust oma kutsealases arengus
Iseseisvad tööd
Mõiste selgitamise järel õpilased tutvuvad erinevate e-portfoolio keskkondadega.
Praktilised tööd
E-portfoolio kavandi koostamine, struktuuri loomine

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab e-portfoolio kasutades sobivat tarkvara	<ul style="list-style-type: none"> esitleb koostatud e-portfoolio sisu, põhjendades kasutatud materjalide olulisust, süsteemsust ja vormistamist 	E-portfoolio koostamiseks sobiva tarkvara valimine E-portfooliosse materjalide kogumine ja süstematiseerimine E-portfooliosse sisestatud materjali vormistamine, E-portfoolio kaitsmine	Loeng, arutelu, esitlus, praktiline töö, eneseanalüüs, iseseisev töö.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Valminud e-portfoolio kaitsmine				
Lävend				
Õppija esitleb koostatud e-portfoolio sisu, põhjendades kasutatud materjalide olulisust, süsteemsust ja vormistamist				
Iseseisvad tööd				
E-portfoolio koostamiseks vajalike materjalide kogumine E-portfoolio loomine, pidev täiendamine				
Praktilised tööd				
E-portfoolio koostamiseks sobiva tarkvara valimine E-portfoolio vormistamine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on koostatud ja esitletud e-portfoolio.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Laanpere, M., Tammets (2009). Õpetajate kogukonnad ja portfoolid. Sissejuhatus e-portfoolio teemasse. Tammets, K. E-portfoolio loomine http://lemill.net/content/webpages/e-portfoolio-loomine Weebly juhendmaterjal, http://weeblyopetus.weebly.com/ E-portfoolio professionaalse arengu toena http://beta.wikiversity.org/wiki/E-portfoolio_professionaalse_arengu_toena Minu e-portfoolio

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
22	Etiketiõpetus	2	Kristel Sepp, Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija saab ülevaate ja kasutab praktiliselt vastastikku lugupidavat käitumist ning juhindub suhtlemises etiketist ametlikus ja mitteametlikus keskkonnas.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
36 t	4 t	12 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
selgitab etiketi ja protokoll mõistet ning olulisust igapäeva- ja tööelus Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 8	Selgitab etiketi olemust ja selle tähtsust ühiskonnas, seostades seda õpitava erialaga. Kirjeldab tavaviisakuse põhimõtteid ja kasutab neid praktiliselt. Annab ülevaate Eestis levinud kommetest ja tavadest, võrreldes neid teiste kultuuridega.	1. Etikett ja selle tähtsus. 2. Protokoll mõiste ja tähendus. 3. Tavaviisakuse põhimõtteid. 4. Põhiväärtused ühiskonnas 4.1 Kodanike võrdsus, taktitunne, imago, suhete loomine ja hoidmine, usulised tavad. 5. Komed ja tavad Eestis. 6. Kultuuridevahelised erinevused viisakuses.	Loeng, arutelu, ettekanded, elulised näited.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Suuline esitlus etiketi olemuse ja tähtsuse kohta. Kirjeldab tavaviisakuse põhimõtteid ja toob praktilisi näiteid. Annab ülevaate Eestis levinud kommetest ja tavadest.

Hindamismeetod:

Suuline esitus

Lävend

- Selgitab etiketi olemust ja selle tähtsust, protokoll mõistet ja tähendust.
- Kirjeldab tavaviisakuse põhimõtteid ja kasutab neid praktiliselt.
- Annab ülevaate Eestis levinud kommetest ja tavadest.

Iseseisvad tööd

Lühiuuring, mille käigus kogutakse informatsiooni ja arvamusi pereliikmetelt Eesti tavade ja kommete kohta.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
eristab ametliku ja mitteametliku suhtlemiskultuuri ning oskab sellele vastavalt käituda Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 2 kokku: 12	Kasutab teadlikult igapäeva etiketti mees ja naine suhtluses, tervitamisel, esitlemisel, sina-teie pöördumisel, käitumisel tänaval, ühistranspordis. Selgitab ametliku suhtlemise ja mitteametliku suhtlemise erisusi, võrreldes neid omavahel.	7. Igapäevaetikett: mees ja naine, tervitamine, esitlemine, sina-teie pöördumine, käitumine tänaval, ühistranspordis. 8. Ametliku ja mitteametliku suhtlemise erisused. 9. Ametikohtumistel käitumine: tutvustamine ja esitlemine, ärikingituste kinkimine. 10. Visiitkaart.	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav
Hindamismeetod: Iseseisev töö Ettekanne/esitlus				
Lävend				
4. Kasutab igapäeva etiketti mees ja naine suhtluses, tervitamisel, esitlemisel, sina-teie pöördumisel, käitumisel tänaval, ühistranspordis. Selgitab võrdluses ametliku suhtlemise ja mitteametliku suhtlemise erisused. Kirjeldab ametikohtumistel käitumist, tutvustamine-esitlemist. 5. Kingib probleemülesandena ärikingituse. 6. Koostab esitlusvahendid ja tutvustab neid.				
Iseseisvad tööd				
Esitlusvahendite (nimesilt, lauasilt, visiitkaart) koostamine ja vormistamine.				
Praktilised tööd				
Kingib probleemülesandena ärikingituse.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
koostab kutse ja edastab selle lähtudes etiketi ja protokoll nõuetest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 8	Koostab korrektse kutse ja edastab selle lähtudes etiketti ja protokoll nõuetest ning seostab selle erialaga. Kingib sünnimusele ning isikule sobilikud lilled ja kingituse.	11. Kutse erinevad vormid. 12. Kutsete edastamine paberil, telefoni teel, e-kirjana. 13. Kingitavate lillede tähendused, kinkimise tavad ja kombed. Lillede üleandmine. 14. Kingituste tegemise tavad ja kombed. Ametlikud kingitused ja nende kinkimine.	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Koostab korrektse kutse ja edastab selle nõetekohaselt ja korrektselt. Kingib sünnimusele vastavad ning isikule sobilikud lilled ja kingituse.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
7. Koostab korrektse kutse ja edastab selle nõetekohaselt ja korrektselt. 8. Kingib sünnimusele vastavad ning isikule sobilikud lilled ja kingituse.				

Iseseisvad tööd
Koostab korrektse kutse ja edastab erinevate vahenditega (posti teel, telefon, e-kiri).

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 4 kokku: 14	Riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi. Valib vastavalt oma kehakujule riietuse, lähtudes sobivatest värvitoonidest ja stiilist. Kirjeldab tavasid ja tabusid riietuses, välimuses ning ehete, kehakaunistuste, aksessuaaride, soengu, lõhnastamise sobilikkust, arvestades isiksust ja isikupära, kehakuju. Sõlmib kahte tüüpi lipsusõlme ning oskab õpetada seda ka klientidele sh praktikal.	15. Tavad ja tabud riietuses. 16. Välimus. Ehted, kehakaunistused, aksessuaarid, soeng, lõhnastamine, lips. 17. Isiksus ja isikupära. Kehakujud. Rõivaste valik vastavalt kehakujule, stiilile.	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi. Valib riietuse vastavalt kehakujule ja isiklikele sobivatele värvitoonidele, stiilile. Kirjeldab tavasid ja tabusid riietuses, välimuses ning ehete, kehakaunistuste, aksessuaaride, soengu, lõhnastamise sobilikkust ja arvestades isiksust ja isikupära, kehakuju. Sõlmib lipsusõlmed (2 erinevat).			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Suuline esitus	
Lävend				
9. Riietub ametialaselt korrektselt ning kirjeldab tööriietuse ja vaba aja riietuse erinevusi. 10. Valib riietuse vastavalt kehakujule ja isiklikele sobivatele värvitoonidele, stiilile. 11. Kirjeldab tavasid ja tabusid riietuses, välimuses ning ehete, kehakaunistuste, aksessuaaride, soengu, lõhnastamise sobilikkust ja arvestades isiksust ja isikupära, kehakuju. 12. Sõlmib lipsusõlmed (2 erinevat).				
Iseseisvad tööd				
Sõlmib kaks erinevat lipsusõlme. Koostab pildilise materjali tavad ja tabud riietuses.				
Praktilised tööd				
Lipsusõlmede harjutamine.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
selgitab lauaetike olemust ja käitub vastavalt lauaetiketile Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 2 kokku: 10	Käitub lauas ja vastuvõtul viisakalt ning lauakombeid järgival, kasutab salvrätikut ja söögivahendeid kombekohaselt. Kirjeldab erineva sisu ja vormiga vastuvõtte, koostades vastuvõtuplaani kohvilaud-vastuvõtu läbiviimiseks.	18. Lauaetikett 18.1 Käitumine toidulauas 18.2 Käitumine kohvilauas 18.3 Käitumine püstiseisuga vastuvõtul 18.4 Käitumine lauas istumisega vastuvõtul 19. Salvrätiku kasutamine	Loeng, arutelu, probleemülesanne, situatsiooni analüüs, iseseisva töö juhendid, elulised näited.	Mitteeristav

	Esitleb kohvilauas käitumist ametlikus situatsioonis, lähtuvalt etiketi nõuetest.	20. Erineva sisu ja vormiga vastuvõtud 20.1 Vastuvõtuplaan 20.2 Vastuvõtul ja vastuvõtulauas käitumine 21. Kultuuridevahelised erinevused lauaretiketis		
Hindamisülesanne: Käitub lauas ja vastuvõtul viisakalt ning lauakombeid järgivalt. Kasutab salvrätikut kombekohaselt. Kirjeldab erineva sisu ja vormiga vastuvõtte. Koostab vastuvõtuplaani kohvilaud-vastuvõtu läbiviimiseks. Esitleb kohvilauas käitumist.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Suuline esitus		
Lävend				
13. Käitub lauas ja vastuvõtul viisakalt ning lauakombeid järgivalt. 14. Kasutab salvrätikut kombekohaselt. 15. Kirjeldab erineva sisu ja vormiga vastuvõtte. 16. Koostab vastuvõtuplaani kohvilaud-vastuvõtu läbiviimiseks. 17. Esitleb kohvilauas käitumist.				
Iseseisvad tööd				
Vastuvõtu kohvilaud, vastuvõtuplaani koostamine.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb kõigi õpiväljundite kirjeldatud hindamiskriteeriumite saavutamisel.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Meel,M.2003.Ärietika. Tšatšua,T.,Lukas,M.1999.Protokoll ja etikett. Joonas, I.,Joonas,L.2008.Ärietikett. Kallast, M.2001.Käitumise kuldraamat. Kallast, M.2013. Oh ajad, oh kombed. Jay,M.2001. Kultuuridevahelised erinevused. Kroon,G.2012.Tänapäeva etikett. Tooman,H.,Mae,A.2002. Inimeselt inimesele.Turismi-, hotelli- ja teenindusala käsiraamat. McKay.2000. Suhtlemisoskused. Virovere,A.jt.2008. Organisatsioonikäitumine.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
23	Autokaubad	1	Priit Auväärt
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Kirjeldab autode üldehitust ja erinevate süsteemide tööd. Koostab hinnapakkumise hooldus/remonttööde läbiviimiseks. Tunneb autohooldusvahendite sortimenti ja oskab neid kasutada.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
6 t	14 t	6 t	

Õpiväljund 1	Hindamine	
kirjeldab autode üldehitust ja erinevate süsteemide tööd Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 2 kokku: 8	Eristav	
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 2	Hindamine
koostab hinnapakkumise hooldus/remonttööde läbiviimiseks Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 2 kokku: 8	Eristav

Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 3	Hindamine
tunneb autohooldusvahendite sortimenti ja oskab neid kasutada Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 2 kokku: 10	Mitteeristav
Lävend	

Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
--------------------------	------------------------

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
24	Ettevõtlusõppe baasmoodul	6	Külli Šorin
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on valmisolek (teadmised, oskused, hoiakud) olla ettevõtlik töötaja ja luua iseendale töökoht		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
80 t	80 t	48 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab ärivõimalusi lähtudes iseenda eeldustest ja oskustest ning keskkonna toetavatest ja piiravatest teguritest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 12 kokku: 52	Kirjeldab enda võimalusi tegutsemiseks ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes õpitava eriala ettevõtluskeskkonnast. Selgitab juhendi alusel ettevõtte toimimist olemasolevas ettevõtluskeskkonnas Arutleb meeskonnas kavandatud äriidee teostatavuse üle	Ettevõtte Ettevõtlus Ettevõtja Ettevõtlikkus Ettevõtluskeskkond Kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõttele Äriidee Meeskonnatöö	Loeng ja arutelud Rühmatööd - plakat või esitlus tuntud ettevõtjast või ettevõtetest; äriidee analüüs Õppekäigud erialaga seotud ettevõtetesse Praktiline ülesanne meeskonna tööna - SWOT ja PESTLE analüüsid	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Hindamisülesanne:

- 1) Eneseanalüüs teemal: Mina, minu eriala ja ettevõtlus 5 aasta pärast.
- 2) Rühmatööna plakati või esitluse koostamine ja tutvustamine tuntud ettevõtja või ettevõtte kohta.
- 3) Meeskonnatööna äriidee analüüs.
- 4) Kirjalik tagasiside õppekäikude kohta.
- 5) Praktiline ülesanne SWOT-analüüsi kohta.

Lävend

Esitatud 5 hindamisülesannet, mis vastavad õpetaja poolt etteantud kriteeriumitele.

Iseseisvad tööd
Enne ettevõtete külastust ettevalmistavate töölehtede täitmine.
Praktilised tööd
Äriidee analüüs. Osalemine õppekäikudel.

Õpiväljund 2		Hindamine
kavandab turundustegevused äriidees kirjeldatud tootele, tarbijale ja turutingimustele		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 3		Hindamine
mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Õpiväljund 4		Hindamine
kavandab ettevõtluse õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast		Eristav
Hinne 3	Hinne 4	Hinne 5

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hinne kujuneb hindamiskriteeriumite alusel
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Kaubanduse eriala õppekaval õppijad		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
25	Toiduvalmistamise alused	2	Malle Kallus
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	<p>Õpetamisega taotletakse, et õpilane omandab esialgsed teadmised toiduainete käsitlemise põhiviisidest ja meetoditest.</p> <p>Oskab kasutada erinevaid töövõtteid toiduvalmistamisel.</p> <p>Tunneb toiduvalmistamise põhiseadmeid.</p> <p>Teab igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude, suppide, puljongite, kastmete, tangainetest toitute, kala- ja lihatoitude, salatite, võileibade ja magustoitude kohta menüüs ja nende põhitooraineid.</p> <p>Tutvub valmistamise põhitõdedega.</p>		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
15 t	30 t	7 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
töötab köögis majanduslikult, säästlikult ning hügieeninõudeid, töö- ja toiduohutuse nõudeid järgides Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 2 kokku: 7	nimetab hügieeninõuded köögis tükeldab nõuetekohaselt köögiviljad	hügieeni nõuded köögis töötavale kokale- riietus, küüned, jalanõud toiduhügieeni nõuded köögis toiduainete õige säilitamine külmkapis, pakendamine toiduainete õiged koorimise, puhastamise ja tükeldamise viisid	loeng, arutelu, töö arvutiga testilehtede täitmine, videod	Mitteeristav
Hindamisülesanne: tükeldab erineva kujuga köögiviljad		Hindamismeetod: Praktiline töö		
Lävend				
kasutas tükeldamisel juurviljade õiget tükelduskuju				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab õigeid töövõtteid, töövahendeid ja seadmeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 8 kokku: 18	tunneb põhilisi toiduainete käsitlemise viise ja meetodeid kasutab põhilisi seadmeid, masinaid ja töövahendeid toidu valmistamisel tunneb ja kasutab külm- ja kuumtöötlemisvõtteid	õigete külm- ja kuumtöötlemise võtete kasutamine toitude valmistamisel õppekõõgis olevate pliitide ja küpsetusahjude kasutamine toidu valmistamiseks õigete koorimis- ja lõikamisnoade kasutamine õiged töövõtted ja töövahendid lõikamisel, riivimisel, tükeldamisel	loeng videod praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: kirjeldab 2-käigulise toidu valmistamisel õigeid töövõtteid, töövahendeid, seadmeid			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
kirjeldatud töövõtted, töövahendid ja seadmed on õiged				
Praktilised tööd				
kõõgiviljade ja puuviljade tükeldamine toiduainete praadimine ja keetmine tärglase ja zelaatiini ettevalmistamine supipuljongi keetmine maitseainete kasutamine kuivainete töötlemine				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
planeerib oma tööd ning valmistab ja serveerib suppe, praade, magustoitu ja küpsetisi Jaotus tundides: praktiline töö: 20 iseseisev töö: 7 kokku: 27	kasutab toitude valmistamisel õigeid töövõtteid valmistab lihtsamaid toite	Puljongid ja supid – koht menüüs, väärtus, põhitooraine, valmistamise printsiibid, kasutamise võimalused, serveerimine, kõõgiviljasupid, püreesupid, rahvuslikud supid. Kastmed – kastmete otstarve, külmad ja kuumad põhikastmed, nende valmistamise põhiprintsiibid. Toidud tangainetest ja pastast – koht menüüs, levinumad riisi- ja pastatoidud, nende valmistamine, lasjanje, risotto, pasta. Kalatoidud – töötlemisprintsiibid. Lihatoidud – koht menüüs, lihakehade erinevate jaotustükkide kulinaarse töötlemise printsiibid. Salatid ja võileivad – võileibade liigitus, alused ja katted, valmistamise ja serveerimise põhimõtted. Magustoidud – koht menüüs, põhitoorained ja lisatoorained, valmistamise põhialused, serveerimine, igapäevaste lihtsamate magustoitude valmistamine ja serveerimine.	praktiline töö paaristöö iseseisev töö arvutis, õppekäik suuremasse poodi kus on kulinaaria lett	Mitteeristav
Hindamisülesanne: ettekannet kulinaaria lettides pakutavatest toitudest			Hindamismeetod: Iseseisev töö	
Lävend				
õpilane esitab kirjalikult õiged toidud ja poolfabrikaadid poes olevates kulinaaria osakondades				

Iseseisvad tööd

tutvumine toidupoodides olevate kulinaaria lettidega koostada nimekiri milliseid toite peamiselt kulinaaria lettides pakutakse erinevate lihade pooltoodete ja valmistoodete nimed milliseid külm- ja kuumtöötlemisvõtteid on kasutatud milliseid poolfabrikaattooteid pakutakse kulinaaria lettides

Praktilised tööd

tehnoloogiliste kaartidega tutvumine ja nende kasutamine toiduvalmistamisel töökoha ettevalmistamine standardretseptide järgi toitude valmistamine toitude valmistamine etteantud menüü järgi toitude serveerimine nõude pesemine töökoha korrastamine

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	mooduli hinde saamiseks peavad olema hinnatud kõik õpiväljundid positiivselt
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	raamat Sirje rekkor "Kulinaaria" erinevad interneti materjalid

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	müüja-klienditeenindaja		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
26	Kõnetehnika	1	Ruth Leping
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et kursuse läbinu tunneb avaliku esinemise põhitõdesid ja edastab oma sõnumi veenvalt ja mõjusalt. Esineb publiku ees selge diktsiooni, korrektse kehakeele ja keelekasutusega.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
6 t	14 t	6 t	

Õpiväljund 1	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
analüüsib oma häält ja oskab seda hoida	Hääleaparaat ja õige hääldamise tähtsus. Hingamine, hingamise liigid. Oma hääle eripära ja analüüs. Hääle hoidmine . Sagedasemad vead hääldusel ja nendest hoidumine..	praktilised hingamisharjutused keha pingetest vabastamine hääleharjutused, oma hääle analüüs. tekstianalüüs i	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Analüüsib ja hoiab oma häält. Tunneb oma hääle eripära. Kõneleb õige tempo ja pausidega. Hääldab sõnu õigesti. Analüüsib teksti, esineb ilmekalt ja isikupäraselt.		Hindamismeetod: Arutus Suuline esitus Ülesanne/harjutus Analüüs	
Lävend			
Tunneb kõnehingamist. Hääldab sõnu õigesti. Analüüsib teksti, esineb ilmekalt ja isikupäraselt.			
Iseseisvad tööd			
Esinemise ettevalmistus.			

Praktilised tööd
Korrektne enesetutvustus.luuletuse ilmekas esitamine

Õpiväljund 2	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
valmistab ennast kõneks ette, vältides keelevigu ja parasiitsõnu	Kõne elemendid ja ülesehitus. Klassikalise kõne ülesehituse reegleid (pöördumine, sissejuhatus, olukorra kirjeldus, põhiidee, põhjendused ja tõestused, lõppsõna Esinemiseks ettevalmistus, Suhtlustökked ja nende ületamine. Ilmekas esinemine õige tempo ja pausidega. Sagedasemad keelevead ja nende vältimine.Õige hääldus. Kehakeel ja silmside publikuga. Publiku kaasamine.	Loeng, arutlus , õppevideo, analüüs, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Suulise esinemise ettevalmistus. Esinemine publiku ees.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Suuline esitus Ettekanne/esitlus	
Lävend			
Kõneleb õige tempo ja pausidega .Hääldab sõnu õigesti. Analüüsib teksti, esineb ilmekalt ja isikupäraselt. Analüüsib enda ja teiste esinemist, kehakeelt			

Õpiväljund 3	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
esineb publiku ees, väljendades ennast korrektset, enesekindlalt, selge diktsiooni ja sobiva tempoga	Enesekindel esinemine õige tempo, rõhkude ja pausidega. Korrektne keelekasutus ja kehakeel. Kaitsekõne koostamine ja esitamine. Küsimustele vastamine. Esinemise kuldreeglid. .	Praktiline töö, arutlus, video, analüüs	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Koostab ja esitab ettevalmistatud kõne ja praktika kaitsekõne. Esineb enesekindlalt publiku ees, vastab küsimustele.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Analüüs Ettekanne/esitlus	
Lävend			
Järgib klassikalisi kõne ülesehituse reegleid kõneleja räägib veenvalt, enesekindlalt, , kasutades sobivat kehakeelt ja hääletooni, hoiab silmsidet kuulajatega			
Iseseisvad tööd			

Kõne/kaitsekõne koostamine ja esinemiseks ettevalmistus.

Praktilised tööd

Esineb publiku ees.

Hindamismeetod	Iseseisev töö Praktiline töö Arutus Suuline esitus Ettekanne/esitus
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde kujunemiseks peavad olema kõik väljundid olema saavutatud lävendi tasemel.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Aava, K. Kõnekunst. Avita 2004 Ehala, M.; Kitsnik, M. Praktiline eesti keel. Kännimees 2013 Hage, M. Kõnelema. Koolibri 1994 Kuhhi, M. Eesti ametikeel. Ilo 2006 Kushner, M. Avalik esinemine. Koge 2000 www.avalik.esinemine.net

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
27	Kaubandusalane vene keel	5	Maie Jesjutina
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime igapäevases argisuhtluses ja tüüpilistes töösituatsioonides vene keeles tasemel A2.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
40 t	60 t	30 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid venekeelseid põhiväljendeid	Suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades venekeelset põhisonavara. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.	1. Hääldamine, põhireeglid ja tähestik 2. Numbrid, viisakusväljendid, küsimuste moodustamine 3. Esitlemine, endatutvustus 4. Ajaväljendid 5. Grammatika põhialused (pööramine, käänamine)	Loeng, harjutused, paaritöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjalik test sõnavara kohta. CV koostamine vene keeles. Suuline enesetutvustus.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Test Suuline esitus		
Lävend				
1. Suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades venekeelset põhisonavara. 2. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles. 3. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.				
Iseseisvad tööd				
Enesetutvustuse koostamine (kirjalik ja suuline).				
Praktilised tööd				

Paaristööna tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala, kasutades venekeelset põhisõnavara.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist vene keeles	Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid. Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.	6. Ülevaade Venemaa üldisest teeninduskultuurist 7. Viisakusväljendite kasutamine teenindussituatsioonides 8. Toidu- ja tööstuskaupade nimetused vene keeles kaubagruppide kaupa	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng, juhtumi lahendamine.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Teenindusdialog etteantud teemal.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
4. Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid. 5. Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.				
Iseseisvad tööd				
Vene suhtlusetiketi lausete omandamine (ettevalmistus testiks).				
Praktilised tööd				
Kaubandusklassis isekoostatud suhtlusdialogide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtlusnorme.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab iseseisvalt venekeelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikul	Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid. Tutvustab arusaadavalt kaupa vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.	9. Teenindus-protsessist lähtuv põhisõnavara vene keeles 10. Teenindus-protsessist lähtuvate küsimuste ja vastuste moodustamine	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Teenindusdialog etteantud teemal.			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
6. Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid. 7. Tutvustab arusaadavalt kaupa vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.				
Iseseisvad tööd				
Toidukaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Tööstuskaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Ühe kauba (toote) tutvustus.				

Praktilised tööd

Ise koostatud dialoogi - teemal - kliendi nõustamine (kasutades koostatud varem kauba kirjeldust) - esitamine kaubandusklassis

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti.	Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid vene keeles. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.	11. Arveldamisega seotud sõnavara 12. Arvete koostamine 13. Tellimuse kinnitamine	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:
Teenindusdialoog etteantud teemal.

Hindamismeetod:
Praktiline töö

Lävend

8. Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid vene keeles.
9. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas vene keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.

Iseseisvad tööd

Arvsõnade kordamine. Venekeelsed viisakusväljendid- kliendikontakti lõpetamine.

Praktilised tööd

Dialoogi koostamine ja esitamine kaubandusklassis – teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine

Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Kirjalik kompleksne arvestustöö, mis võimaldab õpilasel kogu kursuse jooksul õpitut praktiliselt rakendada.

Mooduli hindamine

mitteeristav hindamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.		
Õppevorm	statsioonarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
28	Õpioskused	3	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oma õppimise oskuseid, otsib talle olulist infot, oskab planeerida oma aega ning teab avaliku esinemise põhimõtteid.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
18 t	42 t	18 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb end õpilasena lähtudes enda tugevustest ja nõrkustest	Kirjeldab erinevaid õppimise viise ja õpioskusi lähtudes eneseanalüüsist.	1. Õppimine ja selle olemus 1.1 Õppimine ja selle olemus - formaal- ja mitte formaalne haridus 1.2 Õppimine ja rühm 1.3 Eneseanalüüs 1.4 Õpioskused ja nende arendamine 1.5 Mõtlemisprotsessid-võrdlus, analüüs, süntees	Loeng, rühmatöö, analüüs.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Eneseanalüüsi koostamine: mina õpilasena, minu tugevused ja nõrkused.		Hindamismeetod: Enesehindamine Ülesanne/harjutus		
Lävend				
1. Kirjeldab erinevaid õppimise viise ja õpioskusi lähtudes eneseanalüüsist.				
Iseseisvad tööd				
Eneseanalüüsi koostamine: mina õpilasena, minu tugevused ja nõrkused.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine

kasutab ja töötleb infootsimise allikaid lähtudes nende eesmärkidest	Otsib ja hindab infot lähtudes infootsimise allikatest. Vormistab dokumente lähtudes kirjalike tööde vormistamise nõuetest.	2. Info otsing ja töötlemine 2.1 Lugemine, lugemisstrateegiad 2.2 Sõnastikud, tõlkeprogrammid, veebikeskkonnad ja entsüklopeediad 2.3 Konspekterimine, lühikava ja mõistekaardi koostamine 2.4 Referaadi koostamine ja vormistamine 2.5 Ettekande koostamine ja vormistamine	Loeng, rühmatöö, analüüs.	Mitteeristav
--	--	---	---------------------------	--------------

Hindamisülesanne:

Kompleksülesanne: koostab erialaga seotud teemal referaadi, mis sisaldab mõistekaarti ning tõlkeprogrammi ja/või sõnastiku abil tõlgitud teksti ning referaati tutvustava esitluse.

Hindamismeetod:

Ülesanne/harjutus

Lävend

- Otsib ja hindab infot lähtudes infootsimise allikatest.
- Vormistab dokumente lähtudes kirjalike tööde vormistamise nõuetest.

Iseseisvad tööd

Erialaga seotud referaat.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
planeerib oma tegevusi lähtudes enese- ja ajajuhtimise põhimõtetest	Kirjeldab enesejuhtimise ja aja planeerimise põhimõtteid lähtudes enda tegevusest õpilasena.	3. Enesejuhtimine ja aja planeerimine 3.1 Enesejuhtimine 3.2 Aja planeerimine 3.3 Õppimist toetava keskkonna kujundamine	Loeng, videod, analüüs.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Nädala/kuu plaani koostamine ja analüüs.

Hindamismeetod:

Ülesanne/harjutus
Analüüs

Lävend

- Kirjeldab enesejuhtimise ja aja planeerimise põhimõtteid lähtudes enda tegevusest õpilasena.

Iseseisvad tööd

Nädala/kuu plaani koostamine ja analüüs.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
mõistab avaliku esinemise põhimõtteid arvestades loovuse võtteid	Kirjeldab ja iseloomustab avalikku esinemist toetavaid võtteid lähtudes loovusest ja eneseväljendusest.	4. Avalik esinemine ja loovus 4.1 Avalik esinemine ja eneseväljendus 4.2 Ilmekalt lugemine 4.3 Loovus ja seda arenevad võtted	Loeng, videod, rühmatöö, paaritöö.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Luuletuse ja proosateksti esitamine etteantud ja vabalt valitud emotsioonide edasiandmisega.

Lävend

5. Kirjeldab ja iseloomustab avalikku esinemist toetavaid võtteid lähtudes loovusest ja eneseväljendusest.

6. Koostab ja esitleb õpimappi, mis sisaldab süstematiseeritud dokumente ja on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde vormistamise juhendile.

Iseseisvad tööd

Luuletuse ja proosateksti valimine ja harjutamine.

Iseseisev töö	Õpimapi koostamine: sisaldab iseseisvaid töid.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on iseseisvate tööde, praktiliste ülesannete, kompleksülesande positiivne sooritamine. Praktiliseks ülesandeks on teksti esitamine ilmekalt. Moodulülesandeks on erialaga seotud info põhjal referaadi ning seda tutvustava esitluse koostamine ja kaitsmine.
Mooduli hindamine	mitmeeristav hindamine
Õppematerjalid	Aedma, K. (2012). Avalik esinemine hirmuhigita! Kuidas ärevusest saab elevus?: nipid ja trikid esinemise nautimiseks ja hirmu ületamiseks. Parim valik praktilisi näpunäiteid! Tallinn: Kvaliteetse Õppe Keskus. Ajajuhtimise veeb. Kasutamise kuupäev 07.04.2015.a., allikas http://www.ajajuhtimine.ee/ Burnett, G. (2006). Õpime õppima: muudame õppimise tõhusaks kõikidele õppuritele. Tartu: Studium. Fisher, R. (2004). Õpetame lapsi õppima. Tartu: Atlex. Hansen, E. (2012). Karjääri planeerimine. Kasutamise kuupäev 07.04.2015.a., allikas https://www.nooruse.ee/e-ope/opiobjektid/Karjaariplaneerimine_kursus/enesejuhtimine.html Kidron, A. (1999). 122 õpetamistarkust. Tallinn: Andras & Mondo. Õppekava portaal. Lugemine. Lugemisstrateegiad ja nende kujundamine. Kasutamise kuupäev 07.04.2015.a., allikas http://www.oppekava.ee/index.php/LINK_12._Lugemine._Lugemisstrateegiad_ja_nende_kujundamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
4. taseme kutseõppe õppekava „Kaubandus“ (kutsekeskharidusõpe)
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega isik või vähemalt 22-aasta vanune põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
29	Kaubandusalane soome keel	5	Ly Kukk
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime igapäevases argisuhtluses ja tüüpilistes töösituatsioonides soome keeles tasemel A2.		
Teoreetiline töö sh lõimitud üldained	Praktiline töö	Iseseisev töö sh lõimitud üldained	
56 t	44 t	30 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
suhtleb igapäevases argisuhtluses kliendiga kasutades lihtsamaid soomekeelseid põhiväljendeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 26 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 4 kokku: 40	Suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades soomekeelset põhisõnavara. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.	1. Hääldamine, põhireeglid ja tähestik 2. Numbrid, viisakusväljendid, küsimuste moodustamine 3. Esitlemine, endatutvustus 4. Ajaväljendid 5. Grammatika põhialused (pööramine, käänamine) 6. Eksitussõnastiku sagedasemad, teenindusvaldkonnaga seotud näited	Loeng, harjutused, paaritöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kirjalik test sõnavara kohta. CV koostamine soome keeles. Suuline enesetutvustus.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Test Suuline esitus		
Lävend				
1. Suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades soomekeelset põhisõnavara. 2. Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles. 3. Kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid.				
Iseseisvad tööd				
Enesetutvustuse koostamine (kirjalik ja suuline).				

Praktilised tööd

Paaristööna tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala, kasutades soomekeelset põhisonavara.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>selgitab välja kliendi soovi, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist soome keeles</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 6 kokku: 30</p>	<p>Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p>	<p>7. Ülevaade Soome üldisest teeninduskultuurist</p> <p>8. Viisakusväljendite kasutamine teenindussituatsioonides</p> <p>9. Toidu- ja tööstuskaupade nimetused soome keeles kaubagruppide kaupa</p>	<p>Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng, juhtumi lahendamine</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Teenindusdialog etteantud teemal.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend

4. Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
5. Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.

Iseseisvad tööd

Soome suhtlusetiketi lausete omandamine (ettevalmistus testiks).

Praktilised tööd

Kaubandusklassis isekoostatud suhtlusdialogide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtlusnorme.

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>kasutab iseseisvalt soomekeelset kaubandusega seotud põhisonavara ja nõustab klienti kauba valikul</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 15 kokku: 41</p>	<p>Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p> <p>Tutvustab arusaadavalt kaupa soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.</p>	<p>10. Teenindus-protsessist lähtuv põhisonavara soome keeles</p> <p>11. Teenindus-protsessist lähtuvate küsimuste ja vastuste moodustamine</p>	<p>Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Teenindusdialog etteantud teemal.

Hindamismeetod:

Praktiline töö

Lävend
6. Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid. 7. Tutvustab arusaadavalt kaupa soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
Iseseisvad tööd
Toidukaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Tööstuskaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine. Ühe kauba (toote) tutvustus.
Praktilised tööd
Isekoostatud dialoogi - teemal - kliendi nõustamine (kasutades koostatud varem kauba kirjeldust) - esitamine kaubandusklassis

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 5 kokku: 19	Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid soome keeles. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.	12. Arveldamisega seotud sõnavara 13. Arvete koostamine 14. Tellimuse kinnitamine	Loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Teenindusdialoog etteantud teemal.			Hindamismeetod: Praktiline töö	

Lävend
8. Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid soome keeles. 9. Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid.
Iseseisvad tööd
Arvsõnade kordamine. Soomekeelsed viisakusväljendid- kliendikontakti lõpetamine.
Praktilised tööd
Dialoogi koostamine ja esitamine kaubandusklassis – teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Kirjalik kompleksne arvestustöö, mis võimaldab õpilasel kogu kursuse jooksul õpitut praktiliselt rakendada.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Heikkilä, S., Majakangas, P. (2002). Hyvin menee!: Suomea aikuisille. Helsinki: Otava. Kenttälä, M. (2011). Kieli käyttöön: suomen kielen alkeisoppikirja. Helsinki: Gaudeamus. Kuusk, M. (2013). Suomi selväksi: soome keele õpik. Tallinn: Pakett. Sark, K. (2009). Hyvä - parempi - paras: soome keele õppekomplekt algajale. Tallinn: Iduleht.

Frick, M. (2008). Soome keele õpik iseõppijale.
Frick, M. (2012). Soome keele õpik iseõppijale.
Tomusk, I. (1994). Soome keele õpik keskkoolile.